ANUL XXIII. N.º 11/12 JULIE - AUGUST - SEPTEMBRIE 1978

Carpații

Depósito legal: M. 8.137-1958.

Director: Aron Cotrus † REVISTA DE CULTURA SI ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL Redactor: Traian Popescu

UN NOU 23 AUGUST 1944

de Traian POPESCU

SE încearcă reeditarea pripitei isprăvi de la 23 August 1944, care a predat Tara şi Neamul Românesc, satrapiei sovieto-comuniste, de astă dată îndreptată împotriva exilului luptător, pe care vor să-l anihileze.

Din iniţiativa Domnului Nicolae Penescu, fost secretar general al Partidului National Tărănesc şi ministru de interne după capitularea din 23 August 1944 şi cu colaborarea câtorva elemente fugare din aşa zisele partide politice istorice—liberal, naţional tărănist şi socialist, autori morali şi înfăptuitori ai trădărei dela 23 August, s'a constituit la Paris un nou Comitet National Român, la care au aderat şi câţiva legionari din exil.

Are pretenţia, nici mai mult nici mai puţin, de a concentra în mainile acestui organism, apărarea drepturilor încălcate ale poporului român de către comunismul moscovit şi de a elibera România din ghiarele comunismului.

Totul foarte lăudabil. Dar cum rămâne cu posibilităţile de realizare ale grandiosului plan de redresare naţională din exil şi de eliberare a Tării.

Preşedintele, ca şi partidele reprezentate, au trădat la 23 August 1944 Poporul Român, minţindu-l că aduc terminarea răsboiului, pacea şi eliberarea Tării de sub "ocupaţia germană".

Şi ce au adus în schimb?

— Capitularea fără condiţii.

— Predarea Tării bunului plac al Rusiei Sovietice şi al jidovimei.

— Măcinarea celor 18 divizii româneşti, pregătite pentru apărarea teritoriului naţional, prin utilizarea lor contra aliatului german, drept curăţitori de mine şi carne de tun.

Apoi au pactat cu comunismul sub masca "democraţiei", l'au servit şi când scadenţa mişeliei comisă cu atâta uşurinţă le-a sosit, nici anii de puşcărie cu care au fost răsplătiţi pentru serviciile făcute marxismului şi ovreilor, nu compensează imensele pierderi, suferinţi şi tragedia abătută, cu voia lor, asupra neamului românesc de peste 34 de ani.

Năluci agitate ale unui trecut, pe care din pudoare nu trebue să-l mai actualizeze, fiind legat de baia de sânge şi de lacrimi în care au scăldat Tara comuniştii, ei vor să creeze confuzii.

Când au fost eliberaţi, ca epave, din temniţele R. S. R.-iste, s'au furişat în lumea liberă pentru a preaslăvi din nou, în inconştienţa lor "victoria democraţiei româneşti" la 23 August 1944, adică în realitate predarerea Tării comunismului sovietic, împotriva căruia exilul luptător s'a ridicat ca un bloc, agitând şi demonstrând opiniei publice occidentale, timp de peste 34 de ani, eroarea de interpretare în ceace priveşte "democraţia comunistă" şi ororile şi crimele comise din această eroare după YALTA, şi POSTDAM, confirmate de soarta Poloniei, Cubei, Ungariei, Cehoslovaciei, Viet-Namului, Africei.

L'EURODROITE EN QUESTION

par Faust BRADESCO

MARDI, 27 Juin 1978, a eu lieu à Paris un imposant rassemblement des forces nationalistes occidentales. On a pu voir, dans l'enceinte de la grande salle de la *«Mutualité»*, se côtoyer les Espagnols de «FUERZA NUEVA» avec les Italiens de l'M. S. I. et les Français du «PARTI DES FORCES NOUVELLES».

Enthousiasme, discipline, volonté de combat dans les attitudes et les propos prononcés. Pour la première fois dans l'histoire de l'après-guerre, on a pu admirer cette *volonté commune* de faire face à la menace soviétique et de tenter un premier pas vers l'unité de ceux qui voient clairement le danger qui pèse sur l'avenir de l'Europe. Début prometteur, ouvrant l'espoir de pouvoir admirer un jour la puissance de ces légions prêtes à combattre pour la bonne cause.

Organisé sous l'égide d'une double proposition, le rassemblement nationaliste a su mettre en relief ses intentions. Les chefs de file de chaque groupe national ont exposé brillamment leurs opinions, accentuant tous les deux problèmes capitaux:

— Mettre en relief la nécessité urgente, voire obligatoire, de la structuration d'une EURODROITE, qui puisse unir les nationalistes de tous les pays européens et constituer ainsi une barrière infranchissable devant la menace d'un EUROCOMMUNISME, fils cadet du marxisme totalitaire et impérialiste.

— Mettre en discussion et faire savoir *«le pourquoi»* pour lequel les membres de cette Eurodroite en formation doivent appuyer la réalisation d'un *«Parlement Européen»* et donc voter pour lui.

Rien à redire sur la magnifique contribution oratoire de ceux qui ont défilé devant le micro. La juvénile puissance d'un Alain ROBERT ou d'un Pascal GAUCHON a déchaine l'enthousiasme de la jeunesse qui remplissait les balcons. On sentait une comunion vibrante qui s'établissait entre la salle et la tribune.

(*Suite pag. 3.*)

Cu cutezanța impostorilor de profesie, vor să se substitue, prin organismul creat, acestei acțiuni de lămurire și preparare a climatului favorabil acțiunilor de eliberare de mâine, pe care cu dumnezeiască răbdare adevărații patrioți luptători ai exilului o duc necontenit dela 23 August 1944 și până astăzi, cu certitudinea că dreptatea va veni obiditului neam românesc.

Nu ne surprinde prezența politicienilor de carieră, căci dacă au trădat odată, o mai pot face și a doua oară și oridecâteori interesele lor meschine le-o vor cere.

Ne surprinde însă prezența legionară, Dr. Vasile Andrei, Profesorii Găzdaru, Nagacevschi, Virgil Mihailescu, Petre Vălimăreanu, Seitan, Indries, Fotin Enescu, Rev. D. M. Popa, veterani ai luptelor și suferințelor naționaliste sub guvernarea partidelor istorice și mulți sprijinitori activi ai Guvernului Român în exil, constituit în toamna lui 1944 la Viena de Comandantul Legiunii Horia Sima, cu participarea națională a tuturor patrioților Români din cel de al III-lea Reich German, care intuiseră adevăratul sens și urmările loviturii dela 23 August 1944.

Ce a putut să-i determine să accepte a se supune "spălatului creerului" practicat de Dl. Nicolae Penescu după normele date temnițelor R. S. R.-iste, pe când era ministru de interne?

Refuzăm să credem că invidia ce le produce prezența vie, în sensul de activă, a Domnului Horia Sima în lupta exilului, transformată la unii în ultima vreme în ura halucinantă, dementă, mergând până la instigarea suprimarii lui fizice, poate justifica călcarea propriilor credințe și infeudarea lor adevăraților dușmani ai Mișcării Legionare, ai lor și ai Sefului actual al Legiunii.

In orice caz îi putem asigura că au facut o proastă "afacere".

Menționatul comitet, cu toate machiavelicele lui combinații, nu reprezintă nimic autentic și nici eficiență.

Este un conglomerat de răsvrătiți împotriva realităților exilului românesc, ai exponenților lui autentici, iar în ceace privește succesul acțiunei preconizate în comun, suferă de lipsa a trei factori determinanți:

1. Autoritatea morală de aşi aroga "monopolul" acțiunei de eliberare a Țării, pe care ei înșuși au predat-o-en rase campagne (fără condiții) Rusiei Sovietice.

Tara o știe și nu-i iartă.

2. Fondurile pentru angajarea măcar a unei grupe de mercenari, care să încerce aventura, pentrucă piele Domniilor lor, sunt prea scumpe pentru a le pune la bătae, iar Tara-i privește cum merită, căci nu o mai pot ridica ei, după ce au mințit-o și vândut-o odată.

3. Puterea de a convinge pe americani că trimiterea unui corp expediționar ar elibera Tara și pe americani de stigmatul crimei roosveltiene împotriva Europei de Est și a României.

Un al doilea Viet-Nam nu mai e posibil pentru mentalitatea politică americană.

Domnul Petre Valimareanu cu abilitate gazetărească spune în "Vatra" Nr. 146-Apr.-Iunie 1978, pag. 19, "Când Căpitanul a simțit ca o nevoe națională pactul din 1937, n'a mai întrebat pe Maniu dece partidul lui ne-a dizolvat în 1930, nici pe Gheorghe Brătianu de ce n'a plecat din partid în 1933, când cu dizolvarea de către Duca", voind să justifice astfel participarea legionară la noul Comitet și usurparea numelui istoric al Partidului Totul pentru Tară, patrimoniu al Mișcării Legionare și nu al legionarilor individual, desființat de Căpitan în 1938 prin circulara 148, în momentul instituirii dictaturei regelui Carol al II-lea.

Este o impietate și un abuz, terfelirea numelui partidului Totul pentru Tară — steag al victoriei electorale din 1938 — intr'o combinație "democratică" a câtorva legionari care vor, după 34 de ani de rezistenta în contra, să confirme ca valabilă palma dată Țării la 23 August 1944, de către partidele istorice.

Dl Petre Vaiimareanu pare un băiat desghețat și probabil știe să diferentieze sub toate aspectele un pact electoral, de o alianță ideologică de partide.

Un scop limitat-dărâmarea guvernului la putere, printr'o poliție de partide care să vegheze să nu fie furate urnele în alegeri, e una, și a recunoaște implicit 23 August 1944 și a milita sub umbra lui, acceptând "onoarea" de a și-l însuși și apăra sub pretextul "Și cine neagă, în buna credință, natural, că cea mai mare nevoe a neamului robit și amuțit, este o bună reprezentanță în lumea liberă, care să-i pledeze cauza" (Vatra acelas număr, aceas pagină), ca la 23 August 1944 adaugam noi, e alta, și se măsoară cam cu distanța de la pământ la galaxiile universului. Cum să-i pledeze cauza cei care l'au vândut?

Consacrarea lui 23 August 1944 e pentru legionarii care o fac, coborârea fără scăpare în văgăunile mișeliei și să-și reamintească cuvintele Căpitanului privind invingerea prin mișelie.

23 August 1944 rămâne un act negativ în istoria neamului românesc și o trădare care nu poate fi comparată cu niciuna din multiplele produse în trecutul nostru istoric, după cum constituirea Guvernului de la Viena va rămâne un act pozitiv de protest și de apărare cu armele până la 8 Mai 1945, a dreptului la libertate și suzeranitate încălcat de contropitorul rus, din lipsa de viziune politică a aliaților invingători în hotărârile de la Yalta, Teheran și Postdam.

Legitimitatea Guvernului de la Viena, recunoscut de șase state în acea vreme, nu a fost contestată de judecătorii dela Nûremberg și membrii lui, deși prizonieri în mâinile americanilor, nu au fost predați niciodată Rușilor sau comuniștilor de la București, cum s'a facut cu celelalte guverne similare în exil — Generalul Vlasov și armata lui, Monseñor Tisso și guvernul slovac, toată armata și guvernul croat ustaschist, mai, mult fiind absolviți de orice culpabilitate de "crime de răsboi".

Din anul 1947 și până astăzi, el este prezent în lupta anticomunistă prin diverse asociații de exil, de comunități românești, continuând fără preget lupta de lămurire a occidentului asupra nedreptăților făcute României și ale adevaratelor țeluri ale comunismului moscovit.

Les réfugiés roumains, échappés à la tyrannie communiste, s'adressent au peuple français.

Octobre 1977

À Belgrade vient de s'ouvrir une nouvelle Conférence, dont le but serait de mettre fin à la tension qui existe entre les deux moitiés de notre Europe et d'établir un nouveau statut - plus libéral et plus juste - pour les nations.

MENSONGE ODIEUX !

Sous l'égide de l'U.R.S.S. les régimes marxistes d'au-delà du Rideau de fer essaieront une fois de plus d'endormir la vigilance occidentale par des promesses fallacieuses et des attitudes conciliantes.

Nous, ressortissants d'un pays soumis depuis 34 ans à ce système tyrannique et inhumain, connaissons mieux que quiconque la valeur des promesses et des signatures apposées sur des traités "solennels" par cette racaille sans scrupules et sans responsabilité.

LE COMMUNISME EST LE MEME N'IMPORTE OU ET N'IMPORTE QUAND : ENNEMI ACHARNE DE L'INDIVIDU, DE LA NATION ET DE LA FOI !

Croire dans la parole de ses représentants et espérer qu'une attitude de fausse compréhension puissent modifier ses intentions envers l'Occident, c'est se montrer d'une naïveté impardonnable et faire fi du bon-sens traditionnel.

On veut - paraît-il - vous parler à Belgrade des droits de l'homme, de la liberté de l'opinion et de la circulation des idées !!!

Regardez, plutôt, ce qui se passe au-delà du Rideau de fer, où les camps de concentration, les hôpitaux psychiatriques, les déportations, le manque total de liberté, les privations et le désespoir généralisé constituent la part quotidienne de millions de gens comme vous. DESIREZ-VOUS LA MEME CHOSE ?

Ne vous laissez pas berner par ceux qui soutiennent la bonne foi des communistes et leur désir d'accepter l'entente des deux mondes. CE SONT LES FALSIFICATEURS DE LA VERITE !

N'acceptez pas la version du bien-être dans les pays dominés par les régimes marxistes. ON VOUS INDUIT EN ERREUR ! La réalité est infiniment plus cruelle et nous en savons quelque chose !...

Montrez-vous décidés à ne pas admettre ce qu'on vous propose à Belgrade et qui ne sera que le prélude de votre propre asservissement ultérieur.

Défendez courageusement nos droits à l'indépendance totale, à la liberté de nos opinions, car vous défendrez ainsi votre propre indépendance et votre propre liberté.

Protestez contre la main-mise par l'Union Soviétique, des territoires des pays limitrophes - Pays Baltiques, Pologne, Roumanie. Ce n'est qu'un pas de plus de l'impérialisme soviétique, qui vise la conquête de tout l'Occident.

Par notre voix, plus de 120 millions d'âmes vous demandent de vous montrer fermes et dignes, de lutter contre l'injustice qui leur a été faite, d'ARRETER UNE FOIS POUR TOUTES LE MARCHANDAGE IGNOBLE QUI SE DEROULE A BELGRADE, semblable à celui qui a eu lieu à Helsinki et à Yalta.

À bas le communisme impérialiste et oppresseur !

OCCIDENT REVEILLE-TOI, AVANT QU'IL NE SOIT TROP TARD !

Acțiunea preconizată de noul Comitet National Român de sub președenția Dlui Nicolae Penescu, nu este altceva decat o supralicitare a eforturilor depuse până acuma, reamintindu-ne supralicitarea făcută de partidele istorice, acțiunei întreprinsă de Mareșalul Antonescu în 1944, tot la sugestiile lor, pentru semnarea unui armistițiu onorabil, și toată gama de tragedii abatuta asupra bietului popor roman..

Ca și Căpitanul, Horia Sima poate spune liniștit: supraviețuim din mila lui Dumnezeu și din vârful spadei noastre, iar "dangaua infamiei" pe care o cere Profesorul Găzdaru se va întoarce ca un bumerang împotriva celor cărora invidia le-a luat mințile, mânându-i pe drumul pierzaniei și al oprobiului public marcându-i pentru veșnicie ca ceace sunt — suflete moarte în trupuri vii roase de ambiții deșarte.

Puis, l'insinuante allusion au mur meurtrier de Berlin, glissée comme par hasard par GAUCHER, ne pouvait qu'émouvoir les esprits d'une assistance connaissant le triste rôle que ce mur joue entre les deux mondes.

Que dire du magnifique exposé d'un BLAS PINAR, dans lequel on sentait vibrer toute sa force intérieure, toute la tenacité espagnole et toute la confiance en un avenir où pourront se retrouver fraternellement les nations européennes des vallées des Carpates jusqu'au Guadalquivir et au Tage. Profondeur de pensée, sûreté dans la prise d'une attitude plénière devant l'histoire, parfaite harmonie entre la tradition spirituelle du nationalisme européen et la mission spirituelle qui doit couronner l'effort de ceux qui pensent l'EUROPE.

De même, le discours d'un ALMIRANTE, parfois mordant, parfois pathétique, mettant subtilement en relief l'incapacité du démo-libéralisme de faire face au terrible danger communiste; expliquant d'une manière ferme ce qu'il faut faire pour réaliser ce pas décisif vers une intégration des forces nationalistes et un retour au bon sens dans le monde où nous vivons.

Enfin, les paroles finales d'un TIXIER-VIGNANCOUR mettant l'accent sur l'urgence d'une action collective contre le marxisme envahissant et sur la nécessité d'une adhésion massive de la jeunesse dont l'avenir est en train de se jouer.

Tout a été bien, excellent! Organisation, idées, discours...

Et pourtant...

Et pourtant, une ombre d'incertitude plane sur l'avenir de cette EURODROITE. Car elle pêche par trois côtés qui pourraient enrayer sa marche et l'affaiblir dans l'épreuve de force qui l'attend tout le long de son existence.

1) Il y a d'abord, la malencontreuse décision de n'admettre dans cette EURODROITE PAR-DESSUS LES FRONTIERES, qu'une seule organisation nationaliste et anti-communiste par pays.

Cette attitude laisse peser de lourds soupçons sur les intentions des trois organismes politiques qui ont pris l'initiative. Qui pourrait s'empêcher de penser qu'il y a par dessous une triste volonté de mettre à l'écart les autres forces similaires et parallèles qui militent dans les trois pays?!... Une pareille discrimination met en doute la sincérité des propos prononcés pendant la grande réunion et soulève dès le début un insurmontable dilemme.

Supposons qu'en Allemagne, à la suite de l'appel de l'Eurodroite, une organisation anti-communiste qui a, en tout et pour tout, 200 membres, envoie son adhésion inconditionnelle. Etant la première venue, cette organisation sera considérée comme *«la seule admise dans l'Eurodroite pour l'Allemagne»*. Le principe est catégorique: UNE SEULE ORGANISATION PAR PAYS.

Quel sera le sort d'une autre organisation anti-communiste du même pays — MILLE FOIS, CINQ MILL FOIS PLUS FORTE QUE LA PREMIERE — et qui, après avoir pris le temps de réfléchir, aurait bien voulu adhérer elle aussi à l'Eurodroite? Logiquement, celle-ci ne pourra pas être admise, car il y en a *une autre* qui tient la place exclusive reservée à une formation nationaliste dans le pays en cause. Faire una dérogation est également impensable puisqu'il s'agit d'un principe.

L'absurdité d'une pareille clause éclate! En voulant s'assurer *«l'exclusivité»* de la gloire et des avantages (théoriques et très aléatoires) de l'Eurodroite, les initiateurs provoquent:

a) La limitation de leur propre possibilité d'expansion.

b) Ainsi que la création d'une opposition au sein même de la droite.

Les forces anti-communistes non encadrées dans cette Eurodroite ne gaspilleront jamais leur sympathie, ni leurs moyens de combat en faveur d'un organisme qui les ignore et qui n'a même pas tenu compte de leur réalité militante.

Donc, l'EURODROITE A DEBUTE PAR UNE ERREUR FONDAMENTALE.

En limitant le nombre des organisations pouvant en faire partie, elle a purement et simplement limité ses chances de réussite. Nous ne voyons guère comment les forces de Ildo CELLA en Italie, les falangistes et les carlistes en Espagne ou le FRONT NATIONAL en France viendront un jour renforcer la grande idée de'un droite européenne unie!... La même réflection s'impose pour les différentes organisations de droite du reste de l'Europe. On se demandera, à juste titre, s'il s'agit d'un rappel de toutes les forces lucides, capables de combattre le communisme ou d'une simple propagande électorale en faveur des trois privilégiés...

2) D'un autre côté, on a traité d'une manière plus que passagère le problème de l'apport possible des forces anti-communistes des peuples d'au-delà du Rideau de Fer à la constitution d'une Eurodroite efficace.

Ces forces EXISTENT, tant dans les pays d'origine qu'a l'étranger.

Ces forces LUTTENT partout, sans relâche, contre le marxisme et le communisme, avec une conviction et un courage qui pourrait être un exemple pour ceux qui s'apprêtent aujourd'hui à affronter la menace rouge.

Ces forces ont une EXPERIENCE, une TENACITE et una DIGNITE dans leur comportement qui pourraient constituer le mortier indispensable pour le rapprochement de tous.

C'est justement pourquoi il aurait fallu qu'elles fussent spécialement sollicitées à s'intégrer dans un combat qui les concerne toutes. Obligation de principe de la part des initiateurs, comme un hommage porté à leur indomptable persévérance et à leur esprit de sacrifice.

Bien entendu, de telles adhésions ne constituent point, dans le présent, un apport numérique considérable. Mais leur présence aux côtés d'une EURODROITE combative, constituerait un puissant symbole d'entente européenne autour d'une finalité commune. Sans parler de la puissante résonance affective qui se répercuterait sur les nations asservies par le moloch soviétique. Ces organisations et ces nations n'en demandent pas plus pour l'instant, mais que ce soit clair, bet, bien défini. Pas de promesses vaines, intercalées au milieu d'un discours si puissant et si virulent qu'il fût à l'adresse du soviétisme colonialiste.

3) Enfin, la troisième remarque touche au problème de *l'équité et du courage d'opinion*. On a trop insisté sur la question que l'Eurodroite n'acceptera pas dans son sein les organisations à tendance néonaziste ou néo-fasciste. On a eu comme un malaise à entendre de tels propos dans la bouche de ceux qui auraient été depuis longtemps marxisés si les forces nazistes et fascistes n'avaient livré un combat acharné contre les soviétiques. On a eu l'impression qu'on voulait se débarrasser de cette accusation possible qui eût pu les empêcher d'atteindre le podium du Parlement Européen. Ce qui a plutôt

couleur d'opportunisme qu'une puissante coloration anti-communiste...

Il faut bien s'entendre.

Cette **EURODROITE** n'est pas l'oeuvre des partis démo-libéraux et n'a nullement l'intention de s'enliser dans les méandres d'une démocratie bourbeuse. C'est un organisme de combat, mis en route par des formations d'extrême-droite. Le nier serait faire le jeu des adversaires du nationalisme.

Dans ces conditions, il faut avoir le courage de son opinion et ne plus jouer sur des mots et des interprétations vaseuses. Si nous tous, nous sommes de droite — **DE L'EXTREME DROITE** — car autrement on peut être confondus avec n'importe quel pauvre organisme centre-gouche qualifié de *«droite»* selon l'appréciation communiste, **NOUS SOMMES FATALEMENT APPARENTES AU ANCIENNES ET AUX NOUVELLES FORMATIONS NAZISTES ET FASCISTES.** Et nous n'avons aucun motif de nous sentir abaissés ou de sentir la chair de poule à la prononciation de ces mots.

Les néo-fascistes et les néo-nazistes sont nos frères par les conceptions anti-communistes qu'ils avouent et par le combat qu'ils mènent contre le marxisme. Quelle **EURODROITE**, quel genre d'**EURODROITE** envisage-t-on sans le concours de ces forces exceptionnelles qui ont mené pendant 30 ans la lutte anti-communiste, avant que l'idée de l'Eurodroite germe et que les initiateurs se décident à faire la même chose! MAIS, triste conception, en éliminant ceux qui sont déjà depuis longtemps à pied d'oeuvre!...

Il faudrait donc, de la part des protagonistes *«eurodroitiers»* d'aujoud'hui, le courage de se reconnaitre ce qu'ils sont: *membres de la famille idéologique du fascisme.* Il n'y a aucune honte à soutenir ses opinions, ses convictions, sa foi, contre vents et marées. De plus, ils sont *moralement obligés* de rendre justice justement à ceux dont ils veulent se débarrasser. Ils doivent, non pas les rejeter, mais se rapprocher d'eux et leur offrir la place digne qu'ils méritent dans un combat qui est commun et dont les *«nazi-fascistes»* (surnom honorable et nullement péjoratif) peuvent revendiquer la primauté.

A la suite de ces remarques, l'Eurodroite envisagée par les trois partis nationalistes occidentaux apparait plutôt comme une *«coalition»* à but restreint, exclusiviste et hautaine. Une sorte de *«super-parti»* visant spécialement à son accomodation au milieu des formations politiques qui vont se disputer les siéges du problématique *«Parlement Européen»*.

Or, cette compétition électorale ne peut, pour rien au monde, constituer la quintessence d'une aspiration aussi haute que celle d'unir toutes les organisations nationalistes et anti-communistes de l'Europe sous le signe de la volonté d'agir ensemble.

Il va falloir reprendre l'IDEE (excellente en soi) et lui donner le sens collectif qui puisse la transformer en un dénominateur commun pour toutes les formations grandes et petites, d'en deçà et d'au-delá du Rideau de Fer.

La faille, la faille menaçante pour l'avenir de l'Eurodroite existe. Elle est constituée par les trois problèmes ci-dessus mentionnés. C'est cette faille qu'il faut avant tout colmater si l'on veut voir surgir une force européenne capable d'emporter l'enjeu politico-social de l'EUROPE DE DEMAIN.

Faust BRADESCO

CUVANTUL DE AMIAZA

de Ovidiu COTRUS

Am zis cândva:
Simbolurile nu sunt semne ale lucrurilor,
Ele sânt insăşi lucrurile
Sub tăişul neprihănit al amiezii.
Cu ochii sângeraţi de acul nevăzut al Clepsidrei.
Ascultând curgerea smerită a nisipului,
Poetul desparte cu toate urechile sale,
Cele de voie şi cele fără de voie,
Cele de ziuă şi cele de noapte,
Cele de carne şi cele de vis,
Sunetul alb, adeverind
Funcţia de intregire a luminii,
De vaerul tulbure al umbrei,
Deget al morţii intins către soare,
Atrasă de lucruri, ca marea
De ţărmul potrivnic şi sfânt.
Adevărul — spuneam — este ceace este,
Intregul zăvorât in cercul săvârşirii.
Fragmentul nu-şi află nicicând adeverire.
Fiu nevârstnic al umbrei
El este doar prin ceace nu este,
Fiinţa lui stărue neinchegată.
In golul impreimuitor,
In izvorul nestrămutat al luminii.

Amiază temută a lumii!
Lucrurile inghiaţă in absolutul lor,
Şi tot ce-i nevăzut se arată in vedenie,
Şi tot ce nu se aude se infiripă in căutare.
O, ceas al graţiei!
Când umbra nu mărturiseşte impotriva Fiinţei.

Lauda cuvântului de amiază,
Celui fără de trup şi fără de umbră,
Vestitorul Fiinţei şi adeveritorul,
Foarfeci fosforescente implântate in viscerele nopţii
Deosebind cu vârf ascuţit
Ceeace nu poate murii
De ceeace moare in fiecare clipă.
Flacăra perpendiculara
Continu iscată din sămânţa de lumină a lumii
Ca să aşezi fiecare lucru in punctul său ideal,
Acolo unde umbra nu mai e umbră
Instrument al impărţirii şi al genuflexiunii.
Şi precum pilitura de fier
Nu se opune celor doi poli ai magnetului,
Răspunzând cu incredere chemării lor intregitoare,
Tot astfel, nenumaratele fâşii de intuneric,
Atârnate de marginile luminii
Se sfarmă static, pulverizându-se
In marea văpăie care unifică.

Simbolul este lăuntrul aprins al cuvintelor de amiază
Poarta incendiată liturgic in noapte,
Şi tot ce dincolo de poartă
Lumina ascunde cu grije, vederii,
E trecerea lustrală spre fiinţa adevărată,
Spre străvezimea originară.
Dar la răscrucile umede ale povârnişurilor,
Nu intâlnim decât porţi năruite.
Nu zăboviţi in credinţa că există simboluri ale nedesăvârşirii,

Nălucirile oloage ale spaimei şi singurătăţii,
Sunt rodul arderii neimplinite
In faţa fărâmului făgăduinţii.
Cuvintele noastre sterpe, instrăinate de orice cale
Captiv răsucindu-se in jurul propriului lor sunet,
Pentruca zarva lor neistovită,
Să alunge spaima, dând un chip trecător deznădejdii.
Popas amăgitor in faţa porţii năruite
Cuvintele se caţără pe tencuiala năpădită de vâsc
Flăcări gâtuite lunecând inapoi in ţărâna.
O! Imbulzeala bezmetica a vorbelor,
Fără pravilă, fără solemnitate.

IOSIF VISARIONOVICI STALIN SI PIERRE LAVAL

de St. Georgescu - OLENIN

AND in Mai 1935 Pierre Laval, ca prim-ministru al Franţei, s-a dus la Moscova să incheie tratatul franco-sovietic, in U. R. S. S., domnea pe vremea aceia ca stăpân absolut şi fără un potrivnic aparent, Stalin, care exercita in U. R. S. S. o tiranie şi o teroare cum nu mai cunoscuse lumea până la el, in timpurile moderne, pe un teritoriu echivalent cu proiecţiunea lunii când e plină (19.707.400 kilometri patraţi) şi cu o populatie de 113.000.000 de locuitori.

In două etape, in 1940 şi 1950, graţie evenimentelor, dar mai ales slăbiciunii, neprevederii şi incapacităţii foştilor săi aliaţi care i-au pregătit calea spre supremaţia mondială, Sovietele au cotropit ţări şi teritorii străine şi exercită un control, care ar fi mai nimerit să fie numit tiranie, asupra altor ţări odinioară libere şi independente.

Au contribuit cu jertfa adusă Molochului sovietic Finlanda, cu Carelia finlandeză de 44.000 de kilometri patraţi, Estonia, Letonia şi Lituania, in intregime, cu peste 172.000 de klm. patraţi şi peste 6.000.000 de locuitori, Germania, prin Prusia Orientală cu 13.500 klm. patraţi şi 1.200.000 de locuitori şi 33 de ani după terminarea războiului continuă să fie ocupată de trupele sovietice Polonia, cu 181.000 klm. patraţi şi aproape 12.000.000 de locuitori, Cehoslovacia cu 12.700 klm. patraţi şi 731.000 de locuitori şi România cu 54.000 klm. patraţi — Basarabia, parte din Bucovina şi Ţinutul din Moldova — cu 3.700.000 de locuitori.

In afară de aceste cuceriri teritoriale, au căzut sub tirania sovietică următoarele tari, in intregime:

Germania de Est, de 111.000 klm. patraţi cu peste 18.800.000 locuitori, Polonia de 312.000 de klm. patraţi şi 26.500.000 locuitori, Ungaria cu 93.000 klm. patraţi şi 9.750.00 locuitori, Cehoslovacia cu 128.000 klm. patraţi şi 12.300.000 de locuitori, Bulgaria cu aproape 111.000 klm. patraţi şi 7.160.000 locuitori şi România cu peste 237.000 klm. patraţi şi peste 17.000.000 de locuitori.

* * *

Comunicatul Agenţiei de Stat din U. R. S. S., Tass, din 14 Iunie 1941, scris chiar de Stalin, acuza pe ambasadorul Angliei la Moscova, Sir Straford Crips, care incercase să previe pe Stalin de iminenţa atacului german, că inventează şi răspândeşte ştiri false, de comun acord cu Serviciile de propagandă ale Puterilor ostile Rusiei şi Germaniei. Stalin, până in preajma războiului, credea că se afla încă sub pavăza Pactului sovieto-german din August 1939, pe când Germanii se pregăteau de războiu şi trupele lor se găseau in plin marş spre frontiera sovietică.

Această părere eronată era mărturisita de toţi cei din jurul lui Stalin, chiar şi de acei ce erau convinşi de contrariul. Raportul lui Golikov asupra planului de invazie german in Rusia, numit de Hitler *"Planul Barbarossa"* şi al lui Voronţov, ataşatul naval sovietic la Berlin, către amiralul Kuzneţov, despre existenţa acestui plan, au fost considerate ca provocaţiuni ale Serviciului de Contra-Spionaj german.

La 17 Iunie 1941, deci numai cu patru zile inainte de atacul german, amiralul Kuzneţov a comunicat lui Malenkov, pe atunci in graţiile lui Stalin, că flota a luat oarecari măsuri *de punerea in stare de alarmă.* Malenkov a râs de el, spunându-i că face ca şi cum războiul ar izbucni a doua zi. In cursul unei intâlniri cu Molotov a ambasadorului german von Schulenburg, acesta, printr'un act care poate fi calificat drept trădare de patrie, i-a mărturisit plângând că Germania va ataca Sovietele in ziua de 22 Iunie şi cerea ca armata roşie să fie pregătită; dar nu a fost crezut. Von Schulenburg a fost executat in 1945, ca participant in complotul contra lui Hitler.

S'a scris de unii că la intrevederea dintre Molotov şi von Schulenburg, când acesta a prezentat Declaraţia de războiu a Germaniei, Molotov a scuipat pe ea şi a dat ordin unui om din cancelaria lui, să conducă pe ambasador pe scara de serviciu.

* * *

Vasilenko de la Institutul de marxism-leninism a afirmat că U. R. S. S. avea, obiectiv vorbind, toate mijloacele necesare pentru a rezista cu succes la atacul bruscat german la care Stalin a răspuns prin operatiuni greşite compromiţând totul şi şi-a justificat erorile emiţând teoria ridicolă că adversarul e totdeauna mai bine pregătit de războiu.

Stalin a fost numit şef al guvernului, cu titlul de prim-ministru, la 5 Mai 1941 — deci cu o lună şi 16 zile inainte de atacul german — *pentru a pregăti apărarea ţării.* In realitate nu a facut nimic pentru a intări potenţialul defensiv al Uniunii Sovietice. Părerea generală era că această promoţiune aparentă avea ca scop o problematică inţelegere cu Hitler.

* * *

Dezvoltarea armamentului, atât de necesară in preajma unui războiu, a fost impiedicată de Stalin, care i-a pus tot felul de obstacole-a susţinut Yakir de la Institutul de Istorie al Academiei de Ştiinţe al U. R. S. S., fiu al lui Yakir executat de Stalin — eliminând numeroşi tecnicieni celebri, creatori ai artileriei, ca Tihomirov, Kurcevski, Behauri şi chiar Lannemann inventatorul vestitei *katiuşa*, lans — rachete cu tuburi multiple.

Se poate spune — după afirmaţiile lui Slezkin de la Institutul de Istorie al Academiei de Ştiinţe al U. R. S. S. — că faptele lui Stalin sunt fapte de criminal şi dacă Pactul ruso-german din August 1939 era necesar la vremea lui, a fost o crimă să se pună mai târziu mari speranţe in el şi să inceteze lupta contra fascismului, incetare care a avut loc din ordinul lui Stalin.

* * *

S'a scris despre Laval că reputaţia lui de "finassier" ii venea din trecerile lui frecvente pe la Ministerul de Justiţie-unde ultima dată a trecut când avea 43 de ani-celace ii dăduse intuiţia imediată a reactiunilor interlocutorului său şi putinţa de a le explota, inainte ca ele să se fi produs. Această calitate, de care el se folosea cu un aer indiferent, ii da o forţă extraordinară, nebănuită de adversar.

In epoca de prosperare a Frontului Popular, Stalin i-a oferit lui Laval supunerea comuniştilor francezi, sub anumite condiţii pentru el şi de acceptare a obligaţiilor impuse de Stalin.

Progresul său social şi de carieră nu a făcut din Laval un ingrat, fiindcă printre oamenii chemaţi să-l ajute, chiar ca ministru, se găsesc inşi aleşi fără nici o preocupare politică sau condiţie de diplomă universitară. Majoritatea erau foşti ziarişti şi ei işi datorau postul tendinţei lui Laval de a avea prieteni pretutindeni şi oameni in care să aibă incredere. In schimb şi aceştia, prin presa de care dispun sau o influenţează, laudă virtuţile lui domestice şi inţelepciunea lui de ţăran autentic. Se complace in om al ţarinei şi, la rândul lui, ii place ca lumea să-l cheme "Pierrot" sau "Oncle Pierre".

Ajuns ministru al Afacerilor Străine, Laval intâlneşte la Geneva pe Litvinov, Comisarul la Externe al Rusiei sovietice şi la 5 Decembrie 1934 e semnat Protocolul Preparator al viitorului Tratat. Cum Laval, in calitate de Ministru de Externe dispretuieşte uzanţele diplomatice, atât de scumpe celor de la Quai d'Orsay, de la ambasador până la ultimul ataşat, după 13 zile numai de la Protocolul Preparator, sărbătoreşte prietenia franco-rusă, dar numai in calitate de primar al comunei Aubervilliers.

Când s'a dus in Italia, Laval, prin felul lua de a fi, a plăcut mult lui Mussolini, care voia să-l asocieze la o viitoare acţiune comună de protecţie a Austriei, de o viitoare tentativă de "Anschluss" din partea Germaniei.

* * *

Ca orice om care işi trage origina de la ţară şi mai ales a petrecut acolo copilăria, Laval avea tot felul de superstiţii şi in actele lui de toate zilele se conducea după aceste credinţe vagi, cărora el le da un sens misterios. Astfel, el nu aprindea ţigara cu alţi doi fumători impreună, nu ieşea din casă făcând primul pas cu piciorul stâng, mergea intotdeauna pe acelaşi parte a drumului şi nu se aşeza la masă dacă, cu oaspeţi cu tot, erau treisprezece inşi. Mai târziu, o asemenea superstiţie i-a fost de mare folos. Astfel, in ziua de 9 Iunie 1944, cu putin inainte de a se urca in automobil, văzând o oglindă spartă in biuroul său, celace era printre superstiţiile sale, a preferat să renunţe

să facă acel drum cu automobilul. In cursul lui, automobilul a fost atacat cu mitraliera de un avion englez și șofeurul omorît.

De la semne, el și-a extins convingerile la existența forțelor oculte, cărora ne supunem cu toții, în mod fatal. In celace privește ființa lui din zilele noastre, el o considera ca pe o reincarnare a unui spaniol care trăise în Châteldon, în veacul al XV-lea.

Stalin nu a mărturisit niciodată convingeri într'o ființă superioară; el se credea deasupra tuturor și nu-i știau superstiții. Materialismul său era integral și aceasta dura de pe vremea Seminarului din Gori.

* * *

Châteldon era un burg liniștit din Puy-de-Dôme, unde Pierre Jean-Marie s'a născut la 28 Iunie 1883 dintr'un tată hangiu și cărăuș și o mamă care nu avea știință de carte. Vorbirea lui era graiul locului și obiceiurile lui țărănești, chiar când ajunsese Președinte de Consiliu de Miniștri, dovedeau că el nu se lepăda de originea lui rurală și rămăsese acelaș fiu al ogorului și, mai precis, al Auvergnei sale iubite. Dar acest țăran adevărat în toate fibrele ființei sale, nu își trage origina din mediul rural. El e țăran dar nu vine de la țară, el e auvergnant, dar nu e din Auvergne. Unui funcționar căruia Laval îi spusese că el e auvergnant, acesta îi contrazise spunând că Laval, fiind din Châteldon, e bourdonais ca și el. Laval recunoscuse adevărul acestei obiecțiuni și a răspuns că preferă ca lumea să-l ia drept auvergnant dar-a adaogat el — *nu trebuiesc distruse legendele de pe urma cărora tragi folos.*

Cât despre firea oamenilor din Châteldon, e destul să se menționeze faptul, că de o sută de ani, un singur evreu a vrut să se stabilească în acea localitate și în loc de pricopseală, a plecat în cea mai neagră mizerie. Celace dovedește că vestita solidaritate între evrei nu e vorbă goală, nici manifestarea unui instinct gregar și în nici un caz, penru această calitate, nu li se poate aduce vreo învinuire nedreaptă, născută din invidie.

De la mama sa, femeie blândă, cu obiceiuri curate și binecredincioasă, Laval a moștenit fizicul său, cum nu se mai găsește prin partea locului; fața sa cu pomeții desvoltați, are aspectul unui asiatic încrucișat cu un țigan și acest metisaj e o raritate printre oamenii Auvergnei. S'ar părea că e vorba mai degrabă de un locuitor de prin părțile Caucazului Oriental, unde amestecul de rase a dat cele mai stranii exemplare, decât un european, și încă, aparținând unei țări civilizate ca Franța.

* * *

La început, pe când Laval ajuta pe tatăl său în treburile hanului și în cărăușie, el studia limba latină și se interesa de plante și de animale și tot ce produce pământul. Repetitor de liceu, el își ia mai întâi licența în Științe Naturale, la Universitatea din Dijon, după care începe Dreptul și luându-și o nouă licență, se înscrie ca avocat în Baroul din Paris.

Ca avocat, toți câți suferiseră o nedreptate sau credeau că fuseseră victima unei nedreptăți, găseau în Laval nu numai un apărător juridic ci și un prieten care avea toată aparența că e un om sincer și un sfătuitor. La biroul lui, pe lângă procesele Confederației Generale a Muncii al cărei avocat permanent era, își găsesc totdeauna apărarea Sindicatele în procesele pierdute și funcționarii destituiți sau revocați.

"Je vis dans le réel", avea el obiceiul să spună și înțelegea prin această expresiune natura cu legile ei decurgând din ea, ca să treacă la pământul Franței și oamenii săi, cu calitățile și defectele lor, mai mult decât cu ideile lor.

—"Ochii săi, teribilii săi ochi negri, care fixau pe adversar și pe interlocutor, fără a clipi și în care ardea focul interior al celor destinați să ajungă departe", a spus despre el un institutor care îl cunoscuse bine.

La treizeci și unu de ani Laval a fost ales deputat al Senei, la Aubervilliers, pe listele Partidului Socialist Revoluționar și împotriva unui om al lui Paul Deroulède. Ca urmare, în vederea mobilizării, e trecut în carnetul. B, ca persoană bănuită de a *sabota mobilizarea și a vătăma moralul Națiunii în timp de războiu.*

In 1914 se putea vorbi de el ca socialist și ca pacifist și nu a desmințit nici atunci și nici mai târziu aceste atitudini. Ca socialist el a făcut să se voteze Legea Asigurărilor Sociale, pe când era ministru al Muncii, iar ca pacifist a mers la Berlin, Roma și Moscova, ori de câte ori i se părea că pacea e în primejdie și el poate contribui cu ceva la menținerea ei.

Era constant și "l'Humanité" a scos la iveală o veche profesie de credință proclamată și semnată de Laval, înaintea primului războiu mondial:

—Burghezia nu mai are oameni; ea îi va căuta la lada de gunoi, unde mișcarea lucrătorilor aruncă pe renegați.

La 7 Aprilie, Painlevé ia în Cabinetul său pe Caillaux la Finanțe și pe Laval la Lucrări Publice. In acelaș timp Laval devenise l'"*Avocat des Ferrailleurs d'Aubervilliers*" și primar al aceleiași comune, centrul lui electoral, cu contract de a ridica epavele de pe câmpul de bătaie, în zonele devastate de războiu. Un procent asupra metalelor recuperate e origina și baza unei însemnate averi. După acest ministeriat, e ministru în cele trei ministere ale lui Briand, dintre care de două ori la Justiție.

* * *

Laval e întâiul Primministru pe care Stalin l-a poftit la o masă prietenească în doi, și când la sfârșitul ei au fost admiși fotografii, aceștia l-au văzut cu surprindere bătându-se cu palma pe umeri, ca vechi și buni prieteni.

La o vreme, Laval mărturisi lui Stalin:

—Am fost la Roma pentru Acordurile noastre cu Italia și cu acest prilej l-am văzut pe Papa, care e un mare om și dispune de o putere considerabilă. Faceți rău că îl ignorați și îl atacați, fiindcă Papa e o mare Putere.

—Câte divizii are Papa?, ripostă Stalin, cu un râs sgomotos.

Intrebarea lui Stalin circula în toată Moscova și fiecare își atribuia lui originalitatea. Laval însă nu a răspuns nimic ca să nu divulge în ce vede el puterea Papei și această tăcere a produs lui Stalin un imens orgoliu pe care nu l'a ascuns.

De la prima întrevedere cu Stalin, amândoi au simțit o tresărire și ca un curent electric ce se stabilea între ei; aceiași fire, deci aceleași preocupări. Pișicheri amândoi, șmecheri, ei ascundeau că principala lor preocupare era securitatea propriilor, țări, oricât s'ar fi ascuns sub aparența unui fals altruism. Numai uitându-se unul la altul, își aveau chipul de două ori: al lui Laval cu o față de asiatic, încrucișat cu un țigan, chip pe care Stalin îl întâlnea atât de des în Caucaz; al lui Stalin, numai chip de european nu era.

Amândoi aveau aceiași ochi așezați vag cruciș, amândoi smoliți la față, amândoi fumători pasionați, cu dinții înegriți de fumul de tutun, degetele îngălbenite și sfârcurile mustăților pârlite de țigară, amândoi cu aceiași privire când șireată care căuta mai întâi să pătrundă în adâncul sufletului interlocutorului său, înainte de a se așterne pe o față când impasibilă, când fascinantă, când nu era prefăcut adormită sau indiferentă. Stalin mai avea priviri de fulger și ochii săi deveneau năprasnici în momente de mânie. Singura deosebire între ei, până au început să joace un rol politic important, e că Stalin a fost numai revoluționar, atentator-a atacat cu bomba convoiul Băncii Imperiului și l-a prădat-exilat în Siberia, de unde a evadat de cinci ori, pe câtă vreme Laval a muncit din greu și a înaintat pas cu pas.

* * *

In tratativele pentru încheierea unui Pact Franco-Sovietic premergător, Rușii simt greutatea rezervelor ce opunea Laval. Principala era că asistența Franței către Rusia nu era obligatorie decât în cazul unei agresiuni constatată de Consiliul Societății Națiunilor-celace făcea din Pact, după sistemul lui Laval, un act inofensiv și fără o însemnătate precisă. La 2 Mai 1935, acest Pact inutil, este semnat la Paris. In vederea încheerii unui Tratat de Alianță, Laval pleca la Moscova la 13 Mai din acelaș an.

Aici Stalin se întrece în amabilități, pentru a-l face să alunece pe calea acordurilor militare și a face ca Franța să repete gestul din 1914, pentru respectarea unei alianțe.

La Moscova, pentru a i se ascunde deplorabila stare a Armatei roșii, cu cadrele superioare executate cu și fără procese sub pretext de înțelegere cu inamicul, i se prezintă o paradă aeriană care să camufleze forțele terestre, rolul principal jucându-l bombardierele uriașe și demonstrațiile cu parașutiști, în care sovieticii aveau meritul originalității. Laval nu se arată entusiasmat de acrobațiile lor și se face că nu înțelege când în cursul lor, mareșalul Voroșilov, comisarul Războiului, îi spune că ar vrea să se întâlnească cu generalul Gamelin. Laval declarase de la început că el a venit pentru pace, nu pentru războiu, și-i cere lui Stalin — și obține — să înceteze campania Kominternului contra așa zisului imperialism francez.

Laval fusese primit cu mare pompă, dar deși nu o manifesta, nu era omul pe care să-l amețeasca onorurile și putuse sa-și dea seama că tot ce se petrecuse în Rusia, chiar planurile lor cincinale, nu avea în vedere decât războiul dintre Franța și Germania, ca apoi Rusia sovietică să se afle în fața unei Europe în ruine, peste care să domneasca nesupărată. Stalin voia o alianță militara completă și stăruința lui mărise prudența lui Laval, care eliminase de la începutul conversațiilor ideia că acest Tratat va avea în mod automat urmări militare. Totodată lăsase la o parte chestiunea frontierelor cu Polonia. Statele Baltice-Estonia și Lituania — și Finlandia, frontiere pe care Rușii le aveau la inimă. Ajutorul și asistența ce-și promiteau reciproc Franța și U. R. S. S., ca în orice tratat, erau o simplă expresie vagă, fiindcă nu se făcea măcar o aluzie la ce va fi acel ajutor și acea asistență.

* * *

Laval cunoscuse numeroși Ruși și Ruși Albi, refugiați la Paris și în privința lor, formulase următorul principiu:

Unde e un Rus, e un geniu, științific, economic sau social.

Unde sunt doi Ruși, e o desordine și, cu orice preț, vor să schimbe ordinea existentă printr'o alta, mai bună, mai rea, dar alta.

Unde sunt trei Ruși e o revoluție, care cu violență vrea să măture vechiul regim, să distrugă vechile stări de lucruri și din dezordinea rezultată să lasă o lume nouă, asezată pe alte temeiuri.

In sinea lui, lui Laval nu i-a plăcut Uniunea Sovietică și nu putea săi placă lui, om al ordinei, exactității și al curățeniei. Nu spune dacă a vizitat temeinic vreo casă, căci în acest caz ar fi spus că a fost îngrozit de murdăria ce domnește și putoarea ce exală încă de la intrare. Dacă ar fi pătruns în interiorul ei, ar fi văzut că fiecare apartament e locuit deavalma de două, trei și chiar patru familii, care nu se sfiesc că-și facă necesitatile sexuale, despărțite numai de un paravan subțire. Sau dacă a văzut o bucătărie, unde mai multe familii au fiecare câte o mașinuță cu petrol, pe care fierbe un amestec se exală un miros de varză acră împuțită și rareori cartofi sau sfeclă, ori un closet-unicul pe etaj-unde la anumite ore se face coadă. I-a văzut însă pe locuitorii acestor locuințe mizerabile, și se exprimă textual: "*Un pays pauvre, une foule faubourienne de prolétaires en casquètte et des femmes lourdement enjouponnées, le fichu sur la tête. Nulle part je n'ai vu des gens sourire*".

Bineînțeles el păstrează pentru el aceste păreri, mai ales că Stalin nici nu i le-a cerut și nu le va dezvălui decât în fața Inaltului Comitet Militar Francez și încă mai târziu în public.

Dus să viziteze o uzină, Laval observă că aceasta e murdară și lucrătorii sunt triști, pe când lucrătorii francezi în fabrici și ateliere, surâd și glumesc tot timpul.

* * *

Despre agricultură, ale cărei probleme, atât Stalin cât și Laval, le cunșteau temeinic, ambii discutară cu pasiune despre pământ și îngrășăminte, despre vite și îngrijirea lor și despre producția laptelui. Odată, un Comisar al Poporului care era de față la o asemenea discuție, voind să fie sarcastic, îi spuse lui Laval:

"La Domniile Voastre, în Franța, se pune ca ministru al agriculturii, un om politic: la noi, locul acesta e al unui technician".

—"Intocmai precum spuneți", aprobă Loval, cu un prefăcut entusiasm, și se dădu exemplu pe el însuși care, deși cunoaște cultura cerealelor, a arborilor și a viei și creșterea oilor, a cornutelor și a porcilor și e licențiat în Științe Naturale, nu a fost niciodată ministru al Agriculturii, ci al Lucrărilor Publice, al Justiției și acum al Afacerilor Străine.

Ca să ilustreze cele discutate despre Agricultură, Stalin a invitat pe Laval să viziteze împreună un "*Sovhoz*" — o "Ferma de Stat" — din preajma Moscovei, însoțiți de Comisarul Poporului la Agricultură și de Comisarul Poporului la Zootechnie. Acolo li s'a prezentat o vacă de așa talie că putea concura cu vestita vacă din Normandia, Yolanda, care dădea la muls, peste 4.000 de litri de lapte anual. Se înșirau admirativ, în fața animalului, Stalin, Laval, Comisarul Poporului la Agricultură, Comisarul Poporului la Zootechnie, șeful Sovhozului, șeful serviciului zootechnic al sovhozului, șeful de coșar și îngrijitorul vacii. Toți, "technicieni", după spusa tovarășulu care se voise a fi sarcastic. La cererea lui Laval dacă poate pune o întrebare și, după ce a fost sigur de îngăduința lor, Laval întrebă:

—"După ce semn exterior recunosc domniile voastre că o vacă are mult unt în lapte?"

Șeful sovhozului începu o lungă descriere a taliei vacii și în special al ugerului și a țâțelor și din aceste organe se deduce cantitatea de lapte ce dă vaca la o mulsoare.

—"N'am spus după ce se cunoaște că o vacă e "*laptoasă*", ci după ce se cunoaște că laptele ei e mai "*untos*"?

In tăcerea generală, Laval continuă liniștit însoțindu-și cuvintele de demonstrație:

"La noi, în Auvergne, bagi degetul arătător în urechea vacii, îl împingi până în fundul ei, îl răsucești și scoți cleiul din fundul ei. După contitatea de clei recoltată, se poate aprecia cât e vaca de "untoasă".

Stalin schiță un vag surâs și rămase gânditor la ingeniozitatea lui Laval. După plecarea lui și a suitei, Comisarul Poporului la Agricultură, Comisarul Poporului la Zootechnie, șeful sovhozului, șeful de coșar și îngrijitorul vacii, erau "desărcinați" din atribuțiile lor, dispăreau și nu li se bănuia decât direcțiunea ce au luat-o: Siberia. Și punctul final: Kolyma.

* * *

Moartea, care nivelează totul și pune capăt existenței a tot ce este ființă, fie vegetală, fie animală, în cazul celor două personagii nu a venit ca o soră blândă și caritabilă care pune capăt unei efemere existențe terestre. Ea înfrățește pe Stalin și Laval prin furia cu care a venit și ambii au murit de moarte violentă.

La 4 Octombrie 1945 Laval compare în fața Inaltei Curți de Justiție după ce fusese de patrusprezece ori ministru și la 13 Octombrie acelaș an e condamnat la moarte, la degradarea națională și la confiscarea bunurilor sale. In noaptea următoare el se otrăvește cu cianura de potasiu, dar e reanimat și i se refuză un revolver ca să-și facă seama singur. Dus în spatele închisorii, el e executat prin împușcare.

Stalin a fost victimă a unei congestii cerebrale și zăcea în nesimțire, cu lipitori după ureche. Se recursese și la acest leac bătrânesc, fiindcă lipitorile sug sângele, în punctele unde sunt aplicate și, în acelaș timp, secretă un lichid coagulant, care împiedică sângele să se închege, până se deslipesc de la sine, când sunt sătule, și cad.

Ocultiștii susțin că sunetul clopotului, atât de plăcut persoanelor normale, e nesuferit persoanelor satanice-și Stalin merită acest calificativ prin faptele sale. Deasemeni nu sufereau sunetul clopotului Karl Marx, Maurice Thorez și mulți alți atei militanți.

Pe când Stalin era în agonie, între viața și moarte, deși leacurile medicale și empirice aveau o probabilitate-redusa, e drept-ca să-l salveze, a răsunat un clopot din Kremlin și, în aceiași clipă cu dangătul lui tiranul care făcuse atâtea victime, și-a dat violent sfârșitul.

Sunetul cipotului a fost pentru Stalin echivalentul glonțului de revolver al cekistului, tras în creștetul capului celui executat în privnițele sinistre ale Cekei.

ST. GEORGESCU-OLENIN

NOSTALGIE

de S. GARLEANU

Eu, mai mult aș fi vroit
în alte vremi să fi trăit:
pe când erau oameni viteji,
la fapte mari cu mintea treji!

Și la isprăvi bune, cu curaj, gata
pentru dreptate să dea răsplata!
Cun Iorgovan putuse oriunde
chiar pe balaur drept să înfrunte.

Pe roibu-mi aprig, calul credincios,
să fi alergat în sus și-n jos
—până'ncolo spre Soare — Răsare —
oricât ar fi fost pământul de mare!

Cu mâna pe spadă să'nfrunt vijelii,
chiar cu uriașii să dau bătălii!
Și de pe tărâmul acela depărtat
să vin înapoi de ani încărcat.

Câmpii înflorite, păduri, să fi trecut;
meleaguri întinse să fi străbătut,
dar cu omenia în faptă'nscrisă,
purtată pe umeri — niciCând învinsă!

Aceea ar fi fost frumoasă viață —
menire'mplinită, trăire măreață.
Atunci m'aș fi dus în Pământul-Mamă
cu gândul împăcat că mă ia în samă...

HOLOCAUST

por Trajano POPESCU

BAJO este título, la Liga B'nai B'rith, en cooperación con el Consejo Nacional de Estudios Sociales, ha publicado en el "New York Post" de 17 de abril de 1978 el mapa por países de Europa, indicando dentro de las fronteras de los mismos la cifra fijada por ellos para responsabilizar a cada pueblo de la "matanza de judíos" ocurrida en la segunda guerra mundial.

La guerra fue de todos y atrocidades las cometieron los dos bandos, tanto el de la democracia comunistoide como el de la democracia dictatorial, pues se empujaban uno al otro para cometerlos. La única diferencia es que de las atrocidades de la democracia dictatorial, que fue vencida, se puede hablar y exagerar y de las de la democracia comunistoide, no. Es tabú.

¿Y esto por qué? Porque el final de la segunda guerra mundial se transformó en una apoteosis de venganza de los "sufrimientos de los judíos" de Europa, inventándose una cifra de 6.000.000 de "mártires" e ignorándose por completo las decenas de millones de víctimas de otras confesiones, muertos de verdad, en los dos bandos y sobre los cuales el olvido echó su velo de silencio absoluto.

VAE VICTIS! Porque los dos bandos han sido vencidos por el imperialismo hebreo, implacable cuando es todopoderoso.

Los alemanes, considerados en Nûremberg como únicos culpables, fueron obligados a pagar por los seis millones de "víctimas judías", y lo hicieron sin protestas ni murmullos, y no hay país en el mundo donde los judíos se sientan hoy en día mejor que en Alemania Federal, que han invadido.

¿A qué viene entonces desenterrar otra vez, después de treinta y cuatro años, el triste y vergonzoso chantaje de las "matanzas de los judíos", fijando a cada pueblo una cuota de responsabilidad, que se traducirá en metálico, por supuesto? Lo que les interesa es cobrar, no la verdad histórica de lo ocurrido. Quieren imponer su "verdad" inventada, la ficción del "caso de Ana Frank" multiplicado por cinco millones y medio de veces.

Es triste, puesto que los judíos no quieren comprender que el antisemitismo lo fomentan ellos mismos, por su manera de ser, arrogancia y lucha por no asimilarse con los demás, creando con sus comunidades estados judíos dentro de los estados que les acogen.

Acaparando las profesiones liberales, la vida económica y financiera, la prensa, etc., pueden modificar la vida nacional de los países en los que conviven, según sus intereses, así que la reacción de los pueblos sofocados es, más que natural, obligatoria, para restablecer el equilibrio y defender sus intereses vitales.

Es vergonzoso porque, explotando la ingenuidad de la gente, con sus mentiras, intrigas, intervención política y como agitadores comunistas, han hecho de la barbarie comunista una "democracia de tipo oriental", entregando la mitad de Europa, de Asia y ahora Africa al comunismo moscovita, y manteniendo indefenso el resto del mundo, cuya entrega en bandeja será el acto final del judaísmo.

Al fin y al cabo el "holocausto", según las prácticas talmúdicas judías, era un sacrificio divino desde los más remotos tiempos de ellos, ofrecido a Dios por propia voluntad, para obtener la clemencia o el cumplimiento de grandes deseos. Si según el ritual judaico lo han provocado en la segunda guerra mundial, no les ha salido mal en nada, pues en 1948 han obtenido el Estado de Israel, cumpliéndose así el milenario sueño de los judíos errantes. ¿Les parece poco? Y los miles de millones de dólares USA con los cuales los alemanes vencidos han fortalecido y aumentado el potencial industrial y militar del nuevo estado, ¿no les basta?

A intervalo de treinta y cuatro años quieren explotar, una vez más, las dichosas "matanzas judías", haciendo caso omiso de sus propias salvajes represalias contra los palestinos, desvalijados de sus tierras y sus bienes y transformados en los "parias" del mundo árabe, salvajadas que igualan por lo menos a las que ellos culpan a los "nazis". Parece que los judíos han hecho propio el dicho latino "quod licet Jovis, non licet bovis!", es decir, lo que se permite a Dios, no se permite a los inferiores, armando un escándalo mundial para cualquier aparente injusticia y silenciando las enormes desgracias provocadas por el comunismo, cuyo padre espiritual es el judaísmo.

Volviendo a la responsabilidad sobre "300.000 víctimas", fijada para los rumanos, las asociaciones judías americanas y los que difunden estas elucubraciones se ponen directamente en ridículo.

Ni más ni menos, culpan al Movimiento nacionalista legionario rumano —La Guardia de Hierro— de estas matanzas imaginarias, cuando es sabido que el Estado Nacional Legionario duró del 6 de septiembre de 1940 hasta el 23 de enero de 1941 y la guerra contra el bolchevismo y Rusia empezó para los rumanos el 22 de junio de 1941.

Los jefes del Movimiento se refugiaron en Alemania y fueron encarcelados por Hitler en el campo de Buchenwald, igual como los judíos mismos y los afiliados encarcelados en el país fueron enviados por el mariscal Antonescu a la guerra con la orden: "se rehabilitarán *post mortem*"; es decir condenados —*a priori*— a morir por cualquier sistema.

Los representantes de los judíos que vivían en Rumania en la mencionada época desmienten estas exageraciones y dan unas cifras:

MATATIAS CARP, en su libro antilegionario "Cartea Neagra", 188 víctimas en el período de 1940-1944.

Dr. W. FILDERMAN, ex presidente de la Comunidad de los judíos de Rumania, amigo del mariscal Antonescu, en unión del Dr. SABIN MANUILA, ex director general del Instituto de Estadística rumana, en el folleto "Regional Development of the Jewish population en Rumania", impreso en Roma en 1957, vols. I-IV, p. 7, estiman que las pérdidas de los judíos en la época del Gobierno legionario fue de 3.000 vidas y a unos 6.000 en las represalias alemanas-rumanas, contra los francotiradores judíos en Besarabia, al iniciarse la guerra contra la Unión Soviética, y esto sobre una población total de 730.000 judíos —había muchísimos más— existentes en aquella época en Rumania.

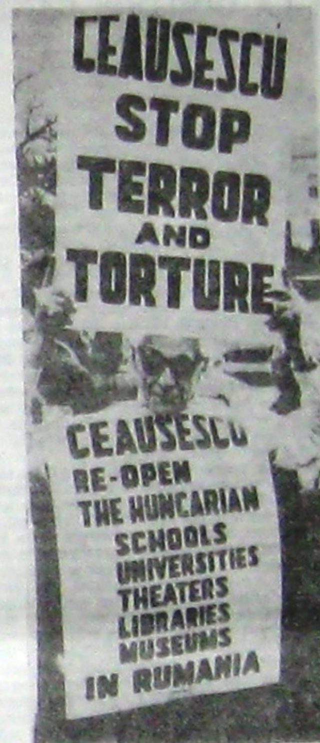
El rabino FISCHER, judío húngaro, calcula unos 22.000 judíos muertos en Transnistria, etc.

Resulta extraño que precisamente los más anti-rumanos son los judíos húngaros, ya que siempre, tanto en el pasado como en la actualidad, han sido y siguen siendo los provocadores y sostenedores del revisionismo magiar, en lo que a Transilvania se refiere.

Miren la cara de Atila de este judío-magiar del grabado de "A B C", al manifestarse en contra de la visita de Ceausescu en USA en este verano. Ceausescu frenó las libertades de todos los rumanos y también de las minorías húngaras y alemanas.

Entonces, ¿cuál es la verdad?

¿O hay que explicarlo por el hecho que la Liga Anti Defamation B'nai B'rith considera la mentira como eficaz medio para acobardar a los rumanos, para que no sean ellos los que con derecho puedan clamar contra las atrocidades cometidas por los judíos en ocasión de la retirada del ejército rumano de Besarabia en 1940 y después de la traición del 23 de agosto de 1944?

Cabalgando sobre los tanques rusos "made in USA" bajo el mando del verdugo femenino, la famosa comunista judía de Rumania, ANA PAUKER, se apoderaron del país rumano sometiéndole a la más sangrienta y refinada matanza física y espiritual que el pueblo conoció en su bimilenaria historia.

Centenares de miles de víctimas perecieron de verdad y no por la fantasía de los detractores en los famosos trabajos faraónicos del canal Danubio-Mar Negro, en los campos de exterminio de Pitesti, Adjud, Gherla, Doftana, Jilava, etc., por orden directa de Ana Pauker, que cumplía así las amenazas hechas a los prisioneros rumanos en campos rusos, refractarios a la propaganda comunista, a que eran sometidos: "vendrá el día en que retorceré el cuello a todos los rumanos" (G. Dumitrescu-Demascarea, 1978, página 35).

Los judíos se hicieron dueños absolutos, se camuflaron bajo los más típicos e históricos nombres rumanos y empezaron la demolición del estado nacional rumano. Mistificaron la historia, intentaron eslavizar el idioma eliminando las reminiscencias latinas, exterminaron como provenientes de origen "no sano", es decir, no proletario, toda la intelectualidad rumana, la juventud estudiantil, la burguesía y a los campesinos que no quisieron entregar voluntariamente sus tierras al estado comunista, cuyos administradores y ministros eran judíos.

En breve transformaron Rumania de un país alegre y próspero en un país triste y pobre, explotado sin piedad por las sanguijuelas judeo-comunistas.

Los rumanos no olvidarán esta vez, y por eso después de la caída de Ana Pauker los judíos abandonan el país por miles.

RELATIILE ROMANO RUSE
IV
DE LA DIMITRIE CANTEMIR LA CONSTANTIN IPSILANTI

de N. S. GOVORA

CHIAR în timpul vieții lui Petru cel Mare mai are loc un războiu în spațiul nostru. La el participă numai Austria și Turcia. Rusia se abține, probabil din cauza amintirii desastrului de la Prut în 1711. Războiul ține doi ani (1716-1718), Turcii sunt învinși și prin pacea încheiată în 1718 la Pasarowitz, Austriacii ne iau Oltenia, pe care o stăpânesc până la pacea de la Belgrad, în 1739.

Aceasta nu înseamnează că acei ce vedeau salvarea noastră în Moscova, nu au încercat să atragă Rusia în războiu. Mitropolitul Moldovei și frații Sturdza care se găseau refugiați în Rusia, intervin pe lângă Dimitrie Cantemir, iar acesta face un memoriu pe care-l înainteaza lui Petru cel Mare, cerându-i să intervină. "Experiența din 1711 și nevoia de a consolida anexiunile realizate în Nord, împiedică Rusia de a urma acest sfat. *Dar propunerea lui Cantemir fiind în logica lucrurilor, aplicarea ei n'a fost decât amânată*" (Roller, III, p. 465).

Petru cel Mare a murit pe neașteptate, fără să aibă timp să-și desemneze moștenitorul. Au urmat obișnuitele certuri, care s'au terminat prin urcarea pe tron a Caterinei I-a. Aceasta era a doua soție a lui Petru cel Mare, o simplă țărancă din Letonia care, înainte de a deveni amanta și mai târziu soția țarului, fusese amanta curteanului Menșikov. Alegerea ca împărăteasă a acestei femei cu un trecut atât de puțin recomandabil, s'a făcut cu ajutorul regimentelor de gardă care, cum spune Milioukov, interveneau prima dată în luptele politice.

Caterina moare după doi ani, adică în 1727, și îi urmează la tron Petru al II-lea. Acesta era nepotul lui Petru cel Mare, fiul lui Alexis, ucis de propriul lui tată, adică de Petru cel Mare. Dar nici Petru al II-lea nu are o lungă domnie. Moare la 18 Ianuarie 1730. Ii urmează la tron Ana Ivanovna, nepoată a lui Petru cel Mare, care domnește până în 1740. Ca și predecesoarele și urmașele sale, în calitate de regente sau de țarine, Ana și-a avut și ea amantul ei, care a domnit pentru ea: se numea Biron și domnia Anei s'a numit Bironovscina, adică era lui Biron. Și această domnie și-a avut impostorul ei. In 1738 a apărut aproape de Kiev un individ care afirma că este țareviciul Alexis Petrovici, adică fiul lui Petru cel Mare, ucis de către tatăl său cum am spus mai înainte. El a fost recunoscut ca atare de către clerul și locuitorii orașului Kiev, dar falsul țareviciu și partizanii lui sunt prinși și executați.

In timpul domniei acestei Ana are loc un războiu ruso-austro-turc, între 1735-1739. In 1735, armata rusească, sub comanda generalului Münnich, trece prin strâmtoarea Perekop și ocupă Crimea. Cum era de așteptat, Istoria Roller, III, p. 470, spune că a "eliberat-o".

Austria ia și ea ofensiva, ocupă regiunea muntoasă a Moldovei și Munteniei, pătrunde în Serbia și după ce ia fortăreața Niș, se îndreaptă spre defileurile Balcanilor care duc la Adrianopol. Turcii, sfătuiți de Francezi, încheie războiul ce-l duceau cu Perșii și cu toate forțele se îndreaptă spre Austriaci, îi înfrâng, asediază Belgradul și-i silesc pe imperiali să evacueze Oltenia.

Ambasadorul Rusiei la Constantinopol crede că a sosit momentul de a dărâma imperiul otoman *cu ajutorul creștinilor supuși Turciei. "Guvernul din Petersburg,* spune Istoria Roller, III, p. 472, *era convins că, având concursul popoarelor creștine, poate să-și realizeze planul de cucerire a Constantinopolului."*

In Iulie 1739, Münnich se îndreaptă spre Nistru și la 17 August învinge oastea turco-tătară la Stăuceni. O parte din trupele turcești se retrag spre Bender iar alta trece Dunărea. La Ștefănești pe Prut, se prezintă generalului rus o delegație de boieri moldoveni și de membri ai clerului, cu o scrisoare către țarină. Printre ofițerii ruși se aflau și Cantemireștii fii ai lui Antioch Cantemir, frate al lui Dimitrie. N. Iorga ne spune că detașamentul care a ocupat Iașul era comandat de Constantin Cantemir. Acești Cantemirești vizau scaunul Moldovei, sub oblăduirea Matușcăi Rossia, natural. "Münnich însuși, primit cu toate onorurile în capitala Moldovei, încheie la 5 Septembrie cu "deputații stărilor" o "convenție" prin care Moldova era declarată *independentă sub ocrotirea Rusiei*, care garanta boierilor și clerului menținerea privilegiilor lor. Țara trebuia să întrețină o armată permanentă de 20.000 oameni, să înfiinețeze un corp de salahori pentru a lucra la fortificații și să plătească o contribuție de războiu". Roller, III, p. 472. Autorii Istoriei Roller nu roșesc să pună pe aceiași pagină fapte care se contrazic flagrant între ele. Astfel, spun că guvernul de la Petersburg era convins că având concursul popoarelor creștine, poate să-și realizeze planul de *cucerire a Constantinopolului*. Deci voiau să cucerească Constantinopolul, dar *acordau independența* Moldovei. Probabil că după cucerirea Constantinopolului, Rușii care aveau să treacă prin Moldova pentru a ajunge la Bosfor, aveau să plătească vamă!!! Condițiile "convenției" ne sunt prezentate într'o redactare defectuoasă, pentru a produce confuzia. Astfel, se spune că țara trebuia să întrețină o armată permanentă de 20.000 oameni. Din defectuasa redactare s'ar înțelege că armata avea să fie moldovenească, deci independență garantată, de moment ce avea voie sa aibă o armată. N. Iorga în lucrarea citata Histoire des rélations russo roumaines, pune lucrurile la punct: era vorba de întreținerea unei armate rusești și nu moldovenești, deci grea sarcina pentru biata Moldovă. Și mai trebuia să constituie și un corp de salahori. N. Iorga precizează că acest corp trebuia să fie format din 3.000 oameni. Printre condiții, Roller notează că Moldova trebuia să plătească o sumă de bani. Tot printr'o redactare defectoasa, Roller lasă să se înțeleagă că e vorba doar de o contribuiție de razboiu, adică odată pentru totdeauna, fără să precizeze cuantumul. Și N. Iorga precizează că această contribuție era de 90 de pungi de argint, a 1200 ducați punga!!! Și în plus — Roller tace —, Iorga ne spune că Moldova trebuia să plătească un tribut anual de 100 de pungi, deci 120.000 de ducați!!!

Despre comportarea trupelor lui Münnich, natural, Istoria Roller evită să vorbească. Iorga însă precizează: "*In luna Octombrie, Iașii au fost evacuați, nu fără a fi devastați*". Și: "*Munnich nu a știut să păstreze disciplina printre trupele sale care se retrăgeau. Cel mai mare număr al locuitorilor din districtele limitrofe, a fost prins și dus în sclavie, după obiceiul tătărăsc*". Splendidă independență! Norocul Moldovenilor a fost că n'a ținut mult!

Dar popoarele creștine *nu s'au mișcat*. Austriacii sunt bătuți peste tot și cer pace. "Trupele ruse, decimate de privațiuni în stepele deșerte din Sud (?), nu mai pot continua lupta" (Roller, III, 473).

S'a încheiat pacea dela Belgrad (7 Sept. 1739), prin care Austria retroceda Oltenia iar Rusia *restituia* Azovul și evacua Moldova. Milioukov contrazice în parte pe Roller, spunând că prin această pace Rusia a *obținut* Azovul dar se angaja să dărâme toate fortificațiile și să renunțe la dreptul de a avea în Marea Neagră, nu numai vase de războiu, ci chiar de comerț. Acest războiu ca și pacea dela Belgrad au fost un desastru pentru Rusia și Milioukov nu le acordă mai mult de 5 linii. Despre ocuparea și apoi evacuarea Moldovei, nici un cuvânt.

Ana moare în 1740. Ii urmează la tron Ivan al VI-lea care domnește un an, regentă fiind mama lui, Ana Leopoldovna. După un an, Elisabeta Petrovna, fiică a lui Petru cel Mare, cu ajutorul regimentelor de gardă, arestează pe Ana Leopoldovna și pe fiul ei, țarul Ivan al VI-lea, îi închide și se proclamă împărăteasă. Domnește până în 1762. Ivan al VI-lea avea să fie ucis în cazematele de la Schlüsselburg în 1764, în timpul țarinei Caterina a II-a.

In timpul împărătesei Ana, mulțumită faptului că popoarele creștine de sub jugul turcesc nu s'au mișcat și că trupele rusești au fost decimate de privațiuni în stepele din Sud (?), am scăpat încăodată de norocul de a fi "eliberați" de marele nostru prieten (!) de la Răsărit. Acest mare prieten, creștin pravoslavnic, nu putea dormi liniștit din cauza suferințelor altor creștini, și voia cu orice preț să ne "elibereze". De la Petru cel Mare, acest amor față de noi avea să revină ca paludismul, luând uneori forma brutală a amokului, dar mereu intervenea câte ceva care se opunea acestui amor care — ca toate marile amoruri era desigur desinteresat —, până când, însfârșit, la 23 August 1944 au reușit să ne "elibereze" și să poată bieții oameni să respire și să doarmă liniștiți.

In timpul împărătesei Elisabeta, dragoastea pentru creștinii asupriți de păgâni nu s'a manifestat. Era ocupată cu amanții ei printre care unul-Rozumovski-era cunoscut sub numele de... împăratul de noapte. A avut totuși un războiu cu Suedezii și a participat la războiul de 7 ani, dar acestea nu ne ating de aproape. Mai interesant pentru noi este faptul că ea a adus pe tronul rusesc o nemțoaică care avea să intre în istorie sub numele de Caterina cea Mare. Și la această nemțoaică, dragostea pentru noi avea sa revină sub forma amokului.

Elisabeta nu avea moștenitori, deaceia a adus un nepot din Holstein, l-a declarat moștenitor și l-a căsătorit cu Sofia d'Anhalt Zerbst, viitoarea mare țarină. Acest nepot care avea să domnească numai un an, sub numele de Petru al III-lea, era un om subnormal din toate punctele de vedere. Slut și idiot, deadreptul idiot, a fost ușor de dat la o parte de această prințesă Sofia d'Anhalt, inteligentă și foc de ambițioasă. Petru al III-lea, împăratul "pueril" cum îl numește Miloukov, a urmat la tron după moartea Elisabetei în 1762, dar avea să fie dat repede la o parte și pe tronul țarilor avea să urmeze nemțoaica, care avea să devină pe drept cuvânt, o "mare țarină" Voltaire a numit-o Semiramida Nordului dar alții, mai puțin respectuoși, au numit-o Mesalina Nordului. Se pare ca amândouă denumirile le merită, deși pentru a doua are largi circumstanțe atenuante. Măritată în 1744 cu moștenitorul tronului, Caterina, femeie normală, s'a văzut soția unui bărbat care era bărbat numai cu numele. Unul dintre biografii marei împărătese, M. Lavater-Sloman, în cartea sa "Caterina a II-a și timpul său", folosindu-se de jurnalul marei împărătese, ne arată ce s'a întâmplat în... noaptea nunții. "Acuma e o tăcere de moarte în jurul Caterinei, în camera alăturată nu se mai aude nici o mișcare; lumânările care trebuie să lumineze sărbătoarea de dragoste a tinerilor căsătoriți, se sting încet, încet; tânăra mare ducesă nu mai poate de oboseală, dar poate ea să adoarmă înainte de a veni tânărul ei soț? Orele trec una după alta. Spre miezul nopții ușa anticamerei se deschide încetișor și noua servitoare, Mme Kruse, apare în prag, surâzând: "Știe alteța Sa Imperială unde se găsește soțul său? Se distrează cu lacheii și s'a așezat la o masă copioasă". Trece încă o oră. Și acuma, rânduri din jurnalul Caterinei: "Nu știam ce să fac. Să mă scol? Să rămân în pat? Nu știam nimic".

Insfârșit, Petru intră în cameră. Se pare că găsește situația complet naturală. Și acuma din nou rânduri din jurnal: "Când era deja în pat, începu să-mi vorbească de plăcerea pe care ar avea-o valeții lui de cameră, văzându-ne pe amândoi în pat. Insfârșit a adormit și a dormit confortabil până dimineața. Mme Kruse a încercat a doua zi să ne vorbească ca unor tineri căsătoriți, dar speranțele ei s'au arătat înșelate. Și lucrurile au rămas așa în timpul a nouă ani care au urmat, fără cea mai mică schimbare".

Cum anii treceau și Caterina nu dăduse naștere unui moștenitor, împărăteasa Elisabeta și-a dat seama de situație și a însărcinat pe soția unui înalt demnitar de la Curte, să aranjeze situația: să-l învețe pe moștenitorul tronului să fie barbat. Și aceasta cât mai repede și cu teribile amenințări pentru cazul când nu va reuși. Și soția demnitarului și-a îndeplinit misiunea. A găsit o femeie de proastă condiție socială, care l-a învățat pe moștenitor să fie bărbat. Și astfel a avut cu Caterina un fiu care-i semăna întru toate. Numai că după ce moștenitorul a învățat ce trebuia să știe, nu l-a mai plăcut Caterina care era o femeie frumoasa, și-i plăceau femeile slute și proaste.

Față de cele expuse, desigur că nimeni nu poate arunca cu piatra. Dar și Caterina a depășit toate limitele. A avut 21 de amanți omologați. Pe ultimul — Platon Zubov — după ce trecuse de 60 de ani. Și Zubov abia avea 21 de ani. Biograful despre care am vorbit-M. Lavater-Sloman, apără pe Caterina, susținând că acest al 21-lea, Zubov, nu i-a fost amant ci numai consilier. In sprijinul afirmațiilor lui, aduce argumentul că Zubov nu-i putea fi amant deoarece fusese crescut de ea de la vârsta de 11-12 ani, împreuna cu contele Bobrinski, care era un fiu al ei, făcut cu Grigore Orlov. Mai susține Lavater că Platon Zubov era un om foarte inteligent și că i-a fost țarinei un sprijin neprețuit în ultimii ani de viață și domnie. Dar Milioukov e categoric: "In timpul ultimilor 6 ani de domnie al Caterinei, Zubov rămâne idolul împărătesei, careia anii nu i-au potolit pasiunile și care, în mod real, e nebună după el. Este o slăbiciune de femeie bătrână, căci Zubov n'are de partea lui decât fizicul; din punct de vedere moral și intelectual este o nulitate". Milioukov, II, 610. După cum se vede, după ce avusese atâția amanți în tinerețe, către bătrânețe, prevăzătoare, și-a facut o crescătorie. Deci cei care au numit-o Mesalina Nordului, nu par deloc a fi prea exagerați.

Moare deci împărăteasa Elisabeta în 1762 și se urcă pe tron Petru al III-lea, soțul Caterinei. Acesta nu numai că nu-și iubea soția, dar o și ura. Trăia în mod public cu amanta, o femeie urită care se numea Elisabeta Voroncov și o amenința pe Caterina cu închisoarea. In acele momente, Caterina se găsea la al treilea amant omologat: Grigore Orlov. Anteriorii fuseseră Saltykov și polonezul Poniatovsky.

Grigori Orlov avea un frate care se chema Alexis și amândoi frații, cu ajutorul regimentelor de gardă, îl detronează pe Petru și pe tron urcă Caterina. Pe Petru îl închid și în închisoare Alexis Orlov îl ucide.

Caterina, ca și Petru cel Mare, voia gloria și mărirea Rusiei. In primul rând se gândește la Polonia. Pretextul de a interveni, i-l furnizează tot religia ortodoxa, deși ea fusese înainte de a se converti la ortodoxie — obligata —, luterană. In Polonia existau două religii: catolică și ortodoxă. Milioukov uită de data aceasta scopul propagandistic al Istoriei lui și, spune adevărul fără ocolișuri. "*Apărarea ortodoxilor îi pare mijlocul cel mai sigur de a-și ajunge scopul, care este acela de a cuceri regiunile rusești din Polonia*", II, p. 573.

Prințul Repnin, ambasadorul rus la Varșovia lucrează cu toate forțele să stabilească egalitatea între catolici și dizidenți. Ortodoxii din Polonia se numeau dizidenți. Prin *largi subsidii*, încurajează formarea de confederații de dizidenți. Grație acestor confederații și a unei armate rusești de 30.000 de oameni, Repnin arestează pe inamicii cei mai înversunați ai dizidenților ca Saltyk, Zalusski și Rzewuski, îi transportă la Vilna și apoi îi deportează la Kaluga, în Rusia. Forțează apoi Dieta poloneză, în 1767, să acorde nobililor dizidenți egalitatea politică și religioasă cu catolicii.

Se încheie un tratat ruso-polonez în 1768, prin care se recunoaște Rusiei *dreptul de a interveni în afacerile interne ale Poloniei*. Dar imediat se formează la Bar o confederație cu idei și scopuri opuse: apărarea independenței interne și externe a Poloniei și suprimarea drepturilor dizidenților. Generalul Apraxin ia cu asalt orașul Bar și apoi Cracovia. In acelaș timp, în Ukraina, un regiment de haidamaci se revoltă contra Polonezilor. Aceasta, contra dorințelor rusești. Un detașament de asemenea haidamaci invadează satul Balta, aproape de frontiera turcească și apoi ocupă chiar un sat de pe teritoriul turcesc. Ori Turcia aștepta de multă vreme un motiv de a declara războiu Rușilor, împinsă la aceasta de Austriaci și Francezi. Sultanul cere Rușilor să-și retragă trupele din Polonia, Caterina refuză și după ce Turcii închid în castelul Șapte Turnuri pe ambasadorul rus Obrezkov, războiul e hotărît.

Se încheie o alianță între Turci și Polonezi, stipulându-se că în caz de succes, Turcia va lua Kievul iar Polonia Smolenskul, Cernigov și Letonia. Rușii hotărăsc să treaca imediat la ofensivă pentru a împiedica unirea forțelor turco-poloneze. O armată de 80.000 de oameni sub comanda lui Golițin trebuia să înainteze spre Dunăre iar alta de 40.000 de oameni trebuia să rămână în defensivă în Ukraina. In afară de aceasta, Orlov propune să trimită o escadră în Mediterana *pentru a răscula contra Turcilor pe Greci și pe Muntenegreni și "alți creștini"*. In Aprilie 1769 Golițin trece Nistrul și se îndreaptă spre Hotin. El acționează cu moliciune în tot cursul verii. Abia în Septembrie bate pe Turci pe Nistru și ocupă Hotinul. Golițin e înlocuit cu Rumianțev și acesta ocupă Iașul la sfârșitul lui Septembrie și apoi Bucureștii. In Iulie o escadră sub comanda lui Spiridov se îndreaptă spre Mediterana, unde ajunge numai în Decembrie. La 7 Iulie 1770 Rumianțev învinge o armată de 80.000 de Turci pe râul Larga, afluent al Prutului, iar la 21 Iulie, în fruntea a 17.000 soldați triumfă asupra unei armate turcești de 150.000 oameni (Milioukov dixit) pe râul Kagul. "Aceste victorii îl fac stăpân pe Ismail, Akerman și Brailov (!!!). Milioukov, II, p. 576. Spre mijlocul lui Septembrie, Petru Panin cucerește Benderul.

"*Pe de altă parte, speranța de a răscula contra Turcilor pe Greci și Muntenegreni, e înșelată*... Alexis Orlov ia comanda escadrei lui Spiridov... La sfârșitul lui Februarie, abordează Moreea, unde își debarcă trupele, și *Grecii, surprinși, nu arată nici un entusiasm pentru a se răscula contra Turcilor*." Milioukov, II, p. 576. Prin urmare, atât Grecii cât și Muntenegrenii, se arată a fi niște nerecunoscători. Vin bieții Ruși tocmai de la Kronstadt, portul în care îmbarcaseră, ca să "elibereze" pe creștini și ei... nimic. Ba încă Grecii au și nerușinarea de a se arăta surprinși! Am văzut ce spune Milioukov, într'o istorie în care vrea să pună Rusia în lumina cea mai favorabilă posibil. Deci Grecii s'au arătat surprinși și nu au arătat nici un entusiasm la apariția "eliberatorilor", iată însă că o altă "istorie", spune altfel: "Flota rusă, sub comanda lui Alexis Orlov, porni prin Marea Baltică și ocolind Europa occidentală, pătrunse în Mediterana și la 28 Februarie 1770 apăru în fața capului Matapan (sudul Moreei). Misiunea

ei era de a răscula pe Greci și, in timp ce armata din Țara Românească amenința linia Dunării, să dicteze pacea *in capitala imperiului otoman*. La apropierea flotei ruse, *mainoții se răscoală*, dar fură invinși și imprăștiați de Turci la Tripolița. Roller, III, p. 478.

Insfârșit, flota rusă invinge pe cea turcă la Ceșmé. Dar atât victoriile pe uscat cât și cea navală de la Ceșmé, rămân fără rezultat. Rușii nu mai au rezerve și se tem de răscoale in interior. In plus, Prusia, aliatul Rușilor e contra desmembrării imperiului turcesc, căci ar fi adus o

Harta N. 6.

mărire amenințătoare a Rusiei. Ei propun deci o impărțire a Poloniei. La aceste planuri, Prusia atrage și pe Austriaci, arătându-le acestora că Rusia in Balcani va fi un mare pericol pentru ei. Se propune deci Rusiei să incheie pacea cu Turcia. Caterina răspunde că nu va accepta ca Prusia și Austria să ocupe o parte a Poloniei, decât cu condiția ca Rușii să ocupe Azovul și Taganrogul, *să ocupe in mod durabil Moldova și Muntenia*, o insulă din Arhipelag, iar Crimeea să fie declarată independentă. Dar Prusia insistă și dificultățile interne precum și anunțarea unei alianțe austro-turcești, o forțează pe Caterina să cedeze. *Ea renunță deci la ocuparea durabilă* (!!!!) a Moldovei și Munteniei și acceptă o compensație in Polonia.

La inceputul lu Septembrie 1792, actul impărțirii este notificat regelui polonez (Poniatovski, fost amant al Caterinei), și Dieta il ratifică. "Rusia obține cea mai mare parte a Letoniei poloneze și Rusia Albă până la Dvina și Nipru, adică regiunile Polock, Vitebsk și Mstislavl, *vechi pământuri rusești*, populate de Ruși ortodoxi". Milioukov, II, 579. Vezi Harta no. 6.

Intre Ruși și Turci se incheie pacea de la Kuciuk-Kainargi, la 10 Aprilie 1774. Rusia obține declararea independenței Crimeei, fortăreața și litoralul Mării de Azov și stepa dintre Bug și Nipru; câstigă pentru navele sale comerciale libertatea de navigație pe Marea Neagră și accesul la Marea Egee prin Strâmtori și, insfârșit, *dreptul de a interveni in politica internă a Turciei, recunoscându-i-se dreptul de a apăra libertatea religioasă a supușilor creștini ai Sultanului, și de a-i proteja contra colectorilor de impozite*. Această clauză e grea de consecințe, cum o recunoaște insuși Milioukov.

Printr'o convenție aparte cu Turcia, Austria ne ia, in 1775, Bucovina.

La Petersburg se renunță la planurile rusești in Nord și iau naștere planuri grandioase in Sud. Cad in disgratie Panin și Orlov și se inalță un nou astru — alt amant al nesățioasei Caterina —, Potemkin, al cărui nume va rămâne legat de proiectul expulzării Turcilor din Europa. După biograful Caterinei, Lavater, Potemkin a fost amantul pe care Caterina l-a iubit cel mai mult, incât s'a și căsătorit cu el in secret. Natural, aceste grandioase planuri cuprindeau "eliberarea" noastră și a celorlalți creștini de sub jugul turcesc.

Dar isbucnește o nouă revoltă, o mare revoltă a Cazacilor, sub conducerea lui Pugacev (1773-1774). Această revoltă, recunoaște Milioukov, a făcut-o pe Caterina *să tremure*, dar, până la sfârșit, Pugacev are soarta predecesorilor săi: e prins și executat. "Pugacev este executat la Moscova; un mare număr de nobili asistă cu bucurie la supliciul lui, dar poporul murmură." Milioukov, II, p. 584.

* * *

Independentța Crimeei era in planurile rusești numai o etapă: anexarea pur și simplu a acestei peninsule era planul ascuns al Rușilor. Caterina face un mare și indrăzneț proiect, numit *Proiectul grec*. Cu punerea lui la punct a fost insărcinat Bezborodko. Acest plan consta in isgonirea Turcilor din Europa și crearea unui imperiu grecesc: *independent*, fără indoială. Numai că in fruntea acestui imperiu trebuia să fie un nepot al ei, care avea și un nume predestinat: se numea *Constantin*.

Pentru aceasta, obține mai intâi anexarea Crimeei. Și incă, fără războiu. Cum? Prin intrigă. In Crimeea era han Sajin Ghirai, o creatură rusească. Acesta acceptă anexarea Crimeei de către Ruși. Franța și Prusia conving pe Turci să accepte această anexare. Mai ales ca ea fusese cerută de... popor. După cum se vede, Rușii nu inventează nimic. Au intrebuințat aceleași metode in 1944-46, metode inventate de... Caterina!

Pentru a obține și Țările Românești, Rușii incearca aceleasi metode, adică domnitorii, care la acea vreme erau Fanarioții, să ceară anexarea Principatelor la Rusia. Pentru aceasta duceau o luptă surdă de a impune ca domnitori la Iași și București pe oamenii lor. Și aceasta le-o inlesnea *acea clauză "grea de consecințe"* a tratatului de la Kuciuk Kainargi.

Se incheie o alianță intre Rusia și Austria. In primăvara anului 1787, Caterina face o călătorie in Crimeea, insoțită de Josef al II-lea. In această călătorie avea să se nască acea savuroasă legendă a satelor lui Potemkin. Panegiriștii Caterinei vor să dovedească că Potemkin nu a făcut adevărate sate de carton, ci e vorba doar de panouri care acopereau spărturile și murdăria caselor de pe malul Niprului, pe unde treceau vasele cu Caterina, Josef al II-lea și insoțitorii. Această călătorie supără pe sultan care auzise și el de planul grec. La 1 August 1787, Turcii remit ambasadorului rus la Constantinopol, Bulgakov, o notă, cerând restituirea Crimeei. Bulgakov nu acceptă nota și e inchis la Șapte Turnuri. La 7 Septembrie, Caterina declară războiu Turciei.

Proiectul alcătuit de Bezborodko cuprindea un proiect principal, *Proiectul grec*, și unul subsidiar, *Proiectul dacic*. După Proiectul grec, trebuia să se reconstituiască imperiul grecesc, având ca impărat pe Constantin, nepotul impărătesei. Rusia avea să anexeze Oceakov, Crimeea, regiunea dintre Bug și Nistru, două sau trei insule in Arhipelag, iar Austria va primi Belgradul cu o parte a Serbiei și a Bosniei. In cazul când acest plan nu va reuși integral, Rusia se va mulțumi cu cel subsidiar: cel dacic. După acest plan trebuia să se constituie un principat *independent* numit *Dacia*, având in fruntea lui pe amantul impărătesei, Potemkin. Dacia trebuia să cuprindă Moldova, Valachia și Basarabia.

Rolul principal in acest razboiu ii era rezervat lui Potemkin. El e pus in fruntea primei armate, Rumianțev având un rol secundar, acela de a păzi frontiera poloneză și a asigura comunicațiile dintre armata rusă și cea austriacă. Dar operațiile trenează. Au loc doar operații in Kuban. Potemkin are o criză de depresiune din cauza că flotila de la Sebastopol, indreptându-se spre Varna, este distrusă aproape in intregime de o furtună.

La sfârșitul lui Februarie 1788, Austria declară și ea razboiu Turciei. Austriacii nu pot avea nici un succes din cauză că aveau un front prea intins, dela Nistru la Adriatică, iar Potemkin intârzie in asediul Oceakovului, in loc ca aliații, uniți, să atace pe Turci pe Dunăre. Austriacii atacă Hotinul pe care nu-l pot lua decât in Septembrie, iar Rumianțev ocupă Iașul in August. Pe Dunăre insă, Austriacii sunt bătuți la Vidin și Slatina. Potemkin se eternizează in asediul Oceakovului, unde rămâne, toată vara, toamna și o parte a iernii. Numai in Decembrie, când asediații nu mai aveau hrană, Potemkin atacă și ocupă Oceakovul.

Dar situația se complică. Impinsă de Englezi (!!!), Suedia atacă Rusia. Această intervenție impiedică flota rusă să se deplaseze in Mediterana, unde avea din nou misiunea de a răscula pe creștini contra Turcilor. Suedezii invadeaza Finlanda dar, din fericire, spune Milioukov, Rușii inving pe Suedezi in doua bătălii navale. După cum se vede, *Anglia, ca totdeauna, după ce a impins pe Suedezi la războiu, a rămas deoparte, să vadă ce se va intâmpla*. Această observație imi aparține și o fac pentru a face plăcere Românilor din Anglia.

In 1789, Ruamianțev bate pe Turci la Galați, la 21 Iulie Rușii și Austriacii impreuna bat pe Turci la Focșani iar la 11 Septembrie Suvorov câștigă o mare bătălie la Râmnic, motiv pentru care generalul rus devine celebru și i se dă supranumele de Rimninski, adică... Râmniceanu. Intre Suvorov și Potemkin intervin neințelegeri, Suvorov cerea o ofensivă in Balcani, dar Potemkin se preface a nu auzi, intârziind din nou la asediul Benderului, pe care-l ocupă in Noembrie. In acest timp Austriacii ocupă Belgradul, Semendria, Pojarevațul și *Bucureștii*, iar Suedezii sunt bătuți pe uscat și pe apă, tot fără ca Englezii să se miște. In așteptare, Potemkin își stabilește cartierul de iarnă la Iași, unde orbește Europa prin luxul ce desfășoară. Situația se complică pe partea austriacă. Se revoltă Belgienii și deci Austriacii au de luptat pe două fronturi. Prusia incheie cu Anglia (!!!), Olanda, Turcia și Polonia o convenție, indreptată contra Rusiei și Austriei. In Februarie 1790 moare Iosif al II-lea. Fratele lui, Leopold, promite Prusienilor că va incheia pace cu Turcia pe principiul *statu quo ante bellum*. Și Austria incheie o pace separată la Șiștov, in August 1791. Rusia rămâne singură contra Turcilor și Suedezilor și trebuie să renunțe la gradiosul Proiect grec și chiar la cel mai modest, cel dacic. Potemkin moare la inceputul lu Octombrie 1791 și pacea o semnează Bezborodko, la 29 Decembrie 1791, la *Iași*. Turcia lasă Rusiei Crimeea și regiunea dintre Bug și Nistru. Restul tratatului cuprinde clauzele păcii dela Kuciuk Kainargi, adică cu dreptul pentru Rusia de *a ne proteja*. Spre marele nostru noroc am scăpat și de marea dragoste a Caterinei pentru noi-adevărat amok-, și nu s'a creat nici imperiul grecesc și nici regatul Daciei.

Insfârșit la 1793 are loc a doua impărțire a Poloniei, iar in 1795 a treia și ultima. Se indeplinea astfel un punct din testamentul *"apocrif"* al lui Petru cel Mare. Cavalerul d'Eon care se sbătuse să atragă atenția Franței asupra pericolului ce pândea Polonia, era incă in viață. A murit in 1810.

Caterina a II-a moare in 1796, fără a-și fi realizat visul de a ne "elibera".

* * *

Că Pavel I este fiul Caterinei, e sigur. In ceiace privește tatăl, nu e nimic sigur. Nici chiar mama lui, Caterina, nu știa dacă tatăl lui Pavel era soțul ei, Petru al III-lea, sau amantul ei, Saltykov. Totuși, atât fizicul cât mai ales psihicul, fac pe toți istoricii să-i acorde paternitatea lui Petru al III-lea.

Caterina iși dăduse seama de calitățile intelectuale deficiente ale lui Pavel și s'a gândit să-l inlăture dela tron, și să desemneze ca moștenitor, pe nepotul ei Alexandru, dar moare de apoplexie și la tron urmează Pavel I. Caterina il insurase cu Wilhelmina, prințesă de Darmstadt, in 1773, dar aceasta moare după doi ani. Intre hârtiile defunctei, soțul găsește probe irefutabile că soția avusese un amant și că acest amant era cel mai bun prieten al lui. Această descoperire il face și mai acrit, și mai imposibil. Caterina il recăsătorește după șase luni cu o altă prințesă germană, Sofia de Wurtemberg. Cu aceasta Pavel are zece copii, patru băieți și șase fete. Și toți sunt inteligenți și frumoși. De educația primilor doi, Alexandru și Constantin, se ocupă Caterina personal, pe primul voind să-l facă țar in locul fiului, iar pe al doilea, Constantin, cum am văzut, voise să-l facă impărat al Bizanțului.

Domnia lui Pavel I este un desastru, atât pe plan intern, cât și pe plan extern. Printre ukazurile date de el figura și acela că atunci când trăsura imperială sau impăratul pe jos era intâlnit de un supus, acesta trebuia să se oprească și să salute cu capul descoperit dacă era pe jos, să oprească și să coboare dacă era in trăsură, și să coboare de pe cal dacă era călare, indiferent cum ar fi fost vremea. Unul dintre biografii lui Puskin, Henri Troyat, ne spune că poetul, copil fiind, insoțit de guvernanta sa, se juca intr'o grădină publică. Impăratul se plimba și el prin grădină și copilul Puskin habar n'avea de ukazul țarului. Pavel I s'a făcut foc pentru nerespectarea ukazului, a certat aspru pe guvernantă și a obligat-o să prindă copilul, să-l descopere și să-l țină "smirna" până când a trecut țarul. Această amintire l-a urmărit pe poet vreme indelungată și desigur a influențat in atitudinea lui revoluționară din prima parte a vieții.

Pe plan extern, in cinci ani de domnie, a făcut și desfăcut atâtea alianțe, că incurcă pe inșiși istoricii de specialitate. Pe noi ne interesează tratatul făcut cu Turcia contra Franței, când Napoleon a debarcat in Egipt. Milioukov spune că, rănit in amorul lui propriu din cauza expediției lui Napoleón in Egipt, se apropie de Turcia, II, p. 624. Dar această apropiere a fost consfințită printr'un tratat incheiat la 23 Decembrie 1798. (La France et les Principautés danubiennes, p. 77, de Germaine Lebel.) Acest tratat a fost reinnoit in 1805 de către urmașul lui, țarul Alexandru I.

Dar, fără să se rupă tratatul, prietenia lui Pavel cu Turcii nu ține mult și amorul rusesc pentru "creștinii oprimați", il incearcă și pe el. Aprobă deci planul ce-l prezinta Rostopcin, care prevedea alianța cu Franța și impărțirea Turciei intre Rusia și Austria. Spre norocul nostru, această nouă atitudine nu durează. Bonaparte insuși caută să se apropie de Rusia pentru a duce impreună un războiu contra Angliei. Ideia aceasta il entusiasmează pe Pavel I și ordonă cazacilor de la Don să pornească spre India, spre a o cuceri. Această campanie incepe in Februarie 1801, fără preparative, fără planuri de operație, fără hărți exacte. Pe un frig intens, prin troiene de zăpadă. Cazacii ajung la Orenburg și pleaca mai departe, până in ziua morții lui Pavel I. Noul impărat oprește această campanie ridicolă.

Se face o conjurație in care intră și țarevicĭul Alexandru. In noaptea de 11 Martie 1801, conjurații pătrund in camera impăratului și după ce-l obligă să semneze actul de abdicație, il ucid.

* * *

Am intitulat acest capitol "De la Dimitrie Cantemir la Constantin Ipsilanti din motive de simetrie a lucrării. La 1801 când Pavel I e ucis, la Iași era domnitor Constantin Ipsilanti care a domnit puțin mai mult de doi ani (18 Martie 1799-10 Iulie 1801). La București era domnitor Alexandru Moruzi care a domnit și el cam tot atâta (11 Februarie 1799-19 Octombrie 1801). Nici unul nici altul nu merită să fie pomeniți. Ne găsim in plină perioadă fanariotă, cea mai neagră perioadă din Istoria noastră, când nu se poate vorbi de relații propriu zise româno-ruse. Și aceasta pentrucă cei care se găseau pe scaunele Țărilor Românești erau simpli funcționari ai Porții. Aproape toți erau Greci din Fanar, care cumpărau cu bani grei scaunul domnesc și veneau la Iași sau la București ca să-și scoată banii investiți, plus dobânzile. Și cum e vorba de Greci, cuvântul dobândă trebuiește inlocuit cu cel de camătă, camătă sângeroasă.

"Regimul administrativ din timpul epocii fanariote este, in general, *hoție organizată*. Autoritățile care ar fi trebuit să apere poporul contra jefuirii și spolierii, le exercitau, din plin, pe spinarea lui. Toți străinii care au vizitat Muntenia sau Moldova, in timpul secolului al XVIII-lea, zugrăvesc in culorile cele mai negre starea cu adevărat disperată a populațiilor celor două țări. Astfel, abatele Boscovici, in jurnalul călătoriei sale de la Constantinopol in Polonia, expuse in modul următor impresia pe care i-a lăsat-o spectacolul ce a văzut in țările românești: "Toți banii sunt intrebuintati pentru cheltuielile publice și mai ales secrete pe care le fac domnitorii pentru a obține tronul și a se menține pe el. In afară de această sumă care iese din țară pe această cale, o alta, nu mai puțin considerabilă este câștigată sau stoarsă de miniștrii domnitorului și in special de Grecii care ocupă aceste funcțiuni. Aceștia se grăbesc prin toate mijloacele să tragă foloase din posturile ce ocupă, pentru a se imbogăți la timp, știind bine că, cu schimbarea de domnie, vor trebui să treacă funcțiunile lor la alții, care vor veni cu domnitorul nou" "Istoria Românilor, vol. IV, p. 8, de Alexandru Xenopol).

Nu numai Xenopol, care ar putea fi considerat din cauza paginilor lui un grecofob, ci toți istoricii români sau străini, descriu această perioadă ca pe un coșmar. Sunt și excepții și printre ele trebuiește notat N. Iorga, care caută să prezinte pe fanarioți intr'o lumină cel puțin acceptabilă. Chiar in lucrarea "Histoire des rélations russo roumaines", citim: "Domnitorii fanarioți din acel moment erau printre cei mai buni și erau animați de ideile filozofiei filantropice și reformatoare ale Occidentului. Cei doi Calimachi, Ioan și fiul său Grigorie, moldoveni de origină, au fost stăpâni modești și blânzi (doux); contemporanul

lor Grigore Alexandru Ghica avea vederi superioare în celace priveşte administraţia", p. 154. Incercarea lui N. Iorga de a prezenta pe fanarioţi într'o lumină acceptabilă si-ar putea găsi poate explicatia în faptul că în vinele marelui nostru istoric curgea şi puţin sânge grecesc.

Armatele celor trei imperii, Rusia, Austria şi Turcia, intrau şi ieşeau din Ţările Româneşti fără să întrebe pe nimeni, fără să ceară voie nimănui. Totul se făcea şi se desfăcea pe deasupra capetelor Ţărilor Româneşti, ca şi când acestea nu ar fi existat. In fond, cei trei împăraţi se bucurau de această situaţie şi tratau soarta Ţărilor Româneşti direct între ei. Şi fiecare dintre ei voia să stăpânească aceste biete ţărişoare. Le stăpâneau Turcii, dar acelaş lucru îl voiau şi Ruşii şi Austriacii.

Boierii? Existau fără îndoială, dar nu mai erau boierii de altădată. Situaţia îi transformase în corpuri inerte, fără suflete. Căutau să supravieţuiscă. Simţ de conservare? Cum li s'ar fi putut cere acest lucru lor, cei mai mulţi dintre ei cu o cultură aproape de zero, dacă un om de vastă cultură cum fusese Cantemir, nu-l avusese?

După pacea de la Belgrad, nu au mai existat relaţii între Ţările româneşti şi Rusia, până la venirea pe tron a Caterinei II-a. Dupa cum s'a văzut, ţarina Elisabeta a rămas imună dragostei endemice a Ruşilor pentru creştinii "oprimaţi" din imperiul turcesc, ea având alte preocupări domestice, amanţii-cel de noapte Razumovschi şi cel de zi Şuvalov, etc. — şi în special balurile şi găsirea iar apoi creşterea moştenitorului la tronul ţarilor. In timpul ţarinei Elisabeta au existat totuşi relaţii între Rusia şi Românii din Transilvania sau mai bine zis între Sârbi şi Ruşi, relatii la care au fost asociaţi şi Românii din Transilvania, care căutau sprijinul Rusiei în domeniul religios.

Nimeni nu poate contesta pericolul austriac, aceştia ca şi Ruşii voiau să se înfrupte din prada turcească şi, evident, primii care trebuiau înghiţiţi, fiind mai aproape, eram noi Românii. Nu ne vom ocupa de Austriaci, nu pentruca titlul lucrării noastre este Relaţiile romăno-ruse, ci pentrucă între pericolul ce-l reprezentau Ruşii şi cel austriac, este o mare deosebire. Pericolul pe care-l prezentau Austriacii era mare, *foarte mare*, dar pericolul rusesc era şi a rămas *incomensurabil*. Austriacii erau inamicul numărul doi, dar inamicul numărul *unu*, duşmanul *principal*, duşmanul *implacabil*, duşmanul *de moarte*, duşmanul *natural*, cum în mod fericit avea să-l numească mai târziu Take Ionescu, *erau, sunt şi vor rămâne* Ruşii. Se pare că N. Iorga nu a sesizat această deosebire. In cartea la care am făcut şi vom mai face apel, N. Iorga are cuvinte dure, foarte dure, la adresa Austriacilor şi mai puţin dure sau chiar blânde, la adresa Ruşilor, ba mai mult, încearca în diferite rânduri să ne convingă că nu a existat un plan constant de cucerire a Ţarigradului, deci şi *a noastră*, care, din nefericire, eram în drumul care ducea la oraşul de pe malul Bosforului. La adresa Austriacilor, aşa cum am mai spus, N. Iorga are cuvinte dure. Şi sunt justificate, fără îndoială, deoarece Austriacii voiau şi ei să ne înghită şi ne luaseră deja Oltenia (1718-1739) iar mai târziu, în 1775, ne-au luat Bucovina, dar noi ramânem la părerea că Austria era inamicul numărul doi, inamicul numărul unu, duşmanul permanent, duşmanul natural, rămânând Rusia. In această duritate contra Austriacilor, marele nostru istoric comite, după parerea nosatră, şi erori. "Existau totuşi alţi Români, trăind în circumstanţe cu totul diferite, supuşi unui adevărat sclavaj, nu numai din cauza naţionalităţii lor, ci din cauza credinţei lor religioase, această "veche credinţă ortodoxă" (ghilimelele aparţin lui N. Iorga), *care avea să-i facă simpatici Ruşilor* (?) (sublinierea este a noastră). In degradarea lor socială, în excluderea lor politică, în apăsarea brutală pe care o sufereau pentru a se menţine, *în această formă hibridă a Unirii cu biserica romană care le fusese impusă manu militari de către imperialii austriaci* (sublinierea e a noastră, în afară de cuvintele "manu militari", care sunt subliniate de N. Iorga), *din chiar momentul în care-i ocupaseră*, op. cit., p. 144. Dupa modesta noastră părere, ura contra Austriacilor, justificată cum am mai spus, l-a împins mult prea departe. Şi în opoziţie cu aceasta, mai există alte cuvinte, subliniate de noi, din care reiese că *simpatia Ruşilor faţă de Ţările româneşti era sinceră!!!* Aceasta, după N. Iorga, datorită credinţei noastre ortodoxe.

Am arătat mai înainte că împărăteasa Caterina a II-a a intervenit în Polonia cu scopul de a o ocupa pur şi simplu, *motivul religios fiind doar un pretext*. Acest lucru îl recunosc înşişi Ruşii şi am citat din *rusul* Milioukov fraza: "Apărarea ortodoxilor îi pare mijlocul cel mai sigur de a-şi ajunge scopul, care este acela de a cuceri regiunile ruseşti din Polonia". Şi iată că N. Iorga are altă părere, el vede lucrurile cu totul altfel: "Trebuie atribuit fără îndoială acestei mişcări religioase *sincere*, intervenţia rusească în Polonia, sub noua împărăteasă Caterina a II-a", op. cit., p. 153. Ori Milioukov, în afară de fraza citată îşi sprijină afirmaţiile cu amănunte: ambasadorul rus la Varşovia a împărţit largi subsidii, pentru a crea confederaţiile de dizidenţi, adică s'a întrebuinţat metoda rusească de totdeauna.

La pagina 143, citim: "Timp de 30 de ani (între pacea dela Belgrad 1739 şi Caterina a II-a, n. n.) n'au mai existat deloc relaţii între Români şi Ruşi, celace arată foarte bine caracterul exclusiv politic şi *pur accidental al contactelor* din 1711 şi 1739, care au făcut totuşi să se vorbească în abundenţă în istorie". Deci după N. Iorga, venirile lui Petru cel Mare ai a generalului Münnich la Iaşi au fost *accidentale!!!* Dovada este, spune Iorga, că după Münnich şi Elisabeta nu au mai existat relaţii între Români şi Ruşi. Ori noi am arătat că motivul acestei "uitări" a împărătesei Elisabeta este cu totul altul şi în special slăbiciunea Elisabetei şi a lui Petru I, ambii fiind împăraţi slabi. Cu venirea Caterinei a II-a pe tron, lucrurile se schimbă, revin la matcă; dragostea pentru credinţa noastră ortodoxă şi mila pentru "suferinţele noastre", revin cu virulenţă. Un rus, Milioukov, ne arată că această dragoste pentru credinţa ortodoxa a Polonezilor a fost un pretext. Poate să se spună altceva despre dragostea Caterinei faţă de noi?

Caterina s'a gândit că pentru a-i răscula pe creştini contra Turcilor, trebuieşte făcută o propagandă, trebuieşte să-şi creeze partizani, aşa cum făcuse în Polonia. "A existat totuşi o partidă rusească la Iaşi şi la Bucureşti, pe care *însăşi Rusia o crease*, prevăzând un războiu fatal". N. Iorga, op. cit. p. 154. Astfel, maiorul Nazarie Kazarin, carea avea să ocupe Bucureştii fără lupte, apăruse cu câteva luni înainte în Valahia şi vizitase pe egumenul de Argeş. Prefăcându-se bolnav, a rămas pe lângă acest egumen mai mult timp. Şi egumenul l-a sfătuit să intre în legătură cu boierii Pârvu şi Mihai Cantacuzino. Nazarie a reuşit să-l câştige pentru "cauză" pe Pârvu şi l-a încredinţat manifeste tipărite, pentru a fi distribuite Sârbilor şi Bulgarilor.

A început războiul curând şi Nazarie a revenit la Argeş, de data aceasta travestit în călugăr. Cu egumenul de Argeş s'a dus din nou la Pârvu, căruia i-a adus o scrisoare din partea ţarinei. Scrisoarea avea data de 19 Ianuarie st. v. 1769. In această scrisoare "boierul valah era prezentat ca acel care dorea să-şi salveze patria sa şi pe acela a tuturor vecinilor creştini de reaua stăpânire turcească". "Ideia "slavă" căpătase deja o influenţa asupra cercurilor oficiale — existau deja în româneşte Viaţa lui Petru cel Mare şi chiar cronici ruseşti "ne slavone" — şi împărăteasa vorbea deci de o naţiune "slavonă", a cărei eliberare se pregăteşte în războiul care isbucnise. Pârvu trebuie să-i aducă alături pe toţi aceşti ortodoxi, pe aceşti "slavoni" care se găseau sub stăpânirea turcească, câştigand astfel recunoştinţa acelora care-i vor datora lui, salvarea lor", op. cit., pp. 155-56.

Deci Caterina ne făcuse deja "slavoni". Pe lângă scrisoare, împărăteasa îi mai trimitea şi o cruce de aur. Şi-i promitea azil în Rusia, în cazul că întreprinderea s'ar fi soldat cu un eşec. Dar pe lângă scrisoare, şi cruce, ţarina îi mai trimitea şi un manifest. Şi în acest manifest erau arătate "*naţiuni slavone* ortodoxe, trăind sub stăpânirea turcească, locuitorii *Cara Valahiei*, ai *Valahiei propriu zise*, ai Bulgariei, Bosniei, Herzegovinei, Macedoniei, Albaniei şi ai altor provincii turceşti". După teoria oficială, toate aceste naţiuni *ar fi venite din Rusia*, de unde le vine numele de "*Slavoni*". "In această nouă calitate (de Slavoni) ca şi în aceia de ortodoxi, împărăteasa le cerea nu numai să prepare provizii pentru armata rusească, ci şi să organizeze o insurecţie generală. După cum se vede, Moldovenii şi Muntenii sunt Slavoni veniţi din Rusia!!! "Trebuieşte semnalat că şefii Bisericii valahe vorbeau de asemeni de speranţele ce şi le făceau Bulgarii, Sârbii, naţiunile Albaniei, ale Macedoniei, ale Traciei şi ale Greciei, şi-i făceau să întrevadă o prosperitate extraordinară pentru patria lor "eliberată", demna de a deveni atunci obiectul admiraţiei Europei", op. cit., p. 157. Deci pisica venea să-i înghită şi şoriceii valahi jucau hora!!!

Insfârşit, doua delegaţii, una moldovenească şi una munteană s'au dus la Petersburg pentru a se prezenta ţarinei. Acolo ajung în luna Martie 1770. Audienţa solemnă a fost fixată pentru Duminica Floriilor. Au fost duşi la palat în patru trăsuri de gală, cu câte şase cai şi cu lachei în uniformă. Intâi au fost conduşi la biserică, unde a asistat însăşi împărăteasa. "A urmat recepţia în sala tronului unde Caterina aştepta în picioare pe noii săi supuşi români", op. cit., p. 163. A vorbit din partea Moldovei episcopul de Huşi — un bun vorbitor, spune N. Iorga —, iar din partea Munteniei, mitropolitul ţării.

Printre altele, vorbitorii au spus şi lucruri neplăcute urechilor împărătesei. Au vorbit astfel de abuzurile şi excesele unor soldaţi în trecere prin Moldova, care iau fără nici o formă tot celace întâlnesc în drum, animale şi "alte lucruri", *mai mult decât le este necesar*, voluntari şi Cazaci care fac ca bieţii oameni să-şi părăsească casele şi să se adăpostească în păduri. Iată lucruri pe care aveau să le vadă bieţii Români şi în 1944, când Ruşii la fel, *luau mai mult decât le era necesar* şi-i faceau pe bieţii oameni să-şi ia lumea în cap, cu toate că... "se schimbaseră".

Şi delegaţia moldoveană cerea nici mai mult nici mai puţin decât ca ţara lor "să intre în numarul celorlalţi sclavi şi supusi ai Majestăţii Sale". Se cerea formarea unui comitet administrativ aristocratic, compus din 12 boieri. Funcţiile de guvernori, judecători şi perceptori trebuiau să fie rezervate aristocraţiei. Anumite drepturi ca investirea domnitorilor, perceperea drepturilor regaliene, comandamentul armatei care avea să fie formată din Ruşi (dar întreţinută de Moldoveni, n. n.), vor aparţine generalului imperial care-şi va avea reşedinţa la Iaşi şi va servi de intermediar cu curtea rusească.

Acestea lucruri le cereau Moldovenii. Muntenii mergeau şi mai departe. "Ei debutau prin cererea formală de anexiune, fără să adaoge cel puţin condiţii de autonomie: "ţara noastră să fie unită cu provinciile stăpânite de prea puternicul imperiu rusesc şi să nu fie lăsată la încheierea păcii să recadă sub stăpânirea tiranică a Agarenilor", op. cit., p. 166.

Cât de jos căzuseră urmaşii lui Ştefan cel Mare şi ai lui Mihai Viteazul!

Dar se ştia deja, înainte de plecarea delegaţilor moldoveni şi munteni că marele proiect de anexare a Principatelor, fusese părăsit din cauza situaţiei generale europene.

In celace priveşte al doilea războiu dus de Rusia contra Turcilor, N. Iorga nu vorbeşte nimic despre Proiectul grec. Despre proiectul dacic, iată ce găsim în cartea lui N. Iorga, p. 210-211: "Potemkin se comporta la Iaşi ca un suveran: el îşi vânduse bunurile lui din Rusia, făcând să vină în Moldova, spre sfârşitul anului 1790, când deja se încheiase armistiţiul între Austriaci şi Turci la Giurgiu, tot ce-i mai rămăsese ca mobile, garderobă şi cărţi... *Era vorba* să se înfiinţeze un regat al Daciei, în care el (Potemkin), trebuia să fie prinţul independent...

"In 1789, Hertzberg, puternicul ministru prusian scria cele ce urmează reprezentantului regelui la Constantinopol: aflu că prinţul Potemkin aspiră să devină suveranul Moldovei şi Valahiei, celace n'ar conveni nici unei Puteri, ci numai lui singur. El nu va fi susţinut de nici o Putere. Şi puţin timp după aceia, la 8 Februarie 1790, Caterina oferea în mod formal aliatului său să constituie Basarabia, Basarabia, Moldova şi Valahia ca "Stat liber şi independent", sub un print ortodox, formând asemenea "o barieră" contra ambiţiilor tuturor vecinilor şi o garanţie reală pentru viitor. Regele Prusiei credea de fapt în intenţia ce avea împărăteasa de a face acest Principat independent, sub un prinţ de rit grec, care este fără îndoială prinţul Patemkin. Dar se admitea deja că această Dacie ar putea avea un stăpân de o origină mai ilustră decât prinţul Tauridei (Potemkin). La 12 Martie, von Golz, ministrul Prusiei la Petersburg, *risca deja altă ipoteză*, prevăzând despăgubirea aspirantului prin numirea lui ca hatman al Cazacilor de la Marea Neagră. Daca planurile ambiţioase ale Prinţului Potemkin, scrie el, ar permite să se creadă că a renunţat la orice ideie de suveranitate, e foarte probabil că principatul ce vrea să fondeze să fie destinat prinţului Constantin. *Mai ales daca speranţa de a ajunge într'o zi la Constantinopol, nu este încă pierdută, această posesiune ar putea servi de trambulină pentru a ajunge pe tronul Bizanţului*", op. cit., p. 212.

N. Iorga reproduce aici cele scrise de ministrul Prusiei la Petersburg. Dar el nu pare a crede în existenţa acestor planuri. Pentru N. Iorga, ... *era vorba* să se înfiinţeze un regat al Daciei... von Golz *risca deja altă ipoteză*, deci era vorba de svonuri sau de ipoteze. De existenţa unui Proiect grec sau dacic, întocmit în toate detaliile de Bezborodko — la ordinele Caterinei desigur — N. Iorga nu ştie sau nu vrea să vorbească. E mai probabil că N. Iorga nu vrea să renunţe cu nici un preţ la ideia lui că nu a existat un plan constant de ajungere a Rusiei la Ţarigrad, ci numai răbufniri accidentale.

După a doua şi a treia împărţire a Poloniei, s'au produs emigrări masive de Polonezi în ţinuturile noastre, celace a produs îngrijorări şi chiar nemulţumiri. "In afară de aceste îngrijorări provocate prin această prezenţă de emigranţi pe teritoriul Moldovei, nu mai există nimic care să amintească ocupaţia rusească în aceste regiuni: nici o amintire, nici o speranţă, nici o cerere din partea Românilor şi din partea Ruşilor nici un proiect de cucerire. *Se poate crede foarte bine că lucrurile s'ar fi întâmplat cu totul altfel, dacă Imperiul (rusesc) ar fi urmărit această politică de neobosită (inlassable) poftă de cucerire cu privire la ei (Moldo-valahi) din care se face una din liniile principale ale istoriei Rusiei în această epocă*", op cit., p. 217. N. Iorga ajunge la această concluzie deoarece, după încheierea păcii de la Iaşi, Caterina, amărită şi îmbătrânită nu se mai ocupă de Ţările Romaneşti. Deci planul *constant* de cucerire a Moldovalahilor n'a existat. Daca ar fi existat, conclude Iorga, altfel s'ar fi întâmplat lucrurile. Dar acest nefericit amor pentru ţărisoarele noastre, avea să renască foarte curând şi foarte puternic — ca toate amorurile nefericite —, la nepotul Caterinei a II-a, la Alexandru I.

* * *

Relativ la această epocă găsim în Karl Marx următoarele rânduri: "Abia au plecat Austriacii din Ţara Românească şi Ruşii, sub Suvorov, au intrat. *Ţara este dată pradă focului şi jafului de către acesta; Braila* (pe care Milioukov o transforma în *Brailov*, n. n.), *este în flacari*". Karl Marx, Insemnări despre Români, Ed. Carpaţii, p. 14. Cât de mult sufereau Ruşii din cauza oprimării creştinilor de către Turci!!!

Şi: "Creşterea puterii ruseşti a început în ajunul morţii lui Ludovic al XIV-lea. In 1792, Emile Gaudin, consul al Republicii franceze, se prezintă la Bucureşti. Sub consulatul lui Napoleon, Ghica, ban al Craiovei, Preda Brâncoveanu şi Scarlat Câmpineanu, mari boieri din Ţara Românească, Catargi, Sturdza şi Beldiman, din Moldova, trimit primului consul un memoriu comun, prin care cer sprijin din partea Franţei şi autorizaţia de a se constitui în două republici. *Bonaparte nu a dat nici o atenţie acestei cereri*". Karl Marx, op. cit., pp. 14-15.

Date puţin mai complete asupra acestor chestiuni găsim în lucrarea "La France et les Principautés danubiennes", de Germaine Lebel, publicată în 1955. "Un lucru rămâne totuşi sigur. Un grup de episcopi şi boieri valahi refugiaţi la Braşov cu ocazia unei incursiuni a lui Pasvantoglu în Valahia, în Iunie 1802, adresează lui Bonaparte, prin intermediul lui Champagny atunci ambasador la Viena, două mesagii succesive, al căror conţinut exact îl ignorăm, dar al căror scop era de a cere pentru Patria lor, în termeni vagi şi generali, "protecţia Primului Consul contra hoţilor Turcilor". Răspunsul lui Bonaparte este destul de cunoscut: "Să se scrie cetăţeanului Champagny, pentru ca aceasta să scrie la rândul lui acestor *indivizi* (individus), şi ei să-mi aducă la cunoştinţă ce aşi putea face pentru ei". Semnat Bonaparte, I Thermidor an X (20 Iulie 1802). Germaine Lebel, op. cit., p. 88.

(Va urma.)

MIORITA LEGIONARA

de Dumitru LEONTIES

'Na mai fost în Ţară
stână legionară,
ca a lui Ţâmpău
pe vârf de Rarău.
N'a mai fost fecior,
mai cuprins de dor,
dor de haiducie,
dor de codrenie...
Când porneau prigoane,
în sus spre gorgoane,
buciumu-i suna,
codrii-i aduna
şi punea pe fugă,
suflete de slugă...

Dară o mioară,
cu ochi de cicoară,
Parcă se usca,
iarba n'o gusta,
ci zăcea pe dungă,
cât e ziua lungă,
şi cum tot gemea,
parcă îi spunea:
"Vor veni ca mâini,
poteraşi haini,
ce te-or fereca
şi te-or vătăma.
Te-or pune în zori,
în reci închisori
şi'n noapte cu vânt,
în negrul mormânt..."

— Hei, mioară laie,
laie, bucălaie,
nu te mai plângea,
după soarta mea.
Ci de-o fi să cad,
fulgerat de iad,
să-i spui mamei mele
c'am suit la stele
ca un năzdrăvan,
după Căpitan.
Că mă plimb prin nori,
tot cu Nicadori
şi cu Decemviri,
că şi ei sunt miri,
ce s'au rupt de jos,
când a fost frumos,
să lege de cer
Gărzile de Fer...

TRECE MOISA AL VADANEI

de Nicolae NOVAC

COCOSTARCII IŞI SPUN RUGĂCIUNEA DE SEARĂ

OARELE se lăsase spre asfinţit. Trecuse Dunărea la Sârbi. Ultimile lui raze aureau vârful copacilor împietriţi parcă în faţa misterului ce cobora pe pământ atunci când ziua se îngâna cu noaptea. Turmele se întorceau în sat. Cântecul clopotelor dela gâtul vacilor îşi purta melodia de veacuri între dealurile între cari se cuibărise Boşneagul, ca o vrabie zgribulită ce îşi caută adăpost din calea furtunei.

Maria Doinaşu ieşi să deschidă poarta, aşteptându-şi vaca dela păscut, gata pentru muls, auzindu-i şi recunoscându-i clinchetul clopotului. In poartă, se întâlni, nas în nas cu Moş Mitru, socru-său.

—... 'nă seara, Mărie.

—Bună să-ţi fie inima, tată... Venişi să-mi ajuţi la muls?, glumi ea.

—Da unde-i Moisă?

—In grădină, sub măr.

—Da ce naiba-mi face la vremea asta în grădină sub măr?

—Ce să facă, citeşte... Că de când i-ai băgat în cap povestea aia cu dusul la gimnaziu la Bozovici, nu-şi mai scoate nasul din cărţi. I-a spus, cică, Nică a lui Tudor că trebue să dea examen de primire dacă vrea să intre la gimnaziu.

—Nică ştie ce spune, că doar la toamnă merge pe clasa a treia. Da mia spus şi mie, mai adineauri, domnul director Mutaşcu, că dela el vin acuma, că Moisă a fost aprobat de inspectoratul şcolar dela Oraviţa ca elev cu bursă, dacă-şi trece examenul de primire. Nu-i uşoară domnia, Mărie. Trebuie multă carte la ea, că vezi tu, nu-i ca la noi paurii, când mergem la câmp, pui sapa sau coasa pe umăr şi pleci fluierând.

—Văd că nu glumeşti tată... Vrei să mi-l iei dela vatră pe Moisă şi pace.

—Nu ţi-l iau, fă!... Vreau să ţi-l dau!... Domn cu nădragi, nu paure cu izmene!...

Intră vaca pe poartă. Maria merse, şi luă ciubărul de muls din tindă şi se îndreptă spre grajd. Moş Mitru deschise uşa grădinii din spatele casei şi intră.

—Unde eşti Moisă?... Un' te-ai pitulat?, strigă el.

—Săru' mâna, Moşule!... Ia, sunt aici, sub măr; răspunse el ridicându-se în picioare.

—Inveţi, ha? spuse când fu aproape de nepot.

—Citesc!... Mi-o dat Nică a lui Tudor din cărţile lui dela gimnaziu.

—Bine faci, nepoate!... Să te porţi cu cinste şi cu omenie şi la Bozovici cum te-ai purtat în sat la noi. Am vorbit cu domnul director Mutaşcu, îi spuse-i şi lu mumă-ta, şi mi-o spus că ţi-or da bursă dacă îţi iei examenul de intrare... Ei, ce zici?... Il iei?...

—Il iau, Moşule.

—Aşa... aşa... Să-l iei, că doară nu vrei să iei locul lui Ilie, purcarul, sau Pavel, văcarul, să râdă tot satul de noi... Tocmai tu care-ai ieşit premiantul întâi cu cunună...

—O sa-l iau'...

—Că te văd acuma cu cartea'n mână, să ştii că mi-ai luat un of de pe inimă. Credeam c'ai zis că te duci la gimnaziu numai ca să-mi faci mie pe voie. Da acuma văd că eşti om la locul tău... Da spune-mi, cu fluerul cum stăm?... Mai cântatai?...

—Nu prea... Numai odată sau de două ori. Nu mai ştiu bine...

—Ascultă, nepoate, să nu mă faci de mirul lumii. Cartea îşi are şi ea rostul ei, dar fluerul... ei... fluerul e altceva. Trebuie mângâiat mereu. Cu buzele şi cu degetele. Ca o muiere. dacă tu te laşi de ea, se lasă şi ea de tine. Aşa şi fluerul...

—Vrei să m'auzi?, îi luă el vorba din gură, bătrânului.

—Nu, nu acuma, că n'am timp. Mă grăbesc să-mi iau nişte tutun dela dugheana lui Scorobici, până nu se închide. Da mâine, fii gata dis-de dimineaţă că vin să te iau. Mergem la vie să vedem ce mai e şi pe acolo, că n'am mai fost de mult... Am eu una, nepoate, pe care nu te-am învăţat încă s'o cânţi, da vreau să te'nvăţ până n'ai pleca la Bozovici. Ii zice: Doina ciobanului când şi-a pierdut oile. Asta, numa' io şi tat-u, fie iertat, o ştiam cânta de stătea soarele pe cer să ne asculte şi plângeau frunzele în copaci de durerea ciobanului ce-şi pierduse oile... Dac-o 'nveţi bine, am să-ţ dau o sută de lei, să faci cu ei ce vrei tu.

—Imi dai?

—Iţi dau!... Ce, te-am minţit eu pe tine cândva?

—Nu!

—Atunci?!

—O sută de lei?

—O sută de lei!

—Moşule, mâne o învăţ.

—E, acuma, nu te'ntrece nici tu cu gluma, că, să ştii dela mine, nu-i floare la ureche şi mulţi au încercat s'o prindă dela mine da' n'au fost în stare. Doina asta, nepoate, se cântă, nu numai din buze şi degete, ci cu inima. Când o cânţi, c'a s'o cânţi aşa cum se cade, trebue ca de aci, din piept, să se verse ceva prin buze şi prin degete ca să scoţi tonul care să-i spună tot păsul, toată durerea, toată desnădejdea ălula care şi-a pierdut oile. Tu, nu mai eşti numa' fluieraşul. Tu eşti ciobanul. Oile pierdute, sunt ale tale. Tu le cauţi. Tu te căzneşti de pierderea lor. Acu' plângi cu lacrimi fierbinţi. Apoi, vezi undeva, în depărtare ceva mişcând. Si te bucuri, nădăjduind că sunt oile tale. S'alergi, vai vârtej. Dar când ajungi, vezi că n'au fost de cât umbrele unor tufe mişcate uşor de boarea înserării. Si iar te-apucă jalea. Si iar începi a plânge de durere. Nu plâns slab de muiere. Plâns de bărbat ce scutură cămaşa pe tine. Doina asta, nepoate, e doina neamului nostru de ciobani. Din ei ne-am născut. Din ei am crescut. Cu lapte, brânză, zăr şi urdă. In vremile bătrâne, când nu erau bani pe lume, te duceai la dugheană, vreai o măsură de sare, dai o măsură de brânză sau de caş" Vreai cerc la roata carului, dai un miel covaciului, sau o oaie, cum ajungeai la tocmeală cu el. Da, s'o ştii dela mine, şi bagă-ţi bine în cap ce-ţi spun, că asta n'ai să'nveţi tu nici din cărţile dela gimnaziu: pe vremea acee oamenii trăiau mai fericiţi ca astăzi. N' aveau ei multe, dar nici nu le trebuia, că'n puţinul ce-l aveau, aveau de toate. Si erau mulţumiţi cu ce aveau şi nu-i cereau lui Dumnezeu drăguţul de cât să le dea ploaie când trebuie să crească holdele şi să'nverzească iarba pentru păşunatul turmelor şi soare călduţ să le coacă să facă grâul spic şi cucuruzul să prindă boabă. Si când aveau astea, nu le mai trebuia nimic şi-l mulţumeau ălui de sus pentru toate darurile pământeşti. Zăharul, îl luau dela albine care-l adunau din dulceaţa florilor. Carnea, din mielul, din oaia, din viţelul sau vaca ce'nţărcase, din cerbul sau mistreţul din pădure, din pielea şi blana cărora îşi mai făceau şi opinci sau pieptare şi clăbeţe şi şube... Acuma, s'a'ntors lumea cu fundu'n sus. Paurele nostru-şi vinde viţelul sau mielul pentru bani. Si când vrea carne, dă fuga la căsap pentru un chil şi vine acasă mai mult cu oase de cât cu carne. Brânza, ciobanul şi-o vinde cu ciubărul la dugheană şi p'ormă, şi-o cumpăra 'napoi să aibă ce pune pe mămăligă în faţa copiilor. Nu, nepoate, zică lumea ce-o vrea, asta nu-i viaţă, 'tui mama ei. Nu-i viaţă rumânească aşa cum a lăsat-o Dumnezeu... Cartea, te 'nvaţă ce este viaţa, dar nu cum s'o trăeşti. Şi dacă nu ştii cum să trăeşti, atunci, spune-mi tu, ce haznă mai are viaţa?... De aia zic, învaţă carte, dar nu-ţi uita nici de fluer. Schimbă-ţi izmenele 'n nădragi, dar nu-ţi uita satul. Că, cine se leapădă de-al lui, poate să ştie ca pe Tatăl Nostru, toate cărţile din lumea asta, tot nu-i om... Hai acuma să mergem că se'nchide dugheana şi rămân fără tutun.

Cele două berze ce-şi făcuseră cuib pe coşul casei, îşi dădură capul pe spate şi'ncepură să-şi tocănească pliscurile.

Moşul se opri în loc şi-şi opri şi nepotul c'o apăsare pe umăr.

—Vezi tu cocostărcii ăia de pe coşul casei voastre?

—Il văd.

—Sti tu ce fac ei acuma?

—Işi plesnesc ciocurile... Aşa fac în fiecare seară la culcatul soarelui.

—Nu, nepoate, nu!... Nu-şi plesnesc ciocurile!... Cocostărcii îşi spun rugăciunea de seară!...

MISTIFICAREA ISTORIEI

de Mihail SANDULESCU

N luna Aprilie, anul curent, Postul de Televiziune American N. B. C. a transmis un serial filmat şi intitular HOLOCAUST.

Este vorba de reeditarea evenimentelor din timpul războiului trecut, legate de aşazisă problemă evreiască.

Filmul, cum era de aşteptat, a fost plin de exagerări, denaturând adevărul, într-un mod grosolan. Insăşi definiţia Holocaust este o mistificare. Realitatea este că cifra pierderilor reclamate este cu mult mai mică, de ordinul câtorva zeci de mii. Nu există statistici autentice dar în consecinţă cu "audiatur et altera pars", cifra oscilează între 60 de mii până la maximum 600 de mii, înglobând toate naţionalităţile şi care au murit în lagarele germane mai mult din cauza epidemiilor şi a bombardamentelor americane.

Apare deci destul de clar că filmul este o subversiune comunistă, care are ca scop să ţină Germania desmembrată şi fără putere politică sau militară.

Presa de aici şi pe care Al. Solzhenitsyn o numeşte "licentious press" (imorala, neruşinată, abjectă), s-a ocupat pe larg, din nou de aşa zisa "exterminare a evreilor", în paralel iar Liga Impotriva Defăimării (evreilor) B'nai B'rith în colaborare cu Consiliul Naţional de Studii Sociale, au publicat un fascicol în cotidianul New York Post din 17 Aprilie a. c. intitulat "Holocaust în istorie" şi în care pe o harta a Europei se indică cifrele rotunjite care "trebuiau" să totalizeze suma de 6 milioane de evrei, care au fost omorâţi... (cifra absurd de exagerată) şi prin care de ani de zile se întreţine o propagandă de răzbunare şi de acoperire. Prin această "formulă" se abate atenţia dela ceeace "produc" evreii pe plan politic în lumea întreagă...

Suferinţa lor din trecut a fost mai mult de ordin psihologic. Dar ei nu uită umilinţa meritată şi sunt în stare să se răzbune, dacă ar putea, şi peste o mie de ani. Aceasta le este educaţia.

Romaniei i se arunca în spate responsabilitatea omorării a ...300.000 de evrei.

In cercurile româneşti asemenea afirmaţii au stârnit stupoare însoţită de indignarea mistificării adevărului.

O carte însă de "istorie" şi care a apărut furibund (fără publicitate de presă), încearcă să dovedească că cifra este reală. Cartea se intitulează TRANSNISTRIA (The forgotten cementery — cimitirul uitat) şi a fost scrisă de un rabin pe nume JULIUS S. FISHER.

Si aici ca şi cu Holocaust frauda începe cu titlul: "cimitirul uitat"!! Care cimitir? Unde?...

Cartea este o blasfemie. Ea ne denigrează nu numai pe liderii noştri din perioada premergătoare războiului sau din perioada războiului propriu zis (Mareşalul Antonescu) dar şi poporul nostru despre care autorul are numei cuvinte de dispreţ şi ură. Şi ceeace este mai interesant, că rabinul nu este un evreu care să fi trăit vreodată în Romania şi mai mult decât atât, nu este un evreu care să fi fost "deportat" în Transnistria. Rabinul este originar din Ungaria, pe care a părăsit-o indefinit la începutul războiului, după ce a încercat chipurile (??) să-şi ajute conaţionalii din Romania. In 1942 rabinul apare în America, el ştie cum şi cu mult timp după război se apucă să scrie numitul pamflet, cu iz de istorie. Ne întrebăm şi pe bună dreptate, dece n-a scris despre Transnistria un evreu român şi care a fost acolo?

Iarăşi interesant (!) şi destul de bizar este că lucrarea de "istorie" apare abia în 1969 şi la patru ani după moartea autorului (!).

Un capitol din carte (3 pagini) de statistică (?) a apărut în 1958 în "Jewish Social Studies". Acest capitol de trei pagini (reprodus de rabin) este de fapt o statistică de o superficialitate de batjocură. Se stabileşte exact cifra de 138.957 evrei exterminaţi de către Români (??). Pe contracoperta se înscrie cifra de 200.000... iar la pagina 31 cifra de 300.000! Totul balansat. Jonglerie de cifre. Defalcări contabile.

Deasemeni cartea abundă în epitete ca: "bestialitate", "sadism" "cruzime", "masacre", "exterminare", "canibalism" (sic)... toate ni le aruncă în spate cu o ură specifică. Altă jonglerie, de data aceasta jonglerie de epitete!

Cartea de fapt începe cu un capitol despre istoria României (rabinul devine istoric de ocazie, alt "Roller"!) şi încearcă chiar să pună sub semn de întrebare însăşi existenţa noastră ca Stat!? Totul senin cu neruşinarea şi cinismul specific.

Cum am mai spus, cartea se vrea istorie şi inchele cu tot felul de indexuri.

Semnalăm această carte detractatoare şi plină de neadevăruri şi invităm pe cititorii noştri din generaţiile mai vechi şi care cunosc realitatea situaţiilor petrecute, să le afirme în faţa acestor impostori, căci se impune o punere la punct ia aceasta mistificare, căci noi trebuie sa ne scrim propria noastra istorie, noi care am trăit evenimentele, nu rabinii!

Una din poruncile înscrise în Tabela Legislatorului Moise este "sa nu minţi!" dar patimile defunctului rabin au fost mai puternice decât educaţia sa religioasă, cum denotă din plin această "carte" intitulată "Transnistria".

* * *

Lăsăm la o parte faptul că nimeni din foştii combatanţi români nu-şi aminteste de vreo deportare masivă a evreilor din Basarabia în Transnistria, aşa cum susţine autorul.

Dar sa vedem care ar fi izvoarele cheie pe care se bazează cartea. Principala sursă ar fi procesele "criminalilor de război". Se citeaza fugitiv câteva mărturii din unele procese din Bucureşti. De exemplu un martor spune că într-un lagăr, Vertujeni (?) erau vreo 22-23.000 de evrei. Şi cu toate exagerăile, autorul nu poate aduna cifra pe care o contabilizeaza la urma şi recurge la artificii.

Ne-am fi bucurat ca să stăm personal de vorba cu rabinul pentru a-l fi dezvăţat să mai mintă, dar cum cartea a apărut după moartea sa ne consolăm şi reamintim altor evrei care ar încerca să mistifice realitatea, după formula tradiţională, că în perioada imediat postbelică, când comuniştii au venit la putere, prin Tratatul odios dela Yalta — că Ministru de interne în România era un evreu (Teohari Georgescu) şi că tot aparatul de Stat era saturat de evrei.

Aproape toţi coloneii din Securitatea de Stat erau evrei, iar aceştia ordonau anchetele şi arestările în conformitate cu metodele de răzbunare pe care le dicta educaţia şi "conştiinţa" lor.

Anchetele se făceau bestial cu umilinţe, amenintări, bătăi, schingiuiri, aşa încât toate mărturiile luate sub anchete de tortură se contestă!

Biata fiinţă omenească, ca sa nu mai fie schingiuită uneori îşi sacrifica demnitatea făcând declaraţiile pe voia satrapului. La Tribunal îşi negau însă declaraţiile. Dar deziluzie! Judecatorii de cele mai multe ori evrei, nici nu-i luau în consideraţie. Justiţia era de batjocură. O simplă formulă de legalizare a bestialităţilor Regimului pentru propaganda externă şi atât.

In afară de sursa de mai sus, restul sunt informaţii vagi, pe care le-a adunat mai mult dintr-o imaginaţie bolnavă. Si pe tot parcursul cărţii robinul nu încetează să ne numească antisemiţi.

Poporul român nu este şi nici nu a fost un popor rasist. Dovada că la noi (ne referim la perioada modernă) şi-au găsit adăpost Armenii ,fugiţi din Turcia, Grecii veniţi în număr mare pentru comerţ şi o viaţă mai bună, Italienii care lucrau în construcţii, Polonezii la începutul războiului, iar de Evrei nu mai vorbim, că se cantonaseră la noi în mod masiv şi se pare ca nu le-a mers prea prost, de vreme ce se scurgeau necontenit în Tara nostră în special din toată Europa Estica (din Rusia, Polonia, Ungaria...).

Si n-au dus-o prost nici în timpul războiului. Regimul lui Antonescu, pe care ei acum îl condamnă, cu ingratitudinea specifică i-a scutit de front şi nu i-a dat pe mâna Nemţilor. Singura Tară din Europa, care i-a apărat chiar. S-au găsit scrisori ale Maresalului Antonescu prin care refuza să-i predea Nemţilor.

In plin razboi, sub acelaş Antonescu, în Bucureşti Evreii aveau un Institut de Invăţământ Superior, unde decan era profesorul Marcu Onescu. Aveau şi servicii bune uneori de Stat. Exemplu în Oficiul Naţional al Propagandei lucrau 36 de Evrei fotografi sub şefia lui Hertfurt Petre (român de origine austriacă) şi care şi azi trăieşte în Bucureşti.

Alți evrei lucrau la Economatele militare și in sevicille sedentare. Ce-i drept, unii dintre ei au fost scoși in câteva rânduri la munca de folos obștesc. Stroe a ieșit la zăpadă (la curățat zăpada) in Piața Brătianu și făcea pe saltimbancul in frac și joben, cu lopata in mana, in timp ce copii noștri mureau pe front impotriva comunismului.

Dar despre aceste lucruri rabinul nu suflă o vorbă. El vede numai masacre!

Vine numai cu acuzări. Si atunci, ne intrebăm, nu e o impietate ca Evreii din Romania să tacă acum când se scriu asemenea imposturi?

Asta e răsplata!

Căci cum spune poetul undeva:

"Romanește așa e fost
Sa te-nclini după putere
Să fii blând cu cel ce-ți cere
Milă și adăpost
Neindurat să dai din coate
Când dușmanul vorbe-ți scoate
Ca ești rău și prost..."

* * *

Si pentrucă veni vorba. Să facem și noi un scurt apendice la cartea rabinului și să vedem ce s-a intâmplat după război, când evreii nu au mai fost "persecutați".

Așazisele cele Trei Mari Puteri, după ce ne-au obligat rușinos să luptăm impotriva aliatului nostru german, ne-au impus apoi și forma de guvernământ, adică ne-au dat pe mâna Rusiei Bolșevice.

O parte din foștii prizinieri români care s-au mai intors din Uniunea Sovietică, povesteau că aproape toți comandanții de lagare și translatorii ereau evrei din Basarabia, iar Ana Pauker, pe atunci in uniformă de general in Armata Roșie, le ținea conferințe de indoctrinare politică...

Dar in Tara Românească ei ce găseau? Peste tot in conducerea de Stat erau cocoțați. Evreii. Aproape toate Ministerele erau conduse de către evrei.

Astfel intre anii 1945-1959 unele Instituții sau Ministere din România deveniseră parcă instituții exclusiv judaice. Spre exemplu in Agerpres (Agentia romăna de presă) erau aproape 80 % evrei (inclusiv conducerea bineințeles). In Ministerul Comerțului Exterior. Aprox. 80 % evrei! In Radiodifuziunea Româna și mai târziu in Televiziune aprox. 80 % evrei; In Ministerul de Externe in toate posturile de "Sefi" etc., etc., fără a mai reaminti Ministerul de Interne precum și toate Serviciile de Cadre de la toate Intreprinderile mai mari și mai mici care erau deasemeni conduse eproape exclusiv de către evrei. Directorii dela așanumitele Sovrom uri erau evrei (un exemplu La Sovromasigurare Petreanu fost Director al Bancii Ardealul Translatorii care făceau legatura intre Români și "Consilierii" sovietici erau deasemeni Evrei din Basarabia.

Numele lor a rămas ca "mărturie" in semnături olografe pentru cercetatorii de mai târziu, chiar dacă le-au schimbat in Petreanu. Săveanu, Balaban, Bratu, Mihail Florescu (alias Blumenfeld) fost Ministru al Industriei Chimice sau Năstăsescu (alt evreu cu nume schimbat, rămas incă de pe vremea lui Ana Pauker, ani de zile "translator" oficial al lui Gh. Gh. Dej și mai apoi al lui Ceaușescu și care azi a devenit ideolog, scrie articole politice in Tribuna României.

Altii își păstrau numele lor reale cum spre exemplu in 1952 căpitanul Haltenwagner Lenin din M. A. I. (de semnalat că pronumele Lenin îl avea dela naștere (1926?). Desigur ca măzgălitura numelui său a rămas pe undeva ca s-o putem găsi când vom face și noi bilanțul (căci noi ne vom conduce după realități și documente, nu ca rabinul Fisher după fantezie!).

* * *

Noi Românii nu sunten un popor pătimaș.

Noi nu privim totul prin prizma urei și a răzbunării, dar iată ca numitul autor ne-a incitat memoria la adresa lor. Referitor la alte acuzari. Cândva am vizitat Cimitirul Mozaic din București, de pe Soseaua Giurgiului și nu am văzut acolo mai mult de cifra 14 morminte ale celor care au "stat la Abator" inainte de război. Aici nu odata am intâlnit cifra speculata de 2.000! In altă parte... "mii de evrei au fost masacrați de către legionari"!...

Fac din țânțar armăsar.

Sau niciodată nu se spune pentruce? Pentruce au fost omorâți, dacă au fost? Mormintele de pe Sos. Giurgiului sunt cifre de istorie adevărată. Sunt documentele materiale, nu minciunile și deturnările de adevăr, măzgălite pe hârtie in străinătate, pentru a intreține o propagandă de ură. Au numarat ei (evreii) vreodată mormintele legionarilor prin comparație?

Au căzut zeci de evrei și au căzut zeci de mii de legionari și multi dintre ei condamnați la moarte de către Tribunale Speciale comuniste, peste care tronau evreii! (Ministrul Justitiei Abraham Bunaciu!).

Legionarii erau Români și erau la ei acasă și cădeau și au căzut pentru vina că și-au iubit Patria Tara, Neamul și pe care l-au vroit așezat in drepturile lui naturale. Ce fac evreii azi in Israel; nu sunt naționaliști?

Ar fi interesant de intrebat pe fostul Colonel magistrat Oprescu (nume schimbat) fost asistent la catedra de Teoria Statului și Dreptului prof. Marcu Onescu (Ornstein) Facultatea de Stiinte Juridice Bucuresti (1948-1960) — câte sentințe de condamnare la moarte a semnat? Iata istorie adevărată! Cândva acele "dosare" vor fi cercetate căci adevărul crimelor trebuie să iese la suprafată "ca untcelemnul deasupra apei".

De fapt cei care ne-au comunizat Tara dintru inceput și au dat dicte-ul monstruoasei formule comuniste, se pot găsi grămada la Mausoleul roșu comunist — acele mate oribile și care se inconvoaie către cer din Parcul Carol (azi Libertății) din București.

Acolo ii puteți găsi pe Roller-ii care veniseră la fel să ne mistifice istoria, pe Ana Pauker, fost general de brigadă in Armata Roșie și decorată de mai multe ori de Stalin, și care a venit la noi să ne faca "istorie", pe toti Chisinevschii, Abrahamii, Breslasii... and de iusdem farinae.

I-a numărat vreodată cineva? A făcut cineva un tabel cu ei? Sunt prezenți morți. Să vedeți ce multi sunt. Jumatate din "locuitorii" acelui asa zis mausoleu sunt evrei!...

* * *

300.000 de morminte evrești nu va găsi nimeni in Transnistria pentrucă nu există, cum am spus decât consemnate in susnumita carte mincinoasă.

Dar in schimb veți găsi mii, zeci de mii, sute de mii de nume evreesti presărate oficial peste tot in Romania postbelică, nume care aruncă o lumina sinistră asupra istoriei noastre, care nu sunt comparabile nici cu Domniile Fanariote!

Si toți acei tovarăși de Goldenbergi sau Lazarovici, aproape toti secretarii de partid instructori sau agitatorii, azi se plimbă liberi pe străzile New-Yorkului, in Tel-Aviv sau la Paris.

Dar aceste nume de evrei acești Pauker-i și Roller-i fie ei morți sau in viață, sunt o pată murdară nu numai pe istoria Țării noastre dar și pentru propriul lor popor!

Am fost siliti aici să trecem sumar in revistă, câteva aspecte negative ale unor evrei și care aruncă o umbră in trecutul nu prea indepărtat.

Trebuie să le reamintin istoria adevarată impostorilor și mistificatorilor.

Am fi fost bucuroși să insiram și nume care fac onoare unor elemente judaice din Romania, dar acestia își au locul lor in ochii lui Dumnezeu și ai istoriei (adevărate) și despre care vom vorbi altădată separat, neamestecându-i cu jigodiile fanatice și care acționează din impulsuri maladive de isterie și paranoia, și despre care ne-am ocupat aici pe scurt și am scris cele de mai sus cu mare scârbă!

Se impune o luare de atitudine omenească pentru adevărul istoriei și pentru poporul nostru in suferință.

Până când să fim călcați in picioare și batjocoriți de către nemernici?...

LA DEFILARE

de Stefan MARIN

NUMAI prostănacii și colaboraționiștii mai pot crede, in acest Occident liber, că libertatea domnește in țara dela Dunăre. In realitate totul este condus și controlat de partid in biata noastră Românie!... Partidul — zeul atotputernic — prin organizațiile lui de "*bază*", in preajma "*marelui*" eveniment dela 23 August, își intensifică activitatea in toate direcțiile și pe toate planurile. Toate intreprinderile, indiferent de natură, devin sectoare de activitate patriotică pentru a se putea raporta conducerii C. C. al P. C. R.-ului "*realizări de sarcini in plus*" și "*depășiri de plan*".

E regula regimului. Spre exemplu, chiar dacă planul in producția intreprinderilor industriale, comerciale, agricole, etc., nu a fost indeplinit, TOT SE RAPORTEAZA O DEPASIRE. Bine ințeles sunt de fapt cifre false, umflate. Dar de ce nu-i capabil "*onorabilul responsabil*" pentru a face plăcere inalților demnitari ai partidului și guvernului care nu trăesc decât in acest gând; și pentru a ajuta pe confrații din sectorul presei să umple coloanele ziarelor. Ziare care publica in această perioadă, aproape in mod exclusiv, fapte, evenimente, acte de eroism (in producție), noi recorduri sportive, etc. ce sunt toate — fenomen pur reserist — dedicate lui "23 August" și "eroicului PCR (!!).

Ei bine, de 23 August toată lumea defilează, in România. Nu scapă nimeni! Vrei nu vrei, poți nu poți, îți place sau nu, TREBUIE să participi la defilare. Si cine nu defilează de 23 August cu un "*entuziasm*" pe care nici responsabilii nu-l cred sincer! Dar așa-i ordinul de vreo 34 de ani: nimeni să nu lipsească. Si mai nimeni nu lipsește, pentrucă nimeni nu este scutit. Ba din contră, este obligat cu de-asila, dela copiii in vârstă preșcolară până la pensionari, gospodine și cei neincadrați in producție; dela militari până la cadrele de răspundere din aparatul administrativ de Stat și de partid. Toată suflarea ia parte la defilarea zilei. Dar, cel puțin aceștia din urmă nu o fac degeaba. Pe sub mână sunt recompensați cu o primă specială.

In toate orașele țării, dar mai ales in Capitală, vin "*colectivele*" la defilare, mânate ca la circ, in ordinea importanței, că doar așa trebuie să fie in regimurile egalitare: *pionierii* și *elevii* din clasele primare, *invățământul* de toate gradele (impreună cu dascălii lor), *studenții*, *muncitorii* din fabrici și uzine. Apoi, *funcționarii* din instituții și intreprinderi, tehnicieni, ingineri, arhitecți, medici, profesori, oameni de cultură și artă, *sportivii*, *gospodinele* și *pensionarii* din toate cartierele orașelor și chiar dela sate. De militari, nu mai vorbim; îi găsești peste tot, armați și vigilenți.

Ca cetățean ce-am lucrat intr'un institut la București, am participat, alături de alți colegi de muncă, de nenumărate ori la astfel de defilări. Am cunoscut deci situația exactă ce se crea in preajma acestei zile de "*sărbătoare*", acestui "23 August — ziua eliberării patriei de sub jugul fascist"... Lumea se intreabă de-altfel dece s'o fi numind "*sărbătoare*" când omul nici măcar nu poate profita să se odihnească puțin și el. Din contră a devenit o zi de pomină, de care s'ar lăsa păgubaș oricine. Ajungi seara acasă mort de oboseală. Nu te-ai ales cu nicio bucurie; numai năduseli, bătături și răgușeală. Fiecare își șoptește printre dinți: Doamne, asta e sărbătoarea poporului român!

Dar amărăciunile "*preliminare*" nu erau din ajun. Durau de două luni... Repetiții și iar repetiții, ca să fie perfect și unic... Dacă, din anumite motive personale, nu puteai veni la repetițiile pentru defilare (incepeau cu mult inaintea datei fatidice și se desfășurau 3 zile pe săptămână, timp de cca 3-4 ore pe zi) erai "*prelucrat*" tot timpul pentru "*lipsă de patriotism*". In această prelucrare aveau preferință pentru "*avertismente*" și "*observații*" subtile privind situația ta la serviciu. Aveau grijă cei dela organizația de bază a PCR-ului pe intreprindere, și nu se sfiau, să-ți taie o primă pe care o meritai sau să nu-ți acorde concediul de odihnă la data cerută și planificată. Motivul? Foarte simplu. Erai considerat "*element recalcitrant*" care nu se integrează in disciplina de partid a intreprinderii. Erai declarat refractar chemărilor organizației de bază PCR, UTC și SINDICAT. Erai socotit un element care dă exemplu negativ pentru ceilalți colegi de muncă.

Astfel, șicanele și pedepsele nu erau aplicate pentrucă nu veneai la "*repetiție*"! Doamne ferește! In R. S. R. omul e liber să facă ce vrea... Dar prin gestul tău negativ deveniseși model primejdios pentru echilibrul interior al oamenilor muncii.

In fine, dacă voit sau impiedecat de-o boală, nu participai in ziua de 23 August la "*marea și măreața*" defilare, in mod cert te pândeau măsuri drastice și irevocabile: ți se tăia jumătate din salariu pe luna respectivă — ți se puneau bețe'n roate mereu la serviciu — erai, in continuu, criticat la toate ședințele — și câte altele...

Bieții oameni erau deci nevoiți să defileze, pentrucă nu puteai trăi decent nici cu ce câștigai normal, dar mi-te fiind privat de o parte din salariu! Iată deci cam cum se manifesta "*dragostea și bucuria*" pe care și-o exprima poporul in această zi față de partid, Stat și guvern. Obosiți, abătuți și strigând in plus lozincile impuse de reprezentanții PCR ce se ocupau in mod special de acest lucru, treceau cârduri, cârduri, prin fața tribunelor oficiale unde erau cocoțați șefii partidului, șefii aparatului administrativ și toți privilegiații zile. Entuziasmul organizat dura o clipă, atât cât șirul respectiv trecea pe dinaintea tribunei.

Imi amintesc de o mică intâmplare ce ilustrează "*convingerea adâncă*" a omului in regimul prezent și umorul românului chiar in situații delicate ca cele de mai sus:

Existau indivizi, membri de partid, care țineau să se remarce in mod deosebit, cu ocazia defilărilor. Sperau să mai ciupească o primă (in plus peste salariul lor, și așa mai ridicat ca al tuturor celorlalți). Aceștia strigau diverse lozinci, la care toată gloata trebuia să răspundă, urlând cât îi ținea gura: URA! URA!...

In circumstanțele și atmosfera din țară, trebuia să te supui ordinelor acestor reprezentanți ai Partidului. In principiu, sarcina lor principală era ordinea și bunul mers al defilării. Dacă la un moment dat ceva nu le convenea, sau nu le plăcea cum se aud uralele, te marcau. După defilare te reclamau după bunul lor plac, conducerii politice a intreprinderii unde lucrai, aducându-ți vina că nu-ți faci datoria cum trebue și că nu te incadrezi pe linia sarcinilor trasate de partid. Deveneai astfel pasibil de diverse pedepse grave.

Fată de acești oameni ai partidului se creașe o antipatie vădită, care s'a materializat până la urmă, prin aceea că la un moment dat in timpul defilărilor, in loc de "URAA!", toți scandau "GURAAA!".

Oamenii își vărsau focul cum puteau și ei. Era subințeles — și nimeni nu putea fi acuzat de ceva — că sensul adevărat era: "*Mai tacă-ți gura, nespălatule!*". Si chiar mai mult. Scandând "GURAA!", "GURAA!" sau "FURAAA!", "FURAA!", de fapt se auzea distinct numai finalul "*uraaa*"...

Dar Românul știa că era vorba de altceva, de un joc de cuvinte, care exprima și o "*ură*" neimpăcată in loc de "*ura*". Era vorba de una din ei, o ură nestăpânita pe care o aveau toți și pe care și-o manifestau in acest mod contra regimului. Era isbucnirea urei colective impotriva tuturor constrângerilor, impotriva tuturor celor ce-i obligau să defileze, scandând lozinci stupide și nesimțite de mulțime, impotriva tuturor politicienilor ce l-au adus in această situație.

Era o răbufnire sufletească, spontană, bazată pe un simplu joc de cuvinte, dar care avea la origine o intreagă filozofie. Românul e vesel din fire. Când este bucuros și fericit, *joacă*. Când este necăjit și amărât, *se joacă* cu cuvintele (ca in cazul de față). Deaceea, această URA-tură atât de des utilizată, impreună cu alte "*urări*" semnificative, adresate Partidului și Guvernului cu ocazia "*glorioasei aniversări*", odată cu lăsarea serii devine — prin parcuri, grădini de vară, intre amici la un pahar — o urare prietenească, o veselă și umană "URARE" ca ura să dispară intre noi!

Si din acea clipă, lumea glumește și mai uită pe moment, de amărăciunile, nevoile zilnice și pacostea prezenței unui regim disprețuit de intreaga suflare românească.

Stefan MARIN

(Nou refugiat)

ELOGIUL SATULUI ROMANESC

de Dr. Ovidiu VUIA

El (satul românesc) s'a păstrat feciorelnic neatins în autonomia sărăciei și mitologiei sale, pentru vremuri când va putea să devină temelia sigură a unei autentice istorii românești. (Lucian Blaga.)

UB acest titlu, la 5 Iunie 1937, își ține Lucian Blaga, discursul de recepție ca membru al Academiei Române, realizând totodată unele din cele mai frumoase pagini, ce s'au fost scrise în limba noastră, laudă și cuminecatură, satului românesc.

Integrându-o în ansamblul sistemului său filozofic, Blaga consideră cultura satului românesc ca și fundamentala matrice stilistică din care se poate desvolta cultura așa zisa majoră a poporului român. Intrebuințând, pe măsura geniului său de poet, minunata podoabă a metaforei, Blaga apropie viața de mit a satului de cea a copilăriei omului, el însuși fiind născut și apoi crescut în satul lacrimei, Lancrăm.

Sub vraja scrisului blagian, vreau să arăt că și unuia, căruia această copilărie i-a fost furată, până la urmă viața îi va da posibilitatea să repete drumul poetului găsindu-se în fața acelorași trăiri, care dacă nu-i vor putea da înapoi copilăria, sigur îi vor ceda paradisul cândva răpit.

Sunt deci născut și crescut la oraș, între zidurile intunecate ale unei citadele, pe drumuri de bitume și asfalturi cenușii. Satul pentru mine nu însemna decât trecutul, care însă nu era al meu. Tata era născut în satul bănățean, Brestovăț, acolo fiind înmormântat, bunicul meu popa Filip. De pe șoseaua ce se întindea dela Timișoara la Lugoj, am privit într'o zi, de-a-lungul drumului de țară, care se pierdea sub zarea colbuită, albă, ducând spre acel sat care mi-a rămas pentru totdeauna, undeva pierdut în inima codrului și a dumbrăvii dese. In Semlac, în grădinița bisericii se află înmormântați mai toți strămoșii mei. Timpul hain, a doborât gardurile și a șters aproape toate numele de pe crucile de lemn și mai puține de piatră, locul devenind teren de pășune pentru animalele satului. Tata, n'a putut să realizeze acel "osuar de pe Mureș", mic mausoleu al strămoșilor săi, iar eu plecând m'am îndepărtat pentru totdeauna fizic de vatra mea strămoșească. Imi amintesc azi de drumul cu duzi care duce până afară din sat, prin porumbiște, peste câmp spre Secusigiu, ieșindu-ți deodată în cale, apa mută cu reflexii de ivoriu a Mureșului care face acolo o cotitură uriașă, săpând la malul înalt, ca o cetate de lut. Stihii ale trecutului, acestea au fost întâlnirile copilăriei mele, cu satul de pe câmpia Aradului. Vor trece ani mulți, depărtați de copilăria mea, când voi ajunge să trăiesc 6 luni de zile, ca medic de circumscripție într'un sat din nordul Moldovei. Și până acum și de acum înainte în viața mea, voi călca pe pământul Moldovei, cu pietatea pe care ți-o dă un lăcaș sfânt, pentru mine Moldova însemnând Templul culturii românești, patria lui Alecsandri, a lui Eminescu, Creangă, Iorga, Enescu, Luchian, Sadoveanu, Bacovia. Cutreerând mai apoi Europa, surorile mai mari ale acestei Moldove, le-am găsit în Renașterea italiană cât și în cea flamandă. Așa le-am orânduit în conștiința mea pe toate trei, alături.

Dar atunci voi ajunge să mă confrunt pentru primadată în viața mea cu satul românesc.

Acel sat moldovenesc, orânduit în jurul bisericii și a cimiturului, adevărate izvoare mitice, de unde se împrăștiau toate casele și rosturile sale, filozofia sa de început biblic. Acele case așezate pe pământul infinit, nemărginit de garduri, risipite pe văi și dealuri între covoare bogate de verdeață care în toamna în care am ajuns eu acolo, începea să ia culoarea de aramă roșcată. In acel sat m'am simțit trecut într'un timp nou, măsurat cu pași coborâți din Sfintele Scripturi, având glasuri de clopote, care sfâșiau văzduhul în orele când umbra lui Dumnezeu creștea peste holde. Viile care încărcau dealurile, aveau miroase de tămâioase și coarne coapte, pregătite pentru recolta unei toamne melancolice, cu irizări violete. Si-apoi acele ape crepusculare de rubin, care ridicau biserici transparente în care se'nchinau cirezile, adunate în staulele sării. Si mai apoi miezurile de noapte, în care liniștile păreau niște stalactite enorme înghețate pe oceanul alb al lunii.

In satul moldovenesc, într'o dis-de-dimineață am descoperit râul deschizânduse în ceața care se ridica, la fel cu niște oglinzi, parchete de marmoră, pe care luneceau asemenea unor robe verzi, tăind azurul ca de diamant, sălciile, arinii și salcâmii, cu ramuri bogate, zeițe despletite ale unui zor de zi, proaspăt și clar ca de cristal. Așa am descoperit lunca pământului moldovenesc care a dat naștere poeziei care nu va cunoaște niciodată uitare.

Peste ani la Amboise, de la poalele cetății medievale și de lângă mormântul lui Leonardo da Vinci, având casa lui roșie în fața ochilor, în jos se desfășăra sub soarele dimineții de argint, Loara, cu transparențe albe ca'n pânzele lui Corot și cu acoperișuri albastre, descriind un colț de peisaj, fără de care nu se poate defini nici Franța, nici arta de pildă a lui Balzac. Lunca Moldovei scaldată în aburii de dimineață este mai scundă, având dimensiunile manăstirii Putna pe lângă cea a catedralei din Bourges, dar monumentalitatea ei spirituală este mai aproape de inima muritorului parcă. Serpuirle luncii Siretului, sunt ca și cântecele de sirinx și nai ale stramoșilor noștrii, Miorița, fără de care Tara Românească nu poate să prindă contururile ei veridice Aici am cunoscut țăranul moldovean nevoiaș și sărac lipit pământului, ferit însă de toate pervertirile evului contemporan, mai apropiat de mit decât de civilizație. Vorba lui lenevoasă, are ceva din dulceața blândă a versului, cu un ritm interior care mângâie cuvintele dându-le o întârziere de melodie magică: moldoveanul nu vorbește, el cântă. "Mamaia", "Tataia" "bădița Mihai" devin tot atâtea simboluri ale unui suflet pe ale cărui răsad cresc, cădelnițând parfumuri tari, florile care nu se scutur niciodată, ale cerului. Cine vrea să intre în tinda acestui orizont moldovean, pentru a-i percepe tainele și toate reverberațiile sale, trebuie să împrumute alți ochi și altă inimă.

Atunci am văzut pentru prima dată "dulcele târg al Ieșului", Copoul și teiul lui Eminescu, bojdeuca lui Creangă, și Trei Ierarhi și Turnul Goliei, cetăți și biserici de piatră ieșind din timp și spațiu, trăind în proporțiile netărmuirilor veșnice.

Si-apoi pe drumul spre Cracalia, într'un decor pustiu și negru ca de peisaj lunar, mă îndreptam spre satul lui George Enescu, cu aceași oameni primari, legați de pamânturile lor, de casa lor de lut cât și de dealurile cu contururi blânde, crescute sub odăjdiile albastre ale zenitului: Aici suntem aproape de izvoarele apei, care va crește spre Mare ca o Dunăre a vieții noastre: Rapsodia Română.

Părăseam Cracalia, odată cu umbrele nopții, care pe haina ei imensă și adâncă și-a scos comorile stelare: Orionul cu Sirius, Pleiadele, Aldebaren. Stelele cerului erau mai vii, mai aprinse, apărând pe oceanul de tintă neagra ca niște cratere de vulcani din care irump lavele îmbelșugate ale luminilor, ale căror meteori se izbeau, blând de geamurile sufletului meu, larg deschis, ca un potir în care se adunau firele aurii ale eresului. Departe se auzea mișcarea înăbușită a turmelor sau strigoilor pământului și câte un licăr alb, scântee al unui hulub incandescent al nopții, cu sborul rătăcit printre noi. Erau denii, slujbe ale tăcerii, care se celebrau acum pe altarele codrului.

Imi spun și azi, cât de singur e George Enescu în mormântul său din cimitirul Pere Lachaise din Paris, frații lui cosmici, îngemănați pentru eternitate fiind acolo la Cracalia, în Moldova. Aceștia nu vor înceta niciicând să-l cheme la ei, la casa lui de naștere dela Liveni, casă așezată pe o gură de plai, care este descrisă de Enescu după cum urmează: "acea casă fără cat, cu prispa de lemn vopsit, unde erau puse la uscat funii de ceapă la soare...".

Dar petrecându-mi drumul pe lângă hăurile absolutului, avându-l călăuză pe Lucian Blaga, nu pot să uit nici furiile vremelniciei care se desfașurau atunci lângă mine, în anul 1954, care de fapt l-au despărțit pe Enescu pe vecie, de locurile lui atât de dragi.

Satul moldovean și țăranul său blajin, erau în acel ani ținta unei împilări și exploatări cum n'a mai cunoscut niciodată istoria Moldovei, istorie a lui Alexandru cel Bun, Stefan cel Mare, Kogălniceanu și Cuza-Vodă. Statul impunea sechestrarea produselor agricole sub forma legalizată a cotelor de lapte, de carne și cereale. Numai că țăranul era atât de sărac încât pur și simplu n'avea de unde împlini și satisface birurile aspriilor stăpâni. Si aceștia în loc să se arate mai milostivi și-au trimis perceptorii, în persoana unor activiști de partid, reprezentanți ai C. C-ului din Bucuresti, care ca niste cămătari abjecti, circulau din casă în casă, pentru a încasa lipsiți de orice limită morală, respectivele cote. Mă ard și azi vorbele unui țăran, pus pe lista celor mai recalcitranți restanțieri cu cotele: "Mi se cere să iau laptele și carnea dela gura copiilor mei. Ori știți că 2 copii îi aveți înregistrați ca bolnavi de oftică și 2 ca slabi de oase". Mă doare și azi tăcerea cu care am tratat în continuare prezența acelor domni în straie nemțești pe străzile acelui sat moldovenesc, trimiși pentru a executa în fond cea mai tâlhăreasca hoție.

Tăranul moldovean era singur, lipsit de arme și apărare în fața împilatorilor săi, dar ceva îl ajuta să reziste, ceva ce era adânc ascuns în ființa sa și nu i se putea fura: mitologia trecutului său de care vorbește Lucian Blanga, în acele momente de restriște, învîind în el, îi dădea o, putere de rezistență de granit.

Tăranul moldovean, sărac și maltratat, lua deodată proporții eroice, sublime.

In satul Văleni, ceva mai depărtat de mine, ivindu-se un caz suspect de tifos, am fost chemat de urgență. Sfatul popular era instalat într'un fost conac boeresc, aflat pe jumătate în paragină. In camera în care discutam cu președintele Sfatului, plafonul era gata sa cadă, grinzile de lemn ce-l susținea, fiind întrebuințate drept lemne de foc într'una din iernile mai geroase. Am auzit că acest conac boeresc a fost cu totul devastat, la un tovarăș găsindu-se o pânză de Grigorescu, pe care acesta o întrebuințase drept ochi de fereastră. Bătrâna boeroaică, mai trăia în sat, la niște țărani, putând fi văzuta rar, în unele Dumineci, urcând încet la biserică, îmbrăcătă de sărbătoare, cu pălărie de fetru neagră și mănuși de ață, tot negre. Mersul ei încărcat de ani, își mai purta solemn și mareț noblețea, desmoștenită de berlina și rochia de tul și muselină de odinioară. Tăranii din Văleni n'au vrut să se despartă de "Doamna noastră", daruindu-i, adăpostul și grija lor. Si o nouă lecție totodată, izvorâtă din adânca taină a mitologiei românești, dată unor fețe negre cu inima și mai neagră, care au năvălit pe pământul țării întunecându-i cerul ca lăcustele.

Am credința că în profunzimile sufletului țăranului român, vor mai putea fi găsite, ca zăcămintele în funduri de mine, permanențele eterne ale spiritualității române, permanențe care au rămas nealterate, așteptând doar sa fie duse la lumină, aurul să fie curățit de zgura trecătoare a anilor, care oricât de barbari au fost, tot trecători vor rămâne până la urmă, căci satul românesc, ca spiritualitate.

Ovidiu VUIA

UN "23 AUGUST" IN ROMANIA DE AZI

de Iulian NITESCU

PROPIINDU-SE tristul "23 August" gândurile îmi fug în urmă cu câțiva ani, când, împreună cu alți colegi, mă găseam într'un consiliu profesoral.

Tema de zi a consiliului: "*Marea defilare de 23 August*", participarea activă a fiecărui profesor la pregătirea în cele mai bune condiții a acestei defilări".

Totul simplu până aici... De pe scaunul meu îmi arunc privirea spre ceilalți profesori și-i surprind pe mulți că mă privesc și ei în acelaș timp. Am impresia că gândurile noastre coincid. Incă o nouă sarcină pe umerii noștri... Si ce sarcină! De cele mai multe ori de această defilare în condiții optime depindea dacă în anul următor mai aveai postul de profesor asigurat sau nu. Sunt bine cunoscute cazurile în care profesori excelenți au fost aruncați într'un sătuc pierdut în fundul țării pentrucă "*nu s'au achitat cu cinste*" (!!) de această mare sarcină — defilarea de 23 August...

Directorul, după comunicarea temei, dă cuvântul Secretarului de partid. Apoi ia poziția omului plictisit de atâtea ședințe la care este obligat să participe prin funcția lui. Ca să-și ascundă enervarea, începe să se joace cu un "*pix*" și nu uită să se scobească prin urechi din când în când. Răbdător face bile de hârtie pe care, cu o liniște olimpiană (ca să-și camufleze enervarea) le aliniează în scrumieră sau "discret" le aruncă pe jos.

Secretarul de partid pe școală, trece peste noi o privire cercetătoare, după care cu logorea binecunoscută începe să facă istoricul "actului dela 23 August".

Privesc din nou spre ceilalți profesori și-i văd pe mulți dintre ei că scriu ceva pe hârtiile din fața lor. Mă gândesc că poate-și iau notițe din expunerea secretarului de partid pentru completarea cunoștințelor istorice... Zâmbesc, și-mi spun că peste puțin timp mă voi convinge de contrariul. Dar pentru a nu face "opinie separată" — de multe ori remarcată de către un binevoitor — încep și eu să scriu "*ceva*": fac lista de tot ceeace va trebui să cumpăr, dacă găsesc, pentru sâmbăta viitoare când voi avea câțiva prieteni la cină. Atmosfera era deci cum nu se poate mai "bună" și "normală" plictiseală, fumăraie și din ce în ce mai des mâini mascând discret droaia de căscături.

In sfârșit, Secretarul de partid își încheie cu emfază "diareia verbală". Rând pe rând, profesorii — începând cu cel mai vechi și terminând cu cei mai noi — iau cuvântul obligatoriu. E clipa verificărilor, când secretarul și acoliții lui completează fișele individuale cu "constatări și opinii personale".

Profesorii mai vechi, "titularii", acei care au scris acel "ceva" pe hârtiile din fața lor, încep să peroreze arătând înainte de toate meritele personale și contribuția lor eficace la pregătirea manifestațiilor din anii trecuți. Si nu uită să sublinieze cum au fost lăudați de tovarășul X dela Ministerul Invățământului... cum au fost felicitați de tovarășul Y dela Comitetul Central al Sindicatului... cum au fost ridicați în slăvi de tovarășul Z dela Comitetul Central de partid, etc... In concluzie, reese totdeauna că **EI AU FOST SI SUNT FORMIDABILI**. La urmă, printr'o măiastră combinare de fraze dau de "înțeles" că ar fi necesar ca noii profesori să se "remarce" și ei în această direcție, spre binele partidului și-al culturii românești.

Alții, văzând că nu va mai fi posibil să convingă asistența cu "argumentele" lor din anii trecuți dat fiind că cei care i-au precedat au epuizat stocul de laude personale, "*atacă*" alte aspecte ale problemei: Participarea cu grupele lor la celelalte manifestații "importante" ale anului — 24 Ianuarie / Unirea Principatelor; 8 Martie / Ziua internațională a femeilor; 1 Mai / Ziua oamenilor muncii; 1 Iunie / Ziua internațională a copilului... Până la urmă ei cred, și-o spun convingere, că ACUMA această "*sarcină patriotică*" poate fi încredințată celorlalți care nu au avut încă o "*activitate*" așa de... bogată ca a lor.

Alții, încep să-și arate "meritele personale" pe linia de partid. Cum își desfășoară ei "activitatea politică", cum au fost prezenți cu grupele lor la zilele onomastice ale "regelui" Ceaușescu, ale "reginei" Ceaușeasca... Cum au făcut programe formidabile cu ocazia nenumăratelor plenare ale Comitetului Central al partidului... Până la urmă dau de înțeles că pregătirea lui "23 August" nu mai cade în sarcina lor.

Alții, care au participat mai puțin la "manifestații" de acest soi și nu pot face caz de ele, încearcă alte "argumente"... de sănătate, de concediu, de necesitatea unor cantonamente pentru grupele lor **TOCMAI** în această perioadă; ajung până la argumentul de excursii de studii bine calculate dinainte. Nu mai vorbesc de argumentele "probleme de familie", copii mulți părinți bolnavi.

Alții, mai tineri, mai experimentați în arta prefăcătoriei, aduc argumente aproape "sincere" spunând că ei au participat cu grupele lor la "manifestațiile" făcute cu prilejul vizitelor Președinților de Stat streini în România. Exemplul cel mai curent și imbatabil era "vizita Președintelui Nixon". Or se știe că în acest caz, poate pentru prima dată participarea maselor românești a avut loc cu plăcere.

Liniștit în scaunul meu, gândesc: Doamne, ce "mic" sunt în fața acestor "mari" care vin cu așa de grozave "argumente" pentru a-și glorifica acțiunea "patriotică" fața de regim!

Privesc spre grupul de profesori noi și remarc că nu se simt deloc în largul lor. Dau impresia unor oameni izolați prin "gratii" invizibile... Desbaterile continuă. Atmosfera consiliului începe să devină incandescentă. Directorul și cu Secretarul de partid nu mai știu ce atitudine să ia în fața nenumăratelor și grelelor "argumente" venite din partea profesorilor.

Fără să vreau, scriu pe dosul "notei de cumpărături" reacția acestor doi "șefi" la auzul numelor "înalților tovarăși" citați în argumentele lor de către profesori: Teamă... Groază... Câtă micime de caracter și câtă umilință...

Dar gândurile-mi sboară singure: In ce hal a reușit această societate comunistă care "se vrea cea mai evolută", să transforme omul încât să nu mai fie el însuși... Să nu mai existe ca suflet și gândire... Să devină un simplu robot care ascultă și execută fără să crâcnească!...

Concluzia care se desprinde din acest consiliu, ca de altfel din desbaterile tuturor celor anterioare premergătoare defilărilor de 23 August, nu-i decât una și aceeași: Fuga de răspundere a tuturor membrilor de partid în ceeace privește pregătirea defilării, pentrucă ei știu prea bine — dar nu au curajul s'o mărturisească: poporul nu consideră această sărbătoare ca ziua eliberării lui ci mai degrabă ca cea a înrobirei.

In sfârșit, după vreo 4-5 ore de discuții — cine mai știe

EXILUL LUPTATOR SI 23-8-1944

de Serafim BRATOCEA

PENTRU națiunea română acel 23 August 1944 are gust de cenușe și miros de pulbere. Dar nu numai din cauza răsboiului pierdut și-a năvălirei hoardelor comuniste. Sub greșelile unei democrații hibride și slăbiciunile unui rege fără personalitate, o epocă crucială își joacă soarta între pereții istorici ai palatului din București. Lucrăturile prostești ale *"eminențelor"* ce conduceau în aceea vreme destinele politicei internaționale ale Țării, au împins națiunea română în ghiarele comunismului și au adus pe scena politică cel mai inexistent partid marxist din lume: Partidul Comunist Român.

Acel 23 August 1944 evocă nu numai gândul de *capitulare* fără nicio acoperire diplomatică, dar și ideia de *trădare* din partea celor ce se gargarisesc încă și acum cu îndeplinirea actului odios. Din cauza acestor incompetenți, neprevăzători și lași, de peste treizeci de ani stă zăgăzuit destinul Țării.

Sincer, nu avem niciun respect pentru acești ciocli ai neamului, iar în lupta ce ducem, nicio afinitate. Vin și ei, adesea, să-și exprime *"gama de anti-comunism ce-i animă"*, dar noaptea de 23 August a fiecărui an — când noi ne strângem durerile în rugă mută — ei o sărbătoresc cu șampanie, *în semn de victorie personală*. Ne întrebăm ce fel de victorie când, în urma inconștienței lor, trupele sovietice ne-au cotropit plaiurile, regimul comunist s'a instalat la putere și națiunea își duce calvarul de 34 de ani!!

Vrem să menționăm, odată pentru totdeauna, că *adevăratul exil luptător nu se consideră solidar de modul de a vedea și de acțiunile vechi sau noi ale acestor măscărici politici*. Mai mult chiar, nici nu-i asimilează forțelor patriotice ce luptă contra racilei roșii ce ruinează Țara. Când ai avut nerușinarea să semnezi un armistițiu cu Sovieticii, în condițiile cunoscute și-n convingerea mărturisită că *"lumina vine dela Răsărit"*, nu-ți mai este permis să vii astăzi să faci politică naționalistă și anti-sovietică. ACEL ARMISTIȚIU ȚI-A MARCAT DESTINUL. Trebue să rămâi consecvent cu opinia ce-ai avut atunci când ai nenorocit neamul. Sau, dacă ți-ai dat seama de eroarea comisă, nu-ți rămâne decât calea mânăstirii sau sinuciderei. In nici un caz, cameleonismul și duplicitatea. Cu atât mai puțin pretenția de a deveni mentorul exilului și campionul luptei anti-comuniste.

Exilul luptător refuză în mijlocul său asemenea personagii, chiar dacă au fonduri secrete pe ici pe colea sau reprezintă oficial niscaiva partide istorice. Și nu împotriva bietelor lor persoane ne ridicăm, ci mai ales împotriva mentalității ce-i domină și pe care încerc s'o impună în jurul lor. Vicleana mentalitate a combinelor și compromisurilor, a aranjamentelor tangențiale, a tergiversărilor aparent subtile... Exact caracteristicile care l-au dus acum 34 de ani la catastrofa din 23 August. Să nu uităm ca, dacă această mentalitate ar ajunge să se infiltreze în rândurile celor mai tineri, s'ar putea ca lupta noastră să devină o întrecere de combine și aranjamente, preludiu catastrofic al unui nou 23 August.

Aceasta n'o putem admite! *Tradarea diplomatica și capitularea regala de acum trei decenii apasa destul de greu pe istoria epocei noastre* pentru a mai putea permite repetarea gestului fatal. Chiar dacă în mărinimia noastră de Valahi, ajungem să trecem cu vederea eroarea comisă odinioară, o repetare cât de vagă a acelei atitudini ne apare monstruoasă.

Pentru exilul luptător, 23 August constitue punctul de ruptură al vieții naționale și prăbușirea unui ciclu de redeșteptare spirituală, iar toți cei ce-au luat parte la realizarea tristului moment constituesc o pată pe care nimic n'o mai poate șterge. Deaceea, orice apropiere de aceste personagii, în spiritul unei reconcilieri și colaborari, nu poate decât compromite intențiile cele mai curate. *Exilul luptător nu poate pactiza cu cei ce-au provocat intrarea necondiționată a trupelor rusești pe teritoriul național.* In acest caz, lupta noastră n'ar mai avea niciun sens, căci nu putem (pe de-o parte) să luptăm contra regimului impus de evenimentul din 23 August 1944, iar (pe de altă parte) să primim alături de noi pe cei ce poartă vina, ca și cum nimic nu s'ar fi întâmplat.

Exilul luptător care n'a admis nicio o clipa ideia capitulării și care a constituit totdeauna o stavilă împotriva hoardelor marxiste, are datoria să fie intransigent, neînduplecat, cu toți cei ce vor să fie considerați ca făcând parte din rezistența anti-comunistă. Or, *prima condiție pentru a face parte din oastea exilului luptător e să respingi capitularea, sa te declari contra trădării dela 23 August* 1944. Fără această declarație de conștiință niciun Român din refugiu nu poate fi considerat un luptător anti-comunist.

Ințelegem că celor ce-au luat parte activă la înfăptuirea unui act anti-românesc, le vine greu să-și recunoască greșeala. Dar nu li se cere nici măcar atâta! Exilul luptător ar trece peste acest trecut de i-ar vedea, în sfârsit, plini de remușcare și cumințiți... Dar, cum spune proverbul: *"Năravul din fire n'are lecuire"*. Duși de ambiții și siguri de sprijinul democrațiilor occidentale, au otrăvit treizeci de ani exilul românesc și-au împiedecat unirea tuturor forțelor anti-comuniste. N'au știut nici să tacă, nici să îmbrace haina modestiei, nici să se facă uitați. Din contră, au continuat să ostracizeze, să vâre zâzanie și să pactizeze indirect cu regimul din Țară, prin aniversarea paralelă a aceluiaș 23 August 1944.

Acest grup de capitularzi n'a constituit niciodată o ramură reprezentativă a exilului românesc, cu toate pretențiile ce-l caracterizează. Exilul luptător l-a considerat ca o exemplificare a nefastei democrații balcanice și-a decadenței morale ce-a stăpânit politica românească între cele două rasboaie. Grupul în sine nu constitue o primejdie. Cel mult, o rușine a exilului. Dar mentalitatea ce-l caracterizează poate deveni o problemă, dacă se va răspândi în mijlocul generațiilor mai tinere de refugiați. Un exil gata într'o zi la orice compromisuri, la orice aranjamente, nu mai constitue o garanție pentru neamul românesc. Valoarea exilului consistă în DARZENIA ATITUDINEI și în INTRANSIGENȚA OPINIEI.

Deaceea, cu neplăcuta ocazie a acestei aniversări, ne simțim îndreptățiți să atragem atenția tuturor celor ce vor să lupte pentru eliberarea Țării că au datoria să ia seama la afilierea pe care o marturisesc. Nimeni nu-i va opri să facă cum vor. Dar și exilul luptător își va lua dreptul să-i judece și să-i respingă din sânul său de nu vor răspunde afirmativ primei condiții a oricărui exilat luptător: RESPINGEREA ACTULUI DELA 23 AUGUST 1944.

Nu există derogare la această regulă și cine se afiliază celor ce-au provocat și semnat această rușine națională, își asumă *ipso facto* răspunderea actului de atunci. Indirect, devin călăii neamului pentru eliberarea căruia ar vrea să lupte. In plus, sub influenta mentalității capitularde, vor luneca pe panta ușurinței, ce nu mână nici la glorie, nici la eliberarea Țării.

Exilul luptător, a cărui temelie se întinde până la acel act din 23 August 1944, se ridică împotriva tuturor celor ce l-ar putea susține sau aproba. Acel document a fost actul de înmormântare al neamului. Cine nu se ridică împotriva lui, cine nu-l respinge categoric, cine nu-l combate cu ultima energie, pierde singura posibilitate de a se găsi pe drumul neamului și de a-și face datoria ca atare.

Serafim BRATOCEA

UN "23 AUGUST"

exact! — s'a ajuns, ca de obiceiu, la un "compromis" între profesori: Patru sau cinci profesori "noi", sub îndrumarea unui profesor "vechi" iau în sarcina lor organizarea defilării pe școală.

Intrând cu câțiva prieteni dintre participanți într'un restaurant pentru a ne "îndulci" gustul amar rămas după pelteaua consiliului cu un pahar de bere, scot lista mea de cumpărături personale și scriu pentru desfătarea generală și în cinstea tuturor pregătirilor pentru "marea defilare de 23 August", un singur cuvânt ce mai lipsea de pe listă, dar îl scriu cu litere majuscule — **VARZA**.

Iulian NIȚESCU
Nou refugiat

LA GRANDE THRACE

par Prof. Alex BOLDUR

Chapitre VIII

LE PROCESUS DE LA LATINISATION DES THRACES

Une loi empirique veut que la langue du peuple conquérant réussisse à remplacer la langue du peuple conquis seulement dans le cas où la culture du premier est supérieure à celle du dernier. Dans les conditions d'une approximative égalite entre les deux cultures, la langue du peuple conquis se maintient.

Dans ce sens, un parfait exemple : quoique les Vélico-Russes ont conquis tour à tour les tribus finno-ougriennes —mordva, tchérémisse, erzéa, etc.— pourtant ces tribus ont gardé leur langue et la gardent encore, plusieurs siècles après la conquête. Cela s'explique par une approximative égalité de culture entre le conquérant et le conquis.

Rome était dans une situation tout à fait spéciale. La renommée de sa civilisation matérielle, les richesses accumulées, la culture spirituelle, l'organisation de l'état, l'armée, le commerce, etc., produisaient chez les "barbares" une impression extraordinaire. Tous les "barbares" gravitaient vers Rome.

Dans le cas des Thraces, certes, un grand rôle a été joué par la différence entre la culture des Romains et celle des Thraces. Les Thraces avaient une culture plus évoluée que les autres "barbares", ainsi que prouve la culture matérielle Cucuteni-Ariusd-Tripolie, considerée par la plupart des spécialistes une culture trace (143). Outre cette culture, on à découvert, ultérieurement, quelques éléments essentiels, dus à l'influence celtique. Mais en fin de compte, comparés aux Romains, les Celtes étaient aussi des Barbares.

Intemeierea Statului Munteniei este mult mai complicata si ramîme pîna in prezent nelamurita.

Existenta nucleelor teritoriale, ca Cîmpulung sau cele din Oltenia : tara lui Litovoi, banatul Severinului, Cnezatul lui Farcas nu pot fi tagaduite.

Intemeietor al statului muntenesc independent a fost probabil, Negru Voevod, socotit de unii istorici (A. D. Xenopol, G. Bratianu) ca o personalitate istorica reala. Succesiunea ar fi fost : Senelescu, Tihomir si Basarab.

Negru Voda se identificat cu Tihomir, tatal lui Alexandru Basarab.

De întemeierea tarilor romane s-a ocupat mai mul ca orice alt istoric — *D. Onciul*. In scurt conceptia lui poate fi redata astfel.

Statul roman s-a format din diferite nuclee teritoriale organizate în cnezate. E vorba de Litovci, de formatiuni ca Amlas, Fagaras, tara Brodnio, tara bolchovenilor etc. Ideea nu este noua, însa ceea ce s-a adaugat la aceasta idee veche e ca aceste nuclee teritoriale se aflau în legatura de confederatia (144). Aceasta ipoteza poate fi acceptata numai pentru nucleele teritoriale din Oltenia, care în bloc sub conducerea banului Basarab (probabil al Severinului) au intrat în compunerea statului Munteniei.

In ceea ce priveste populatia autchtona, care a intrat in aceste nuclee, conceptia autorului este dominata de cautarea explicatiei romanizarii ei. Dacia romana avea dimensiuni foarte reduse. Cum ne putem explica ca s-a romanizat nu numai populatia Daciei (romane), ci si populatia dincolo de hotarele acestei provincii romane mici?

Voilà pourquoi il est probable que les Thraces aient quitté peu à peu leur langue, fascinés par la supériorité de la culture romaine. C'est là le secret de la romanisation des Traces.

D'habitude, pour expliquer ce phénomène, on invoque la conquête de la Dacie par l'empereur Trajan. Mais cette explication n'est pas valable à cause de deux raisons.

En premier lieu, la domination romaine en Dacie n'a duré que 165 ans (entre 106, l'annéees de la conquête, et 271, date quand on a quitté la Dacie). Pour la romanisation c'est un trop bref délai.

En second lieu, la Dacie romaine occupait un espace très réduit - à peine un quart, voir un cinquième du territoire occupé alors par les Daco-Géto-Thraces. La frontière estique de la Dacie romaine ne dépassait pas le cours inférieur de la rivière Siret ou Sereth (Hierasus), d'après le témoignage de Ptolémée, mais selon l'opinion de A. D. Xenopol elle n'allait même pas jusqu'à ce point (145).

Si on pouvait admettre que la Dacie fut romanisée dans ce bref intervalle de temps, comment pourrions-nous expliquer la romanisation des autres Thraces, les Thraces libres de l'espace extra-dacique, les Thraces du Nord et de l'Est des Carpathes?

Evidemment tant le délai tellement bref, que l'étendue modeste de la Dacie romaine, sont de nature à vicier complètement l'hypothèse de la romanisation des Thraces, par suite de la conquête romaine.

L'impossibilité d'expliquer la romanisation des Thraces par la domination romaine en Dacie a obligé l'historien D. Onciul —qui plus que n'importe autre historien roumain s'est occupé de l'origine du peuple roumain— à admettre l'influence du sud-balkanique sur la rive gauche du Danube, à faire l'éloge du rôle de l'Olténie en tant que région intermédiaire, et d'autre part à faire une hypothèse selon laquelle quoique la domination romaine fut limitée entre les frontières de la Dacie trajane, les Romains exercèrent probablement une autre domination —moins prononcée— à l'Est du Pruth (146).

Les deux suppositions sont sans fondement, n'étant confirmées par aucune source historique.

---

(143) Malgré cette opinion, P. Bosch-Gimpera, ainsi que nous avons déjà constaté, s'abstient a considérer la culture Cucuteni une culture thrace, il lá qualifie d'anonyme; la faute est due au fait qu'il suppose que les Thraces sont originaires de l'Asie Mineure (de Troie) et qu'ils se sont installés dans les Balkans. *Les Indo-européens*, Paris, 1961, p. 212-213.

(144) D. Onciul, Scrieri istorice, îngrij. de A. Sacerdoteanu, v. I, p. 695.

(145) A. D. Xenopol, *L'histoire des Roumains, à partir de la Dacie trajane*, III-e édition, I-er vol. p. 155.

Telle est l'hypothèse "trajane", ainsi que H. Mihaescou la présente : la conête de la Gaule, d'une partie de la Germanie, des provinces danubiennes et de l'Asie Mineure a eu comme résultat le fait que le centre de gravité pour les armées romaines se déplace plus au nord, notamment dans la vallée du Danube. C'est une circonstance qui a contribué à la romanisation dans ces contrées, a stimulé la construction des chemins et a facilité la circulation des mots. Mais malgré cette argumentation, le trop bref délai et l'espace réduit de la Dacie sont des aspects réels. H. Mihaescou, *La langue latine dans les provinces danubiennes de l'empire romain*, Bucarets, 1960, p. 267 et les suivantes.

(146) D. Onciul dans *Ecrits historiques*, I-er vol., p. 593 et p. 287-288. Voir aussi Stefan Stefanescou, *La formation des états roumains dans la conception de Dimitrie Onciul* dans la "Revue roumaine d'histoire", tome XII, 1973, I, extrait p. 1-15.

Les données sus-mentionnées nous mènent: à juste titre, à repousser l'idée de la romanisation des Thraces par la domination romaine en Dacie, malgré la présence de tout convoi de négociants romains, militaires romains et établissements romains (147).

On sait déjà que la romanisation des Thraces fait partie du processus d'apparition des langues dites "romanes".

Allons voir ce que les linguistes comparatistes nous apprennent dans ce sens.

A. Meillet trouve l'explication de l'origine des langues romanes (donc du roumain aussi) dans la chute de l'Empire Romain due à l'invasion des Barbares. Entre le III-e siècle et les V-e VI-e siècles —approximativement— la langue latine a subi de grandes transformations, donnant naissance aux langues romanes (148). Pour la langue latine c'est une époque de renversements révolutionnaires. Les Barbares, qui ont invadé l'Europe, ont commencé à modifier la structure gramaticale et le fond de la langue; chacun de ces peuples barbares selon sa propre nature. La période de tranquilité de la langue latine a pris fin.

Certes, en parlant du démembrement de l'Empire Romain, A. Meillet envisagea tous les aspects de ce démembrement: politiques, sociaux, économiques et culturels, autrement dit tous ces changements compris dans la notion de "préparation du feudalisme". La transformation de l'Europe par les Barbares avait comme conséquence inévitable la transformation de l'état esclavagiste d'échange à l'état féodal.

Dans l'histoire universelle en tant que science, une opinion s'est enracinée: celle selon laquelle la transformation de l'Europe due aux Barbares a marqué une période de regrès sociale-economique et culturel. L'economie naturelle est devenue caractéristique pour les débuts du Moyen Age.

Rome a cédé sur toutes les positions. Son infanterie qui dans les temps passés était un instrument de romanisation sur les territoires conquis par les Romains, a cédé la place à la cavalerie recrutés parmi les Barbares.

Tous les insignes du système féodal ont apparu. Et simultamént, la transformation de la langue latine.

Un autre représentant du comparatisme linguistique, N. E. Trubetscoi nous présente d'une manière très suggestive le processus d'autoadaptation des Barbares à une nouvelle langue, le latin vulgaire ainsi qu'il la nomme ou le proto-latin, dénomination que nous lui avons donné. Nous citons (149):

"Toutes les langues romanes dérivent d'une seule langue le latin vulgaire. L'époque où le latin vulgaire est devenue la langue des Ibères, des Gaulois, des Ligures, des Etrusques, des Vénètes, des Daces, etc., a été précédée par une période d'adaptation des langues de tous ces peuples à la langue latine, une période quand toutes les langues empruntaient jusqu'à la saturation des mots du latin et, sans doute, la langue latine elle-même a subi des modifications à la suite du processus d'adaptation à la langue des Barbares. Le résultat: les langues barbares de tous les coins de l'empire ont disparu, cédant la place à la langue latine, mais cette langue latine présentait, dans chaque province, des variations, de sorte que l'unité ne s'est plus réalisée".

"Naturellement, les peuples sus-mentionnés ont subi l'influence de la langue latine (le protolatin) à de différentes époques — de l'âge énéolithique jusqu'aux temps historiques. Le processus de l'adaptation des langues barbares aù protolatin a été également différent dans chaque cas."

Et le même auteur ajoute: "La quantité des traits communs présentés par deux langues indoeuropéennes dépend de la durée du contact géographique de ces langues" (150).

A remarquer que N. S. Trubetscoï ne situe pas la période de l'influence romaine sur les Barbares à une époque avancée c'est à dire du III-e siècle aù VI-e siècle, *il l'admet dès l'âge énéonéolithique*. De même en Roumanie, Al. Philippide considère que la même cause est déterminante dans la naissance de ces langues: la conquête de l'empire par les Barbares (151).

On sait déjà depuis longtemps que le langage est le résultat d'un processus psycho-physique et, certainement chaque collectivité barbare en manifestait une différence, due à une structure particulière quand à l'organe du langage et à sa propre psychologie.

Quand à l'articulation des sons, c'est le facteur géografique qui a influencé chaque peuple barbare. Les aborigènes du Pôle Nord pouvaient parler d'une manière toute différente que les aborigènes de l'Equateur.

Le fait que chaque peuple barbare avait l'organe du langage construit d'une autre manière que les autres est connu depuis longtemps. Pour confirmer cette affirmation, on n'a qu'à citer un article du savant russe P. Vinogradov qui remarque: "La structure même de l'organe du langage déterminait une série de particularités dans la prononciation" (152).

C'est ainsi que l'influence de la langue celtique sur la langue latine a commencé le moment même que les Celtes ont commencé à parler le latin. Exemples:

Le latin *u* (où) qui était une voyelle dure, s'est transformé, dans la langue celtique, en *U* (ü).

D'autres aspects du changement de la langue latine parlée par les Celtes; dans la langue celtes l'accent est tellement fort que sous son influence, les consonnes sont réduites à une syllabe sans accent. Quelquefois, la fin du mot disparaît, par exemple l'*e* sans accent.

Des changements se sont produit également dans la morphologie: la langue latine telle qu'elle apparaît dans "Lex barbarica" du V-e et du VI-e siècle présente une grande confusion — le cas instrumental est à la place du cas accusatif, le cas accusatif remplace le nominatif, etc.

A la place du futur, on utilise l'infinitif avec "habeo", respectivement en roumain (langue daco-géto-thrace) "am sa fac" pour "voi face".

Ce sont les caractéristiques de la manière de parler des Celtes.

Au lieu de prendre des noms simples et brefs comme les Roumains en portaient, les "Barbares ont commencé à ajouter à la fin de leurs noms "us", pour que les noms romains, par exemple: C. Vigelius, Raius, Plarius, Saturninus où bien T. Flavius Romanus, Ulpio Noviomagi Bataus, etc.

Si entre le III-e et le V-e siècle se sont produits de tels changements qui ont determiné la naissance d'une série de langues semblables, dites romanes, dérivées du latin, on se demande à quel moment se place la romanisation des Daco-Géto-Thraces, quelles ont été les circonstances et les causes qui ont abouti à ce résultat?

Ceux qui on fait des recherches concernant la culture matérielle Cucuteni-Tripolie-Ariusd —culture que nous considérons thrace— en remarque l'influence méditerranéenne. A partir de Hvoico, le premier qui a fait des recherches sur cette culture, continuand avec T. Passek pour finir avec les archéologues roumains I. Andriesescou, V. Pârvan, etc., tous parlent d'une telle influence. Par quelles voies est-elle venue? Par la Grèce où par l'Italie, par la Mer Noire où par l'Adriatique? Nous tâcherons de répondre à ces questions tout à fait naturelles.

(147) V. Kruglikova, *Concernant la romanisation de la Dacie*, dans "Vestnic Drevnei Istorii", 1947, Nr. 3, p. 215-232.

(148) A. Meillet, *La méthode comparative en linguistique historique*", p. 44-45.

(149) N. S. Trubetscoi, *Pensées sur le problème indoeuropéen*, dans "Vopros? iazycoznania", 1958, Nr. 1, p. 67, traduction russe de l'article *Gedanken über das Indogermanen Problem* dans "Acta Lingvistica", I-er vol. Copenhague, 1939, p. 81-89.

(150) Ibidem, p. 79.

(151) Al. Philippide, *L'origine des Roumains*, I-er vol., 1925, p. 361-362.

(152) P. S. Vinogradov, *Pogdotovca feudalizma*, dans "Le livre pour l'histoire du Moyen Age", Moscou, 1912, p. 6-7.

Selon l'opinion de Kazarov, la culture Cucuteni-Tripolie est liée aux cultures égéenne et danubienne (153).

Si cette influence était venue via Grèce, les Thraces auraient été sous le charme de la linguistique et du vocabulaire grec. La culture grecque a été supérieure à la culture thrace. La rencontre de ces deux cultures, par suite de leur voisinage, aurait pu déterminer les Thraces à quitter leur langue en faveur de la langue grecque. Si ce processus n'a pas eu lieu, nous pouvons conclure, et à juste titre, que l'influence est arrivée via Adriatique.

L'illustre archéologue roumain, V. Pârvan, dans son livre de synthèse nous offre de précieuses explications cencernant le processus par lequel les Thraces ont quitté leur langue pour le latin, sans s'occuper particulièrement de ce problème. Les Daces, les Gètes, les Thraces — qu'il englobait dans une notion pas trop exacte de "*Carpato-Danubiens*" sont entrès dans l'engrenage du courant occidental dès l'age du bronze (Influence italique et alpine, vénéto-illiryque du nord de l'Adriatique).

"*Les Villanoviens* ont constitué la première vague italique en Dacie et la quatrième période du *bronze carpatho-danubien a été la première époque de l'influence occidentale dans* cette région" (154).

En étudiant l'âge du bronze gétique, V. Pârvan conclut: "La seconde moitié du II-e millénaire a.n.è. n'à été troublée par aucune invasion où dévastation qui puissent provoquer un changement quelconque dans l'aspect ethnographique des pays carpato-danubiens... Les principaux types industriaux de la Dacie n'appartiennent pas, comme idée fondamentale, à l'Orient, mais à l'Occident; on remarque une continuité de civilisation plus accentuée avec l'Occident de l'Europe Centrale (L'Italie du Nord) qu'avec l'Europe estique où méridionale, où bien l'Asie antérieure.

Les beaux vases en bronze fabriqués en Italie, les casques, les cuirasses et les cnémides de l'Occident arrivaient au-delà du Dniester et jusqu'en Podolie. Les produits italiques pourraient étre rencontrés aù bord de la Mer Baltique, en Galicie et en Podolie (influence villanovienne).

Aù premier siècle du I-er millénaire a.n.è., on remarque, dans les régions carpato-danubienne un étroit lien de civilisation avec l'Italie et les Vénètes illyro-celtiques.

A l'âge du bronze, on constate "un extraordinaire essor industriel et commercial dans l'Italie du Nord-Est.", ainsi qu'une continuité de culture dans ces régions, à partir de l'an 1400 a.n.è.

Les symboles de la divinité solaire —le disque, la roue, la barque, le cygne— Apollon viennent toujours de l'Occident.

Ces conclusions de V. Pârvan sont confirmées par les recherches de Bertrand, qui, dans une carte géographique réprésantant l'Europe Centrale à l'âge du bronze, a démontré combien répandus étaient à l'époque, les rasoirs en bronze (155). L'Italie du Nord et l'Italie Centrale étaient comblées par ces rasoirs; on les trouvait également aù Sud du Danube, aux environs de Vienne, ce qui prouve un haut degré dans le développement de la culture. *Les Thraces, vivant dans le voisinage de l'Italie nordique ne pouvaient pas être étrangers à cet essor de la culture de l'âge du bronze.*

En 60 a.n.è, Burebista a essayé de contrecarrer cette florissante civilisation occidentale dans le monde daco-géto-thrace alors que la langue latine avait triomphé —peut-être il y avait encore des réminiscences bi-linguistes—. Burebista chassa les Celtes aù-delà des Alpes, préférant avoir "devant lui" les Grecs. Les Grecs étaient les fournisseurs de l'aristocratie gétique quant aux objets de luxe et en général, ils étaient des marchands par excellence.

Si le régne de Burebista avait été d'une plus longue durée, le penchant des Thraces vers la culture grecque aurait été possible et les Grecs auraient pu influer également la vie économique du monde thrace.

Mais Burebista n'avait pas un tel pouvoir pour détruire la civilisation celto-italo-illyrienne qui s'était enracinée dans le monde daco-géto-thrace avant l'apparition de ce roi sur la scène historique.

Une nouvelle politique anti-occidentale n'était plus possible. Le monde daco-géto-thrace en empruntait beaucoup quant au domaine de la culture matérielle. Le courant grec ne lui apportait rien d'autre que des objets pour un échange commercial. Et les Scythes avaient une culture rudimentaire, apportant aux Daco-Géto-thrace moins encore que les Grecs.

L'un des motifs de l'assassinat de Burebista a été, probablement, l'opposition des Daco-Gètes à l'influence grecue.

Burebista ouvrait, d'une manière objective, la voie vers l'influence grecque.

Décébal était appelé à rétablir la continuité des relations avec l'occident italo-illyrien. Sa tragédie était constituée par l'expansion de Rome, qui poussée par divers intérêts, voulait conquérir son pays.

Ainsi que nous avons déjà montré, V. Pârvan remarquait dès l'âge du bronze, une piussante influence du courant occidental.

Mais nous pensons également à l'epoque antérieure. Il est possible que même avant l'âge du bronze, dans la période de transition entre le néolithique et l'âge du brouze, le poins terminal sud-ouest de la culture Cucuteni Tripolie, à savoir Ariusd ait joué un très important rôle dans les relations avec l'Occident de l'Europe; *Ariusd a du avoir des liens avec la culture Vucédol.*

D. Berciu affirme concernant le contact daco-géto-thrace avec la culture Vucédol, que "dans la période de transition vers l'âge du bronze, à savoir à l'époque où la culture Cotsofeni de Roumanie était en plein essor et de même l'aspect Costolac en Yougoslavie, il y a eu une pénétration du côté Ouest de *quelques groupes de la culture Vucédol*. Ces groupes venaient de l'ouest par le Danube. On a découvert, recemment, un site à Moldova Veche, dans le Banat (156) et il a fait l'objet des études de Vl. Dumitrescou et I. Stratan (157).

Grâce au caractère des matériels (céramique, etc) on y a constaté *la présence de la phase de maturité de la culture Vucédol dans le sud-est de la Roumanie.* "Le facteur Vucédol, outre les autres facteurs, a contribué aù processus de la formation des cultures de l'âge du bronze dans *les régions de l'Ouest de la Roumanie*" (158). Et pas seulement ça.

A l'époque où le néolithique disparaissait et à l'époque de transition vers le bronze, on à pu constater des

(153) G. Kazarov, *Beitrage zur Kulturgeschichte der Thraker*, Serajevo, 1916, p. 7.

(154) V. Pârvan, *Oeuvre citée*, p. 7, 9, 12, 23, 30, 33.

(155) Nous réproduisons cette carte d'après K. H. Iacob, Friesen, *Grundfragen der Urgeschichtsforschung*, Hannover, 1928, p. 172; *Bertrands Verbreitungskarte der bronzezeitlichen Rasiermasser vom Jahre* 1889.

(156) D. Berciu, *L'aube de l'histoire entre les Carpates et le Danube*, Bucarest, 1966, p. 136.

(157) Vl. Dumitrescou et I. Stratan, *Keramik des Vucedol-Kultur aus Moldova-Veche in Banat*, dans "Dacia", nouvellesérie, VI-e vol. 1961, p. 411-427.

(158) D. Berciu, *Idem* et Ion Alexandru Aldea, *Le site "Cotzofeni"* de Rîpa-Rosie-Sebes, dan "Apulum", 1968, VII-e vol., p. 91-101. Voir aussi la carte archéologique de la Roumanie par E. Condurachi, Vl. Dumitrescou et M. Matei, Bucarest, 1972, Nr. 6.

liens avec des centres occidentaux plus lointains encore. Dans le Banat, aù Sud du cours inférieur du Muresh, dans l'Olténie, on remarque des pénétrations des représentants de la culture *Baden*, tant dans l'étape finale de la culture *Cotsofeni. L'influence est ressentie également en Transylvanie de l'Ouest et même aù centre, à Petresti.* La Transylvanie était devenue un intermédiaire entre l'Ouest et l'Est du territoire occupé par les Thraces.

Mais on sait déjà, Vucédol a été un très important point *cultural, le point de départ de la romanisation de l'Italie. C'est d'ici que les Italiotes protolatins guerriers sont partis en imposant aux Italiques leur langue* (159).

A la lumière de ces constatacion, l'idée selon laquelle la culture Vucédol marque le début du bi-liguisme daco-géto-thrace prend contour. Le bi-linguisme thrace doit être un postulat pour comprende le processus par lequel la langue des Thraces cède peu à peu ses positions face à la langue protolatine.

La concurrence entre les deux langues — le thrace et le protolatin a été close, en fin de compte, pour les Thraces, par leur adhésion à la langue protolatine. Leur propre langue —jusqu'aux 90 pour 100 de leur vocabulaire— à été quittée par les Thraces. Il n'y à que 10 por 100 qui restent et qui forment maintenant le substratum thrace de la langue roumaine, réminiscence d'un passé reculé.

Ariusd à été, naturellement, un point de lien entre la culture Cucuteni-Tripolie et la culture Vucédol.

La confusion que les peuples de la steppe ont produite dans la culture Cucuteni-Tripolie aboutit à "l'alliance", à "l'accomodation" de cette culture et les éléments de la steppe (Usatovo, Gorodsc, Horodiste). Mais cet accord ***n'aboutit** pas à faire disparaitre l'intérêt pour l'Occident* et pour les relations avec le monde méditerranéen, mais aù contraire, *il l'ont aiguisé.*

Le lien avec la Méditerranée par l'Adriatique trouve un point d'appui indirect dans la parenté de la langue des Thraces et celle des Illyriens de l'Ouest des Balkans, ceux qui sont situés sur la côte estique de la Mer Adriatique.

L'âge du bronze est proto-celtique.

A *l'âge du fer*, le courant occidental se concrétise dans l'influence de la culture celtique sur la culture thrace. L'Apport des Celtes à la culture des Thrace est énorme.

Ce sont les Celtes qui ont indroduit chez les Thraces le tour du potier. Les potiers thraces on appris des Celtes le style de la céramique occidentale.

Sur le cours du Dniester, les Celtes ont fondé, sur la rive gauche du fleuve les villes Carrodunum, Maetonium, Vibantavarium et Eractum. La tribue des Brito-Gaulois a fondé sur le Danube, au sud du Pruth et Dniester les villes Arrubium, Noviodunum et Aliobrix. La céramique locale chez les Gètes devient philo-celte et anti-grecque (160).

En fait d'industrie, en fait de métallurgie, les Celtes ont été les maitres des Gètes. Les poignards et les sabres courbée, qui étaient executés en Dacie portaient l'empreinte celtique.

C'est toujours aux Celtes qu'on devrait trois éléments méridionaux où orientaux de La Tène dace: les murs en briques séchées aù soleil, les yatagans, et les étendards.

Les Celtes du Nord de la Dacie avaient des relations avec la Bavière, la Bohème, et ceux du Sud — avec la Dalmatie et l'Italie. Le courant occidental à été trè puissant chez les Gètes.

En fait d'agriculture, dans les fouilles archéologiques on à découvert des formes "tout à fait identiques aux formes occidentales" celtiques: les socs de charrue, les faux, les faucilles, les couteaux sans manche, etc.

Dès les temps les plus reculés, le labourage s'exécutait à l'aide de l'araire, aù commencement avec une seule "dent", ensuite avec deux où trois (161). La charrue est connue chez les Romains aù II-e et aù III-e siècle a.n.è. (162). N. Edroiu écrit: "Le moment de l'apparition de l'araire (le soc en fer) chez les Getes et Daces ne peut pas être précisé; à la fin de l'époque La Tène, entre le II-e siècle a.n.è et le I-er siécle n. é., il apparaît dans de nombreux sites (163) "et plus loin: "Dans l'espace carpato-danubien, la transition de l'araire à la charrue assimétrique s'est réalisée par la charrue simétrique, à versoir changeable" (164).

C'est possible que par pur hasard la charrue ait été connue à peine après la fin de la période celtique, mais qu'elle ait été introduite chez les Gétes dans une forme rudimentaire, par les Celtes mêmes.

Cette idée est née du fait que les Celtes ont laissé des traces dans le domaine des rapports juridiques de la population en ce qui concerne l'agriculture. Ce sont les Celtes qui ont introduit, chez les Gétes le mot "septel" (ce qui signifie le bail pour la terre affermée, *y compris l'inventaire vivant*). C'est également aux Celtes qu'on doit le mot roumain "argat", sorte d'intermédiaire entre le propiétaire de la terre et ceux qui prenaient à bail. Procublement les Celtes ont emprunte le mot "argat" des greks les Celtes chatroient les animaux domestiques et ils ont enseigné aux Germains de procéder de la même manière ; il est probable qu'ils enseigné également aux Gètes.

Même l'art de battre monnaie a été appris par les Daces des Celtes.

Les Celtes ont laissé des thraces dans la toponymie et la hydronymie daco-thraces (roumaines). Nous nous limitons à quelques exemples. La petite ville *Durostorum* porte un nom d'origine celtique. La désinence *um* montre la provenance celtique, La racine *dur* existait aussi chez les Thraces comme chez les Celtes (165). Mais vu le caractère celtique de la désinence, c'est à croire que le mot tout entier est de provenance celtique. Très intéressant le fait que ce mot celtique s'est superposé à la dénomination thrace — *Silistra*. Les composants du mot montre son acienneté: ces composants sont tout à fait thraces.

La racine *sil* a son correspondant dans la première syllabe du nom Silenos —dénomination de la végétation dans la mythologie grecque, qui, à son tour, a sa racine dans l'indoeuropéen *sel* et, selon Walde— Pokorny (II, p. 506) est thrace. Le suffixe *tra* est certainement thrace (166) et *is* est la liaison entre la racine et le suffixe. Voilà donc, deux mots, l'un celtique, l'autre thrace, désignant la même ville: Durostorum — Silistra.

Le nom de la ville de *Lugos* ne fait que reprouire la dénomination Lugdunum sur le territoire de la France,

(159) Selon l'opinion de Laviosa Zambotti, dans P. Bosch-Gimpera, *Les Indoeuropéens*, Paris, 1961, p. 85.

(160) V. Pârvan, *Dacia* (La Dacie), Madrid, 1956, Chapitre IV: *Les Carpato-Danubiens et les Celtes*, p. 113-147.

(161) A. V. Cernetsov, *Dans le problème de l'origine de la charrue est-européenne et la "soha"*, dans le "Vestnic" de l'Université de Moscou, Histoire, 1972, Nr. 2, p. 73-82.

(162) Communiqué par une lettre de V. Neamtu de Jassy. Voir également V. Neatu, *Contributions au problème des ustensils de de labourage à l'époque féodale* dans "Archeologia Moldovei" (L'Archéologie de la Moldavie"), 1966, IV-e vol., p. 293-316.

(163) N. Edroiu, *Sur l'apparition de la charrue dans les pays roumains*, dans "Terra nostra", 1917, II-e vol. p. 105.

(164) *Ibidem*, p. 109, O Densusianu, *Histoire de la langue roumaine*, pensait —naturellement à tort— que le mot "plug" (charrue) avait été emprunté par les Roumains des Bulgares.

(165) I. Markale, *Les Celtes*, Paris, 1970, p. 455 et 460. Voir aussi Christian I. Guyvonvaro'h, *Le nom de Durostorum*, dans "Apulum", 1968, VII, p. 177, 201.

(166) On le trouve dans le nom des monts Tutra, d'origine thrace, I. Kurylowicz, *Etudes indoeuropéennes*, Krakow, p. 214.

au Sud (167). Le nom de la ville de *Galati* est toujours celtique, dérivant de Gali (les Gaulois).

Le nom de la rivière roumaine *Arges* est celtique. Dans les Pyrénées, il y a Argesi-is (168). Outre cela, parmi les localités celtiques de l'Ecosse, on trouve *Argyel* (Gaels de l'Est), nom qui a la même racine (169).

Sant doute, le nom de la rivière Olt porte des caractères celtiques. Chez les Celtes, nous trouvons *Ol-ti-s* et *Ol-tus*, qui, ultérieurement, est devenu Lot (métathèse (170).

Il est probable que le nom de la rivière *Ialomita* est aussi celtique. Les deux parties composantes de ce nom (Ialo-mit) existent dans la langue des Celtes. *Ialo* veut dire place découverte (171), la racine *mit* est présente dans plusieurs dénominations des localités celtiques (miti-ganna, miti-iglis). Dans les langues celtiques, *Ialo* est placé, d'habitude, après *mit*. En thrace, les places de ces deux composants sont inverssées et *Ialomitsa* est apparu.

Différentes localités en Olténie et en Valachie portent le nom de *Cazanesti* (de Cazane) dérive du celtique *Cassano-chêne-stejar* (172).

La dénomination de la localité roumaine *Bran* provient du celtique *Bren*, qui veut dire "collins". *Baia* est aussi de provenance celtique.

En Podolie, la ville *Bar* garde exactement le nom de l'époque celtique.

Mais ce qui est encore plus intéressant: l'influence celtique est passé aù-delà du Dnieper. Sur la rive gauche, il a un affluent, *Samara*, dont le nom est emprunté à la langue celtique. Ce nom est à l'origine des hydronymes français La Sambre et La Sommne. En celtique, Samara signifie "tranquille" (173).

Quelques renseignements concernant les ressemblances lexicales entre le celtique, le latin et le roumain.

Irlandais (celtique gaulois)	*Latin*	*Roumain*
peccad	peccatum	pacat
popul	populus	popor
precept	praeceptum	precept
preceptor	praeceptor	preceptor
in (art.)	in (prep. et pref)	un (art.)
ad (pref.)	ad (prep. si pref)	ad (pref.)
firt	virtus	virtute
adrat	adoratio	adoratie
carros	carrus	car
lan	lana	lâna
maidim	madec	a fi udat
muir	mori	a muri
rhod	rota	roata
ap (apa)	aqua	apa (174)
petor	quattuor	patru

Dans le vieux irlandais, nous trouvons des mots tels:

Quelques-uns des mots roumains sont même plus proches de la langue celtique que de la langue latine, par exemple *ad*, *a muri*, *apa*.

La lance, s'appelait chez les Celtes *rhon*, chez les Thraces *romfa*. Le mot roumain *lancea* trouve son correspondt dans la langue celtique et en celto-irlandais: le mot *lang*. D'ailleurs, la lance est passé de chez les Celtes chez tous les autres peuples européens (chez les Espagnols, chez les Français, chez les Italients, etc. (175).

Le philologue polonais I. Kurylowicz, a fait une très intéressante constatation quand à la phonologie de la langue roumaine (176). Il à remarqué que le latin *qu* devient en roumain *p*, et *que* devient *ce* (tché).

Exemples: En *latin*: qui, quietus, quaerere, neque, atque, ille, sanguis, lanquidus.

Les correspondants en *roumain*: cine (tchiné, încet, cere, nici, acel, singe, lance (lîngea).

D'autres exemples: En *latin*: quattuor, quadragesimae, aqua, lingua. Les correspondants *roumains*: patru, paresimi, apa, iapa, limba.

Ensuite, il à remarqué également que "les occlusives labiales ont remplacé les occlusives gutturales dans le cas où ces dernières fonctionnaient uniquement comme gutturales... à savoir devant les consonnes *t*, *s*, *n*.".

Devant un *t*, en *latin*: coctus, directus, exsuctus factus, frictus, fructus, lac, lactuca, lucta, nox, octo, pecten, petus victus. En *roumain*: copt, direct, supt, fapt, fript, fruct, lapte, laptuca, lupta, noapte, opt, pieptene, piept, vipt.

Devant un *s*: latin: coapsa, coapse, fripse, înfipse, supse.

Devant un *n*: en *latin*: lignum, pugnus, signum. En *roumain*: lemn, pumn, semn.

Nous avons souligné ce phénomène pour montrer une particularité de la langue roumaine à la différence du latin. L'auteur n'indique pas la source de ces changements. Alors on se demande: cette particularité ne pourrait-elle être expliquée par l'influence de la langue celtique? Cette langue présentait deux dialectes: le dialecte *qu*, caractéristique pour le gaulois et le dialecte *p* caractéristique aux Celtes du Nord de l'Italie: "Welsh" (177).

La différence existante entre ces deux dialectes pourrait être démostrée par le mot "jeune homme" ou "fils": en gaulois —*mac* ou *mag*, en welsh— *map*.

Les Celtes du Nord de l'Italie sont, maintenant, en Wales, en Anglaterre.

Le phénomène signalé par Jerzy Kurylowicz pourrait être tout simplement un phénomène interne à la langue thrace, au cours de son évolution et ne pas être la conséquence d'une influence étrangère, surtout que les labio-vélaires *q-u* et *g-u* devenues les labiales *P* et *b* constituent un phénomène très frépuents C'est ainsi, par exemple, que les latins *quis* et *quid* en langue osqueo - ombrienne deviennent *pis* et *pid*. Quand aux Celtes, le passage de *qu* en *p* est attesté par le groupe brittonique et pas par les Irlandais. Outre cela, chez les Thraces, comme en général chez tous les peuples, les mots eau (lat, aqua) et langues (lat. lingua) —les correspondantes roumains étant *apa* et *limba*— font partie du vocabulaire fondamental et son en général indigènes et pas importés (178).

(167) I. Markale, *Oeuvre citée*, p. 454.
(168) A. Holder, *Oeuvre citée*, I-er vol. p. 213.
(169) I. Markale, *Oeuvre citée*, p. 460.
(170) A. Holder, *Oeuvre citée*, II-e vol. p. 849 (avec des références à d'Arbois de Jubenville, et I. Markale, p. 455.
(171) A. Holder, *Oeuvre citée*, II-e vol. p. 7 et 601.
(172) I. Markale, *Oeuvre citée* pour Cazanesti, Bran, Bar, Samara, Baia, pp. 455, 460, 458, 57.
(173) I. Markale, *Oeuvre citée*, p. 453.
(174) Les premiers 8 exemples sont cités d'après H. Ebel, A. Leskien, Joh. Schmidt, Aug. Schleicher, *Indogermanische Chrestomatie*, Weimar, 1869, p. 236, 242, 249, 254. Les cinq exemples qui suivent sont reproduits d'après Jerzy Kurylovicz, *Etudes indoeuropéennes*, Krakow, 1935, p. 110, 69, 117, 109, 52. L'exemple suivant est pris de A. Holder, *Altceltische Sprachschatz*, Leipzig, 1896, I-er vol. Le dernier, de D. Berciu, *Le monde des Celtes*, Bucarest, 1870, p. 13.
(175) B. P. Hasdeu, *Histoire critique des Roumains*, Bucarest, II-e vol, fasc. 1, 1875, p. 44-45.
(176) I. Kurylowicz, *Etudes indoeuropéennes*, Krakow, 1935, p. 25.
(177) K. H. Iacob, Friesen, *Grundfragen der Urgeschichtsforschung*, Hannover, 1928, p. 58: das Kymrische oder Welsch.
(178) Jerzy Kurylowicz, communiqué par une lettre du 30 mai 1973.

MIŞCAREA LEGIONARĂ ŞI LIBERTATEA

de Faust **BRADESCU**

PROBLEMA libertăţii omului nu-i de azi. E poate cea mai veche aspiraţie socială a individului în istoria civilizaţiilor. Evoluţia ei se împleteşte cu evoluţia spiritului religios şi a culturii. Totuşi rezolvarea problemei sub diferitele ei forme şi aspecte nu s'a împlinit fără luptă şi fără sacrificii. Toate revoluţiile cunoscute în istorie au revendicat, ca prim obiectiv, *"libertatea"* pentru ceva sau cineva, reuşind să adune astfel în în jurul lor pe toţi nemulţumiţii şi revendicatorii acelui moment.

Astăzi, din nou, se pune această problemă cu o acuitate excepţională. Epocă de tranziţie şi de mari frământări sociale, nu se putea trece peste acest element de mare valoare emoţională, capabil să frângă inerţia individului şi să sudeze masele. A devenit leit-motivul tuturor organizaţiilor revoluţionare de stânga sau de dreapta, fără să mai insistăm asupra demo-liberalismului care pretinde că numai el reprezintă adevărata libertate. Noţiunea de libertate a devenit o noţiune magică, arma răsfăţată în gura tuturor celor ce vor să-şi atragă simpatia individului şi-a maselor. Deaceea, s'a transformat într'un concept larg şi inconsistent, al cărui conţinut nu mai are aproape nicio valoare socială. Păstrează la superlativ, latura emotivă pe coordonatele căreia joacă toţi cei care vor să dispună la un moment dat de mulţimile incapabile să discerneze (simtă) fondul problemei.

Deaceea astăzi, puţini sunt cei care să-şi pună întrebări asupra structurei, finalităţii şi limitelor libertăţii. Se injectează zilnic *"ideia"*, prin presă şi alte mijloace de propagandă, că *"omul nu este liber"*, că *"libertatea şi libertăţile îi sunt jugulate"*, că *"drepturile"* lui (semn exterior al libertăţii) îi sunt constrânse, etc., tocmai societatea care, de bine de rău, garantează omului posibilitatea de a revendica, de a insista, de a protesta, de a urla în manifestaţii sau prin afişe, că libertăţile îi sunt asuprite.

In schimb, se susţine cu impertinenţă, că această libertate mitică şi aceste libertăţi nemărginite, individul le poate avea pe deplin sub regimul comunist, unde un "DA" sau un "NU" spus cu o oarecare reticenţă, provoacă adesea internarea nefericitului glăsuitor într'un câmp de concentrare sau într'un azil psihiatric. Dar neghioabele *"mass media"* ale epocei noastre nu văd decât *perspectivele* încântătoare ale promisiunilor demagogice şi nu iau seama la *perspectivele* ce le aşteaptă în societatea pe care o doresc.

In privinţa termenului *"libertate"* individul apare ca un munte de contradicţii şi ilogisme. Este aria în care egoismul lui joacă din plin şi-n care e convins că nicio restricţie nu poate interveni să-i turbure *"dreptul la viaţă"*. Nefericirea omenirei, în plus, este nesaţietatea individului. Odată atins scopul urmărit prin câştigarea libertăţii pur şi simplu, ca în lumea occidentală, individul găseşte că-i lipsesc alte şi alte libertăţi. Şi pe măsură ce-i sunt satisfăcute şi acestea devine un arogant ce depăşeşte măsura. Iar câmpul posibilităţilor restrângându-se, individul se lansează pe drumul *"libertăţilor"* incompatibile cu morala, etica, bunul simţ, într'un fel de frenezie libertară. Cere să i se permită TOTUL, fără să-şi dea seama că această linie de conduită e calea pierzării.

Abuzul de libertate nu are decât un remediu: încadrarea noţiunei de libertate de anumite norme etice şi civice care să-i precizeze sensul social şi uman. Deci, o definire precisă a termenului, a cărui interpretare să nu mai poată fi falsificată, depăşită de oricine şi oricând.

Din cauza lipsei unei astfel de definiri, partidele politice de toate nuanţele pot împinge individul spre revendicări infinite şi'n special, a aşa ziselor *"libertăţi oprimate de autoritate"*. Omul, incapabil să se înfrâneze singur, să judece problema în lumina posibilităţilor reale şi a conjuncturei sociale, incapabil mai ales de a se mulţumi cu ce are, se lasă uşor antrenat pe panta lunecoasă şi nesfârşită a exigenţelor, preparându-şi în mod inevitabil prăbuşirea în plasa anarhiei şi-a regimurilor totalitare. E drumul inevitabil al tuturor naţiunilor care — îmbătate de slogane — găsesc că sunt încă nişte victime ale unui *"autoritarism legal"*.

Occidentul demo-liberal e continuu dospit în aluatul acestor revendicări absurde, care-l pun într'o poziţie minoră faţa de forţele care-l hărţuesc. *Lipsa* de autoritate, *teama* de a-şi aliena masele şi *mediocritatea* concepţiei de trăire socio-spirituale sunt notorii. Aceste oligarhii, structurate politic pe coordonate materialiste şi fals raţionaliste, sunt incapabile de a pune în relief situaţia excepţională a individului în sânul sistemului în raport cu situaţia din alte părţi supuse altor regimuri socio-politice. Preocupate mai mult de scandenţele electorale şi de menţinerea lor ca forţe de guvernare, se pretează la orice revendicare, oricât de lipsită de sens ar fi ea, numai să-şi garanteze votul individului. Acesta, la rândul său, profită fără ruşine.

Nimic nu-l poartă să înţeleagă că trăeşte în mijlocul unui sistem care — de bine, de rău — *respectă libertăţile esenţiale*. Dar individul nu-i singur vinovat de această stare de lucruri. Sistemul în sine este viciat! Ii lipseşte o doctrină temeinică, care să definească întinderea libertăţii, adică fondul şi limitele ei în raport cu colectivitatea naţională, cu autoritatea politică şi cu aproapele. Libertatea totală, fără conştiinţa unei misiuni în viaţă şi fără respectul pentru persoana aproapelui, nu-i decât libertatea junglei, a forţei brute, a abuzului şi-a laşităţii. Nu-i permisă o astfel de inconştientă şi cu atât mai puţin, o astfel de ignoranţă.

Când asemenea regimuri demo-liberale încearcă ceva în acest sens, cad, alunecă imediat în poziţia excesivă a *"autoritarismului"*, a *"democraţiei de mână forte"*, care nu-s decât nişte dictaturi camuflate. Aceste poziţii nu se aseamănă total cu totalitarismul comunist, dar nu sunt nici prea departe prin metodele întrebuinţate şi rezultatele obţinute. Libertatea individului şi-a grupurilor se resimte profund, deslănţuind o şi mai puternică reacţiune împotriva lor.

Excesele devin o plagă, cu atât mai apăsătoare cu cât sunt în contradicţie notorie cu substratul lor ideologic. Nu se mai scoate în relief ceeace constitue într'adevăr fondul ideologic al sistemului, adică nenumăratele libertăţi pe care teoretic sistemul le garantează oricărui individ. Vrând să se arate *"forte"*, regimurile demo-liberale ajung să jongleze cu principiile şi să sugrume propriile libertăţi. Mai mult chiar, în asemenea cazuri devin represive. Nu iau măsuri logice, de ordin general, pentru restabilirea unei atmosfere de încredere, ci se abat asupra anumitor persoane, grupuri sau curente politice ce li se par mai *"primejdioase"* pentru scopurile lor.

In asemenea condiţii, interpretarea libertăţii sau libertăţilor fundamentale apare în ochii unui judecător nepărtinitor drept un joc de interese particulariste, iar nicidecum ca urmarea şi rezultatul unei evoluţii sociale.

Pentru Mişcarea Legionară problema libertăţii ia un aspect cu totul deosebit. In structura doctrinei legionare, pornindu-se dela ideia de justiţie socială şi armonie intimă, toate ramificaţiile politice, sociale, culturale, etc., duc spre ideia comună de OM LIBER în mijlocul unei LUMI LIBERE. Altefel, n'ar mai avea nici un sens întreaga evoluţie spirituală a individului pentru a deveni *"altul"*. Efortul legionar nu e să ia politic locul formei precedente: se caută înlocuirea pe de-a'ntregul a acesteia.

Astfel, libertatea ca noţiune socială nu mai este în concepţia legionară *o simplă prerogativă juridică*, la care individul are dreptul pentrucă aşa spune legea. Constituţiile regimurilor comuniste spun şi ele la fel că *"omul este liber"*. Totuşi, realitatea trăită NEAGA TOTAL preceptele inscrise în articole solemne. Omul în aceste regimuri NU ESTE NICI LIBER ŞI NICI NU SE BUCURĂ DE LIBERTĂŢILE FUNDAMENTALE. Interpretarea legilor în astfel de regimuri n'are nicio legătură su persoana umană, ci numai cu partidul, care primează totul.

In realitatea existenţială, ceeace interesează pe individ nu e faptul de a fi declarat LIBER juridic, sau principial, ci DE A SE SIMTI LIBER EFECTIV. Asta înseamnează a fi liber, A TE SIMTI LIBER IN SOCIETATEA IN CARE TRAESTI. Principiul juridic nu-i decât confirmarea legală a unui adevăr, a unei stări de fapt.

Pentru Mişcarea Legionară, libertatea este rezultatul unei reflecţii adânci asupra condiţiei umane în mijlocul comunităţii naţionale. Libertatea este deci *o stare de spirit*. O atmosferă, o înţelegere reciprocă, mutuă şi respectată de toţi, indivizi şi autoritate politică. Te simţi liber nu atât când ţi se spune că eşti liber, ci când eşti convins că nimic nu ţi se poate întâmpla ca o consecinţă a atitudinei ce iei. Natural, totul între limitele prescrise de lege sau ale bunului simţ.

Pentru Mişcarea Legionară libertatea este *un bun natural*, legat de existenţa comunităţii naţionale. Omul, prin însăşi faptul de a se naşte om şi a trăi în mijlocul unei comunităţi posedă prerogativa de a fi liber. Deci, libertatea este un bun natural în sensul că-i înainte de toate *un bun naţional* al comunităţii căreia aparţine individul. Prin simplul fapt de a fi membrul unui Stat, de a-ţi îndeplini îndatoririle sociale, politice, profesionale, etc., ESTI UN OM LIBER şi trebue să fii respectat ca atare. In concepţia legionară nu ai nevoie să ceri acest lucru, să-l revendici cu disperare, să te revolţi împotriva guvernului pentru a solicita sau impune un statut de libertate. O naţiune se degradează dacă autoritatea guvernamentală nu respectă libertatea celor care o compun.

Această prerogativă este bunul cel mai preţios al omului în ordinea socială. Dar dreptul omului la libertate în sânul naţiunei nu poate fi sau deveni un izvor de abuzuri, de delăsări, de revendicări insolite şi insolente din partea individului. Când se spune *"trebue să lupţi pentru a avea libertatea"*, numai în cazuri excepţionale înseamnează *a te revolta*. E cazul unei naţiuni subjugate, cotropite, dominate de o ideologie străină sufletului său.

In mod normal, lupta de care e vorba e să onorezi prerogativa de care dispui, să lupţi ca s'o meriţi şi s'o păstrezi, deoarece, în principiu, o ai. Adică, să fii demn de a te numi OM LIBER. Si primul semn al acestei demnităţi este să respecţi libertatea celorlalţi membrii ai societăţii şi obligaţiile care decurg din calitatea de membru al naţiunei. DREPTUL TĂU trebue pus în raport cu DREPTUL CELORLALŢI şi cu DREPTUL SUPREM AL NAŢIUNEI. Fără respectul acestor încrucişeri, Statul este menit să cadă pradă anarhiei, mai curând sau mai târziu.

Din cauza aceasta, deşi considerată un bun natural şi imprescriptibil, libertatea are nevoie să fie *definită*, adică precizată în contextul politic şi social al comunităţilor umane. Precizarea este o adevărată instituţionalizare prin care se determină şi se recunosc reciproc de către individ şi comunitate (înţelegându-se prin aceasta autoritatea politică) LIMITELE LIBERTĂŢII. Numai astfel noţiunea capătă stabilitate hotăritoare şi forţă de impunere. Altfel, rămâne simplă enunţare filozofică, concept ideologic, fără consecinţe imperative şi generale în viaţa socială.

Interpretarea libertăţii trebuie să fie *strictă şi justă*. Nimeni nu se poate juca cu ea, fie nesocotind-o în cazul Statului, fie socotind-o atotputernică în cazul individului. Cu cât noţiunea de libertate este interpretată mai larg şi e mai puţin supusă instituţionalizării, cu atât pierde din conţinutul său dogmatic şi respectabil. In acest caz, abuzurile individului nu vin din *"lipsă de libertate"*, ci mai degrabă dintr'o prea mare, nelimitată libertate.

A susţine că fericirea omului nu poate veni decât printr'o totală libertate de acţiune, înseamnează a introduce în viaţa societăţii nedreptatea, abuzul şi violenţa. E adevărat, *omul nu mai e om fără libertate*, dar tot aşa OMUL DEVINE NE-OM, fiară, când libertatea îi este nestingherită.

Anarhia este polul extrem al libertăţii umane, dar şi ultimul ei suspin! Individul este incapabil, fără o constrângere sau fără o educaţie permanentă, de a-şi stăpâni instinctele egoiste, de a-şi limita privilegiile, acţiunile, pretenţiile, dorinţa de dominare şi acaparare. Libertatea totală, fără o contrapondere care să stabilească *limitele posibilului şi permisului*, devine tiranie şi ferocitate în mâinile celor fără scrupule.

Deaceea, trebue să existe pe lângă constrângere şi anumite *libertăţi fundamentale*, care să garanteze omului esenţa prerogativei naturale. Prin prezenţa acestor libertăţi, individul şi exprimă conţinutul interior şi se impune ca fiinţă liberă în mijlocul întregului naţional. Niciun regim politic nu poate susţine că aplică integral noţiunea de libertate atâta timp cât aceste "libertăţi fundamentale" nu sunt garantate tuturor cetăţenilor. Orice derogare este o încălcare a principiului, sub orice formă această încălcare ar avea loc. Degeaba se afirmă că prin Constituţie libertăţile fundamentale sunt garantate, dacă în viaţa curentă acestea n'au curs sau sunt combătute şi interzise prin diferite subterfugii juridice.

Pentru Mişcarea Legionară libertăţile fundamentale sunt de neatins, prin importanţa pe care o au în stabilirea armoniei sociale şi-a unei echităţi faţă de persoana umană. Respectarea lor constitue forma cea mai înaltă a unui fel de a trăi şi de-a interpreta existenţa societăţilor. Atunci când se încearcă transformarea şi înbunătăţirea omului pentru stabilirea unei societăţi mai armonioase şi mai drepte, nu e permis să-i micşorezi sau să-i limitezi individului TOCMAI partea care-l ridică şi-l proiectează ca element de bază al societăţii.

Aportul omului nu poate fi deplin şi entuziast în efortul colectiv al naţiounei dacă nu se poate simţi liber în cuget şi-n adeziune. Liber în ceeace i se pare lui mai important şi mai subtil. Altfel, are impresia că-i un simplu pion în jocul de şah al celor ce conduc. Aceste libertăţi, care în întregul lor constituesc temelia sentimentului de libertate, por ti reduse la câteva elemente capitale:

- — libertatea religioasă;
- — libertatea de opinie politică sau filozofică;
- — libertatea de mişcare şi alegere a domiciliului;
- — libertatea de asociaţie politică, civilă, sindicală, culturală, etc.;
- — libertatea de muncă (alegerea meseriei şi locului de muncă);

Acolo unde aceste libertăţi sunt inexistente sau nu sunt respectate, *nu poate fi vorba de un regim politic respectos pentru persoana umană*. COMPORTAMENTUL INDIVIDULUI este legat de existenţa şi *întinderea* acestor libertăţi, după cum VALOAREA REGIMULUI POLITIC este legată de *respectul* acordat aceloraşi libertaţi.

Un regim legionar, bazat pe morală şi etică, urmărind realizarea unei justiţii şi armonii sociale, nu poate împiedeca omul de a se bucura de libertăţile fundamentale. Ar fi un nonsens, o contradicţie între concept şi realitate. Mişcarea Legionară le recunoaşte deci ca indispensabile întru definirea omului şi-a poziţiei sale în societate legionară. Lupta dusă de către Garda de Fier contra celor ce şi-au bătut joc de libertatea individului — şi-n primul rând libertatea individului legionar — ne obligă moralmente să nu cădem în acelaş păcat.

Educaţia dată legionarilor şi doctrina noastră urmăresc stabilirea unei înţelegeri totale a acestor libertăţi şi-a interesului pe care-l reprezintă într'o societate înnoită, cristalizată pe principii de respect reciproc între clase şi indivizi. In lumea legionară de mâine, omul se va simţi cu adevărat liber, deoarece nu va fi vorba de un privilegiu revendicat de anumite categorii, ci de *o prerogativă naturala aparţinând tuturor şi fiecăruia în parte*.

Mai mult chiar, această prerogativă — trecută prin ciurul educaţiei permanente — se va preciza şi impune dincolo de sensul anarhic al cuvântului, aşa cum este tendinţa actuală în cercurile de stânga şi-n mintea condiţionată a maselor proletare. In spiritul doctrinei legionare, aceste mase vor înţelege că anarhia este duşmanul cel mai neîmpăcat al libertăţii. Chiar dacă azi par puternice, aceste tendinţe sunt menite să dispară într'o societate legionară. Dece? Pentru două motive complementare:

a) Individul, ajuns la conştiinţa disciplinei printr'o educaţie continuă, va simţi singur limitele propriei libertăţi.

b) Regimul politic, urmărind stabilirea justiţiei sociale, va evita orice derogare dela principiul libertăţilor fundamentale.

In amândouă cazurile se îmbină *înţelegerea* unor principii superioare cu *voinţa* de a se atinge un scop cumun. In concepţia legionară, individ şi colectivitate (naţiune) se apropie în spirit pentru a întruchipa *unitatea de destin* care deschide perspectiva realizărilor excepţionale pe toate tărâmurile. In acest caz — şi numai în acest caz — individul dă încrederea sa totală regimului politic ca emanaţie a colectivităţii naţionale, iar acesta acordă, fără nicio reticenţă, libertăţile fundamentale de care individul să se bucure nestingherit.

Libertatea legionară nu e nici forţată, nici smulsă cu sila. Ea este *o stare de conştiinţă generală*, o înţelegere unanimă a unor rosturi sociale şi umane ce-au fost lăsate în voia soartei de către cei ce aveau misiunea de a le susţine şi aplica. O astfel de concepţie merge însă mult mai departe. A ajunge la conştiinţa libertăţii ca drept al individului în mijlocul totalităţii naţionale, înseamnează a fi de acord că libertatea — deşi incontestabilă — *nu este neţărmurită şi exclusivă*. Orice libertate are două laturi: una individuală (dreptul de a fi liber) şi una colectivă (obligaţia de a nu depăşi anumite limite), deoarece trăim, ne desvoltăm, prosperăm, în mijlocul unei societăţi organizate ce ne apără prerogativa esenţială. Omul e liber şi se bucură de libertăţi pentrucă comunitatea naţională i le garantează.

In cazul legionar această garantare nu vine numai din texte de lege, ceeace n'ar diferi prea mult de toate regimurile politice existente şi care pretind că prerogativa individului este salvată prin faptul că-i înscrisă solemn într'o Constituţie. Sunt prea cunoscute abuzurile comise prin subterfugii... tot legale. Mişcarea legionară garantează libertăţile fundamentale nu numai prin texte de lege, dar *mai ales prin însăşi principiile ei doctrinare*, si prin educaţia aplicată omului. Legionarul învaţă ce este libertatea; învaţă s'o respecte şi s'o impună; învaţă să nu abuzeze dar şi s'o apere la nevoie.

Un regim politic legionar nu se poate comporta faţă de individ altfel decât prescriu normele ce-i stau la temelie. Mişcarea Legionară a luat naştere TOCMAI pentru a schimba practicele arbitrare înrădăcinate în mentalitatea

politicienilor. Aceştia afirmau oficial importanţa libertăţii, dar o înjoseau şi-o negau prin droaia de abuzuri indirecte şi colaterale.

Cu apariţia Mişcării Legionare se pun bazele unui nou comportament socio-politic, aplicabil integral până în vârful piramidei, fără discriminări sau alte *"raţiuni de Stat"*. Individul nu se mai află la cheremul oricărui Ministru de Interne, poliţist sau jandarm, într'un cuvânt, la bunul plac al unei autorităţi executive fără scrupule. Se ştie dela început că libertatea individului, în sensul larg al cuvântului, îi este asigurată şi că toate libertăţile fundamentale nu-i pot fi suprimate *sub niciun motiv*.

Acesta este de-altfel sensul simbolic al formelei *"a te simţi stăpân la tine acasă"*. Adică, a te simţi că eşti **LIBER** într'o **ATMOSFERA DE LIBERTATE GENERALA**. Această atmosferă e rezultatul recunoaşterii şi aplicării nestrângherite a libertăţilor fundamentale. De către cine? In primul rând, de către *autoritatea conducătoare*, de către regimul politic în vigoare. Apoi, de către toate *autorităţile subalterne* care deţin o parcelă din puterea executivă şi până la *individul* ce se va bucura de această libertate.

Pare poate curios că, acolo unde vorbim de libertatea individului, cerem ca şi el s'o recunoască şi s'o respecte în alţii şi pentru alţii. In concepţia legionară, faptul decurge dela sine. Conform doctrinei noastre, tot misterul justiţiei şi armoniei sociale se ascunde în această **ADERARE** a omului la întregul proces de înţelegere a libertăţii.

Libertatea este o problemă extrem de delicată şi complicată. Omul, în genere, nu vede decât o latură din acest complex. Latura care-i convine lui. Restul, adică interesele celorlalţi, fie vorba de indivizi izolaţi sau de categorii sociale, profesionale, etc., îl lasă indiferent. Deci, latura specifică comunităţii, Statului care are o viziune de întreg, sau libertatea vecinului nu-l interesează decât atunci când coincid cu a lui. Deaceea, în lumea noastră plină de contradicţii şi pasiuni, individul e capabil să ajungă la ostilităţi şi injustiţie pentru a-şi apăra *"libertatea sa"*.

Or, nu există libertate în stare pură. Orice libertate este rezultatul unei stări de spirit comun. In sânul societăţii, această noţiune trebue să aibă o imagine comună, acceptară şi respectată de toţi, pentruca fiecare individ să se poată bucura de ea pe deplin. Trăim în mijlocul unui sistem de relaţii, ambiţii, aspiraţii şi forţe în conflict, care impun indirect pentru a se evita anarhia şi prăbuşirea noţiunei de libertate reguli comune de comportament şi de respect reciproc.

Fără aceste reguli, acceptate de toţi şi aplicate cu rigoare tuturor, societatea devine o arenă de conflicte permanente, în care libertatea şi libertăţile fundamentale pierd orice semnificaţie umană şi socială, devenind privilegiul celor *tari* sau celor *fără conştiinţă*. Mişcarea Legionară nu poate admite o astfel de injustiţie în numele unui principiu de libertate totală, care-i tot atât de nebunesc ca şi opusul său, totalitarismul regimurilor marxiste.

Dacă societatea sau regimul politic prins în acest angrenaj al *abuzului de libertate* cred că neintervenţia lor directă permite o selecţie a celor apţi, a celor care merită să trăiască, se comite o eroare monumentală de concepţie. Se favorizează elementele excentrice şi dezordonate ale societăţii: comunitatea intră fără voie pe calea descompunerei. Anarhia se întinde ca o pecingine, pregătind drumul tiraniei, care e concluzia finală a oricărei stări anarhice. Deaceea, comunismul provoacă şi susţine, prin toate mijloacele, înscăunarea unei stări de anarhie permanentă în mijlocul regimurilor demo-liberale, ştiind perfect care va fi rezultatul ultim — înscăunarea dictaturii comuniste.

Există o confuzie mentală permanentă între *"principiul libertăţii"* şi al *"libertăţii fără margini"*. Individul, adăpat continuu la izvorul demagogiei libertare a marxismului şi a altor ideologii proletariene, amestecă inconştient aceste noţiuni. Pentru el, libertatea trebue să fie fără restricţii. Si pe măsură ce câştiga noi *"libertăţi"* se auto-convinge că **NIMENI ŞI NIMIC** nu poate şi nu are dreptul să-i pună vreo piedecă în năzuinţele sale cele mai destrăbălate, necinstite sau anti-sociale. Ajunge chiar să creadă că respectul omului, disciplina, atitudinea etică, ţinuta morală, toate aceste stări care cer o anumită restrângere a liberaştii, nu sunt decât slăbiciuni de caracter şi neputinţă. Bine'nţeles, pentru el *"adept al libertăţilor totale"*, sunt mizerabile mijloace de constrângere menite să-i încalce *"drepturile"*...

Din cauza acestei confuzii, susţinută de toţi cei care n'au niciun respect pentru persoana umană şi nicio grije faţă de viitorul ei, asistăm azi la o ruptură profundă între punctele de vedere ale individului şi comunităţii căreia aparţine. Pe când comunitatea are nevoie pentru a se menţine, desvolta armonios şi garanta libertatea cetăţenilor, de o anumită disciplină şi înţelegere din partea celor care o compun, individul cere abolirea oricărei restricţii în numele unui principiu pe care-l interpretează greşit.

Toată drama epocei noastre consistă în această interpretare particularistă şi'n incapacitatea individului de a-şi cunoaşte limitele. Defect ce-l mână spre exagerări grosolane şi-l pune la discreţia ideologiilor demagogice. Nimic mai uşor de înşelat şi de manevrat decât un individ incapabil de a judeca realităţile sociale, împins din umbră spre revendicări absurde sub motiv că-i *"dreptul lui"*.

Să fim bine înţeleşi. Natural că libertatea şi libertăţile fundamentale constituesc fondul de trăire şi evoluţie al fiecărui individ. Natural, deasemenea, că acest tezaur al omenirei se câştigă şi se menţine prin luptă. Niciun regim politic în lume n'a acordat asemenea atribute de bună voie. Omul a trebuit să le enunţe, să le propună, să le susţină, să le obţină. Prin luptă şi sacrificii, de cele mai multe ori. Dar totul are o limită, adică un punct optim dincolo de care începe nesiguranţa, regresiunea.

Există *libertăţi naturale*, zise fundamentale, de care individul are nevoie pentru armonia lui interioară şi pentru încadrarea sa, tot armonioasă, în societate. Acestea cer înţelegere şi bună voinţă din partea Statului, a regimului *ori care ar fi el*. Fără ele, omul rămâne un revoltat permanent, iar regimul o tiranie mai mult sau mai puţin camuflată.

Există, deasemenea, *libertăţi superflue şi grosolane*, care vin să sgudue echilibrul individual şi social prin perspectivele extreme pe care la deschid. Aceste aşa zise libertăţi duc toate la libertinaj individual, turburări sociale şi anarhie politică. *Nu fac parte din tezaurul de trăire şi emancipare al individului*. Sunt false fenomene sociale, devenite arme de descompunere spirituală pentru ideologiile care urmăresc dominarea omului şi captarea lui politică. Acolo unde aceste pseudo-libertăţi apar, omul devine un exaltat, iar Statul se descompune încetul cu încetul.

Mişcarea Legionară înţelege să ţină seama de acest paradox al libertăţii ce constitue la ora actuală punctul nevralgic al societăţii umane. Pentru problema libertăţii, în doctrina legionară, se pleacă dela o realitate vizibilă:

— In regimurile marxisto-comuniste **NU EXISTA NICIO LIBERTATE**. Totul este supus sistemului centralizator şi neuman al partidului.

— In regimurile demo-liberale **LIBERTĂŢILE AU AJUNS ANARHIE**. Omul nu se mai mulţumeşte cu cele fundamentale care-i asigură împlinirea intimă şi socială. Vrea să fie din ce în ce *"mai liber"* şi cu drept la şi mai multe libertăţi. Care anume? **TOCMAI CELE CARE N'AU NICIO LEGĂTURĂ CU ARMONIA FIREASCĂ A INSULUI ŞI-A NAŢIUNEI**. Cele care cad în extrema dispreţului de adevăr şi măsură.

Cele două sisteme socio-politice care stăpânesc lumea se dovedesc cu totul contrare liniei optime pentru stabilirea unei societăţi în care omul să se simtă *stăpân* pe soarta lui, *liber* în toate activităţile şi *în armonie* cu sensul istoric al neamului. Dela aceste două sisteme nu se mai poate spera nimic pentru individ şi societate. Din nefericire puţini îşi dau seama de panta pe care lunecă, din ce în ce mai repede, omenirea secolului nostru...

Pentru Mişcarea Legionară, libertatea individului este *un drep imprescriptibil* atâta timp cât acesta se menţine în cadrul libertăţilor fundamentale şi nu intră în conflict cu principiile de existenţă şi trăire ale naţiunei. Orice încercare depăşind acest cadru pune în primejdie întregul naţional. E o eroare fatală ca în numele libertăţii să se permită **ORICE, ORICUI, ORICUM, ORICAND**.

Bine'nţeles, problema *"încadrării libertăţii"* are şi ea normele ei de acţiune. Această încadrare nu poate fi arbitrară şi necontrolată. Libertatea nu poate fi redusă la un simplu paragraf de lege, un decret guvernamental sau lăsată la discreţia unui Ministru de Interne cinic şi sadic. Cu atât mai puţin când ideologia politică are la bază principii contrare ideii de libertate.

Exemplu tipic avem în duplicitatea regimurilor comuniste. Vorbesc şi susţin principiul libertăţii înainte de a pune mâna pe putere; declară libertatea formulă magică pe care omul n'o poate găsi decât în comunism. Privind însă cu ochi lucizi la starea de fapt în sânul acestor *"republici socialiste"*, odată stăpâne pe putere, constatăm că ele constituesc *singurul* sistem ideologic şi *singura* formuă politică în care **LIBERTATEA ESTE ABSENTĂ!**

Dece oare?

Pentrucă regimurile comuniste nu se pot menţine într'o atmosferă de libertate. Ele nu *prosperează* decât sub semnul tiraniei crude. Culmea e că până şi termenul **"LIBERTATE"** e considerat subversiv când e pronunţat în afara sistemului de propagandă oficial, de către cei din masele populare, presupuse... libere şi bucurându-se de toate libertăţile.

Mişcarea Legionară şi-a stabilit un alt criteriu de înţelegere şi aplicare a libertăţii. Ea se sprijină pe un precept biblic — *"ce ţie nu-ţi place, altuia nu face"*. Se pleacă dela ideia că libertatea este un *dar natural*, o prerogativă a fiecărui individ. In această perspectivă omul are *dreptul* să-şi valorifice prerogativa şi să pretindă o statornicire

PAGINA CULTURALA

DOUAZECI DE BACOVIENE DE PETRU VULCANESCU

COMENTARUL operei de artă suntem obişnuiţi, în genere, să-l primim prin harul cuvântului scris. Nu cu totul excepţional, cei înzestraţi cu talentul desenului, ne oferă o prezentare grafică a textului, care numai rar ramâne doar ca o recitare vizuală a originalului, de cele mai multe ori artistul încercând să exprime prin desenul său, pe lângă partea narativă şi modul cum această operă de artă poate sa fie dusă la viaţă prin duhul liniilor şi formelor cuprinse în desen. Este cum s'ar zice o nouă exprimare a textului, trecută prin simţirea unui alt artist, totul bazându-se pe acele armonice corespondenţe care există în natură şi pe care poetul şi estetul Baudelaire, le exprimă într'o formă aşi zice clasică:

Comme de longs échos qui de loin se confondent
Dans une ténébreuse et profonde unité
Vaste comme la nuit et comme la clarté,
Les parfums, les couleurs et les sons se répondent.

Un astfel de comentar grafic al poeziilor lui Bacovia ne prezintă cu ale sale douăzeci de bacoviene, Petre Vulcănescu, în cartea G. Bacovia — Poezii — editie omagială, aparută în Editura Cartea Românească în Bucuresti, 1971.

Nu am intenţia să fac comentarul pe larg al celor douăzeci de bacoviene, care comentar ar comporta lungimea unei cărţi, ci în scurtul meu articol vreau să schitez câteva puncte cardinale ale acestor comentarii grafice ale poeziei lui Bacovia.

Poate că sarcina lui Petre Vulcănescu a fost uşurată de faptul că principalele culori în paleta poeziei bacoviene, sunt cele de alb şi negru. Iar negrul n'are strălucirea unei culori ca în pictura lui Hals sau a lui Manet, ci de negru mat întunecat, aşa cum îl poate lua doar cerneala graficei:

Carbonizate flori, noian de negru
Sicrie negre arse de metal;
Veşminte funerare de mangal
Negru profund, noian de negru.

Celelalte culori bacoviene apar doar suplimentar şi mai mult ca un corelat afectiv decat unul coloristic:

Pluteşte un lanţ de lebede albe,
Iar visul din parc în lac se răsfrânge-
Amurgul pe lebede pune culori:
De sineală, de aur şi sânge.

Acest contrast de alb-negru bacovian, apare redat în grafica lui Vulcănescu, cu o fidelitate cutremurătoare:

Copacii albi, copacii negri
Stau goi în parcul solitar:
Decor de doliu funerar...
Copacii albi, copacii negri.

In parc regretele plâng rar...

Sunt reprezentaţi într'o continuă linie copacii negrii de cărbune, alături de alţii albi, brazdaţi de labirintice nervuri, într'o înşiruire ce parcă ar materializa geamătele de durere ale unui infern dantesc, pe a cărui creştet se lasă ca un plafon jos, un cer defrişat şi bolnav. Pânzele aceste de păianjen sunt cursele însăşi ale visului. In mijloc din trunchiul unui copac alb răsare discret ca o umbră lunară, silueta unei fecioare, a cărei braţe se topesc în rămurişul de sus, umanul pierzânduse în sânul vegetalului. Imaginea ne duce la Daphné a lui Bernini: dar pe când acolo, totul e un dans, o metamorfoză luminoasă a cerului, în grafica noastră, această femeie stă închisă în temniţa lutului negru, doliul şi disperarea ei fiind cel al unei tragice Antigone.

Si totul se desfăsoară pe o scenă — oare pe acea a vieţii? — în faţa căreia stă strânsa o cortină în care apele negrului se întrepătrund cu cele ale albului:

Si frunze albe, frunze negre;
Copacii albi, copacii negri;
Si pene albe, pene negre,
Decor de doliu, funerar...

In parc ninsoarea cade rar...

Dar, în mânuirea de alb şi negru bacovian, Petre Vulcănescu ajunge pe o culme în care armoniile devin atât de clare şi limpezi încât ele pur şi simplu încep să doară, devenind suferinte fizice:

Lunecau baletistele albe...
Degajări de puternice forme-
Albe în faţa lumii enorme,
Lunecau baletistele albe...

Pe un fond negru, nebulos, în care ghicim un cap de mort, o mână care se ridică la fel ca o floare spre cer, un ochi cu pupila dilatată parcă de haşişul visului, apare trupul alb al unei fecioare imaculate adevarată Venus din Milo bacoviană.

Si pe când Sclavii neterminaţi ai lui Michelangelo, nasc sub ochii noştrii din marmoră spre viaţă, această sclavă bacoviană, se pierde în umbra negrului, mare fără sfârşit, de negru, noian de negru. Dar Fecioara lui Bacovia are ochii închisi. Căci ea este moartă demult.

Grafica lui Petre Vulcănescu îl defineşte simbolic pe acela care a fost Geoge Bacovia, trecător solitar prin viaţă, bolnav de nervi şi nelinişti:

Odaia mea mă înspăimânta
Aici n'ar sta nicio iubită,
Prin noapte, toamna despletită
In mii de fluere cântă.

Asi zice că prin expunerea grafică a acestui poem, Petre Vulcănescu realizează un proiect statuar, Bacovia. Este reprezentat, chipul prelung, aproape scheletic al poetului din ochii căruia se prelinge o lacrimă, o singură lacrimă, aceea a patimilor pământeşti. Poetul ca un nou Christ al suferinţelor, stă într'un cavou negru de piatră, pe pereţii căruia plutesc vedenii fantasmagorice: de fapt acest cavou de piatră sunt propriile sale gânduri ce-l chinuiesc, ca adevărate Furii ale Noptilor fără lună. In sus spre lumina salvatoare, drumul este închis de încolăcirile unor serpi veninoşi, fruct al meditaţiilor sale fără de somn, disperate şi lugubre. De undeva de sub un zid, apare a mână suplă, care ar vrea să exprime fapta de durată a artistului: prin scris la marea salvare, spre Nemoarte.

Pe acest Bacovia, torturat de boala insomniilor şi a cosmarului, aşa cum a trecut o viată întreaga, singur pe lângă contemporanii săi, îl gasim şi în grafica ce însoţeste "Seară tristă":

Barbar, cânta femeia- aceea,
Si-n jur era aşa răscoala...
Si nici nu ne-am mai dus acasă,
Si-am plâns cu frunţile pe masă,
Iar peste noi, în sala goală,
Barbar, cânta femeia-aceea...

Un cap sprijinindu-se pe o mână cu degete prelungi lângă un pahar răsturnat naşte — ca un alt Zeus pe Minerva cosmarului — ca'n nouri un peisaj fantastic, cu forme nedesluşite parcă de disosauri, asemenea celui semnat de un Hieronimus Bosch.

Desigur un alt proect demn pentru un monument statuar, G. Bacovia.

Dar pe acest itinerar Petre Vulcănescu nu a spus încă totul:

Mai bine singuratic şi uitat,
Pierdut să te retragi nepăsător,
In ţara asta plină de humor,
Mai bine singuratic şi uitat.

Este reprezentat aici un Prometeu învins şi îngenunchiat purtând pe umerii săi încovoiaţi, în negru parcă, un catafalc, pe care zace el insusi întins, fiind mort demult. De sus picură în forme prelungi de stalactite un sânge negru, care atingând umbrele de jos de lângă genunchii poetului, descriu nişte monştrii deformaţi în oglinzi de argint, negre.

In tot acest decor, monoton de tragic, monocord bacovian, mâinile şi-au găsit iarăşi o expresie plină de viaţă: acele mâini creatoare care nu l-au lăsat nicio clipă pe poet sa moară. Ele vor învinge până la urmă moartea plină de osândă şi chinul trupului. De data aceasta avem aici, un poem statuar dedicat însăşi poeziei lui George Bacovia.

Limbajul lui Petre Vulcănescu în cele douăzeci de bacoviene este bogat, el însuşi ca şi coşmarul bacovian, variaţiuni infinite pe portativul aceluiaş alb şi negru.

Uneori în desenul său se trudeşte să redea fidel ideile

bacoviene așa cum se intâmplă in comentarul grafic al versului:

Iubito, cu fața de mort,
Fecioară uitată in turn,
Plângând in balcon
Cu grai monoton,
Cu suflet taciturn-
In visul meu te port.

Este materializat un turn care incepe de jos ca atare, in innălțare devenind trup cu sâni de femeie și chipul cu fața de mort, totul pierzându-se in nouri fantastici și negrii ai visului. Chipul ei este antic cu formă de sarcofag egiptean. La picioarele turnului găsim cheia cu care putem să pătrundem in cetatea plăsmuirii bacoviene, fantastică asemenea celeia lui Edgar Alan Poe.

Redarea atât de fidelă a visului bacovian, vine ca o lecție de desen in care ni se demonstrează parcă toate elementele și amănuntele artei suprarealiste, plecate din cele mai profunde adâncuri ale subconștientului. Este un moment aici care ne apropie de plăsmuirile unui alt poetpictor fantast: William Blake.

Dar Petre Vulcănescu are mijloace mult mai variate de expresie, fiecare comentar din cele douăzeci de bacoviene, fiind in sine o realizare, fiecare meritând un deosebit popas al gândului și al inimii.

Mă mărginesc să semnalez aici intrebuințarea unui limbaj expresionist, in care artistul mânuiește simboluri cu care ne invită sa pătrundem in imperiul bacovian, dăruindu-ne alte chei pe porțile aceluiaș paradis poetic.

Am arătat ce mare rol joacă in grafica respectivă expresia mâinilor. Aceste mâini sunt intrebuințate, in cele din urma, pentru a sugera un intreg, ca un adevărat balet de linii, pus prin ritm și mișcări să exprime armonii simfonice:

La geamuri, toamna cântă funerar
Un vals indoliat și monoton...
— Hai să valsăm, iubito, prin salon,
După al toamnei bocet mortuar.

Rodin are o sculptură, in care prin două mâini impreunate prelung, vrea să exprime toată innălțarea la cer, rugăciune ogivală in piatră, a unei catedrale gotice.

Petre Vulcănescu dă viața grafica acelui vals de toamnă bacovian, prin două mâini, una ridicată spre cer, aceași mână prelungă leitmotiv al graficei lui Petre Vulcănescu, pe care se hodinește o altă mână descărnată, de fapt o mână scheletică. Un văl ciuruit ca al miresei inchisă in scrin și trei frunze care cad, **una lăsând pe inelarul gol** un sarut rece ca o margine de mormânt; aceste frunze au foșnirea robelor de crinolină pe oglinda unui clavecin dezacordat. Si miroase sunt aici de alcovuri prăfuite, de covoare și damascuri descompuse, in aburii albăstrii a unui miez de noapte:

Acum, suspină valsul, și mai rar
Or lasa-mă acum să te cuprind...
— Hai, să valsăm, iubito, hohotind,
După al toamnei bocet mortuar.

Este cea mai adâncă definiție a expresiei bacoviene, făcută cu meșteșugul de artă a acelui Brâncuși care a vrut să-l reprezinte pe Spiru Haret sub forma unei fântâni arteziene.

Mă opresc cu comentariul meu aici semnalând valoarea deosebită a acestor descrieri grafice a operei lui Bacovia. N'am avut pretenția să fac o ierarhie valorică amintind anumite desene, in dauna celorlalte. Ci m'am ajutat de aceiea care m'au servit mai adânc in ideile pe care am vrut să le exprim. Celelalte desene, sunt tot atât de grăitoare in comentarul lor și regret că nu m'am putut opri mai mult asupra lor.

Anii și distanța mă despart de Petre Vulcănescu, despre a cărei viață nu știu nimica, dela care am astăzi numai acest unic și neprețuit mesaj artistic. Comentariile sale grafice nunumai că au isbutit să exprime tot peisajul spiritual al marelui poet, Bacovia, dar au reusit să dea naștere unei opere de sine stătăloare, care va avea de acum o viață proprie a ei. In fața acestui fenomen artistic, sufletul meu cu toată bucuria și mândria se inchina.

Martie. 1978. Giessen.

POST-SCRIPTUM.—Rândurile acestea, au fost adresate personal lui Petre Vulcănescu, dar in timp ce ele călătoreau cu o a treia persoană spre țară, aflăm că artistul a încetat din viață.

Dialogul nostru luând o altă semnificație, m'am hotărât să scot din sertarul cel intim al sufletului, gândul meu trimis artistului și să-l impărtășesc, așadar, tuturora.

El este acum inchinat operei, celei mai semnificative, aparținând graficianului român Petre Vulcănescu născut in Craiova la 22 Iulie 1925.

Spiritul care va rămâne al artistului și alăturea de el, și eu, ii mulțumim distinsului Traian Popescu, că ne-a arătat toată ințelegerea in publicarea articolului de față.

Din partea mea ași fi vrut ca rândurile mele să fie un punct de plecare și nu un epilog de sfârșit de drum, ceremonial de panegiric indoliat.

Giessen 1978 Iunie.

Ovidiu VUIA

MISCAREA LEGIONARA SI LIBERTATEA

legală a diferitelor libertăți fundamentale. Dar, in acelaș timp, omul trebue să accepte ca libertatea (pe care o cere pentru el) de care vrea să se bucure, să nu provoace neajunsuri celorlalți oameni și nici societății organizate, adică comunității naționale sau Statului politic.

Pentru a se ajunge la această mentalitate generală e nevoie să se stabilească in prealabil *un numitor comun*, care să fie luat in considerație de toți membrii comunității, indiferent de poziția socio-politică pe care o dețin. După concepția legionară acest numitor común nu poate fi decât RESPECTUL FAȚĂ DE INDIVID ȘI DE INTERESUL COMUN. Un criteriu moral, dublat de unul socio-politic.

Această noțiune de *"respect reciproc"* pune in evidență atât importanța Statului, reprezentată prin *"interesul comun"*, cât și cea a omului, precizată in *"respectul individului"*. Se stabilesc in acest mod obligații categorice pe care toți partenerii trebuie să le implinească. Autoritatea guvernamentală nu-și mai poate face de cap; individul nu-și mai poate permite orice năsbâtie in numele libertății. Regimul politic e obligat să țina seama de toate prerogativele omului in calitate de om; iar acesta e ținut să-și infrâneze tendințele revendicatorii pentrucă *"nu e liber să facă ce vrea"* atunci când este in joc soarta și viitorul națiunei.

Garanția acestui *"respect reciproc"* se află atât in *legea* care prescrie libertatea, cât mai ales in *educația* dată tuturor conform doctrinei legionare, care făurește o mentalitate comună. Datorită acestei mentalități impinsă spre echitate, masele sunt pregătite să ințeleagă limitele libertății lor.

Va URMA

NOTE CU LEXIC POTOLIT

● Dl. Petre Vălimăreanu, alias Radu Cornățeanu, când nu vrea să-și ia răspunderea directă a celor ce scrie, comentând răspunsul meu dat "curiozității" D-sale exprimată in "VATRA" Nr. 145/Aprilie-Iunie 1978, afirmă in "VATRA" Nr. 146/Aprilie-Iunie 1978, că-i nemulțumit cu ceace i-am scris și că nu "am fost persecutat" ca toți legionarii din acea epocă, de către Mareșalul Antonescu, ba mai mult că am fost numit in diplomație.

Auzisem de multe ori vorbindu-se de reaua credință a Dlui Petre Vălimăreanu, alias Radu Cornățeanu, alias Bucur Calangiu, etc., și mi-am zis: bârfeli românești. Acuma când intâmplarea a făcut să am "aceste schimburi controversate de păreri" cu el, imi dau seama că am in față un caz patologic al deformării adevărului.

Mai mult, omul "care știe tot", se dovedește a nu cunbaște nimic din mecanismul funcționăresc al Statului Român, anterior și posterior rebeliunei antonesciene.

Atașații Comerciali, tehnicieni economici pe lângă Legațiile Românești din streinătate, erau numiți de Directorul General al Acordurilor Comerciale cu Streinătatea din Ministerul Comerțului, in acea vreme Dl. George Demetrescu, și erau confirmați de Ministrul Comerțului prin semnarea deciziei de numire.

Șeful Statului nu se amesteca in "bucătăria comercială" a Statului, așa că-l rog pe Dl Vălimareanu să retracteze din Vatra Nr 146 textul "mărinimia antonesciană față de legionari" căci nu a avut niciuna, mai ales că in textul răspunsului amintit, am semnalat cele două condamnări la moarte cu care" mărinimia" Mareșalului "mă destinase vieței de dincolo", dacă n'ar mai fi existat in Țara Românească, Dumnezeu, oameni, destinul fiecăruia și nu m'ar fi chemat Popescu.

E adevărat că in epoca guvernării Statului Național Legionar, pe care Dl. Petre Vălimareanu il reneagă azi, dar la care a participat cu "viu interes", nu avea timp să se ocupe de cunoașterea sistemului administrativ al Țării, căci ceace il procupa ca Șef Legionar al Județului Muscel in acea vreme, astăzi "abominabila guvernare Simi-tă" era cum să "românizeze" in favoarea sa și alți doi frați Vălimăreanu, intreprinderile cooperative ale Dlui Ion Mihalache — Șeful Partidului Țărănesc—, pe care acesta le poseda cu titlu personal in diverse localități din Județ.

Păi cum poți să stai alături de Dl. Nicolae Penescu, secretar general al Partidului National Taranesc — creație a lui Ion Mihalache—, Domnule "legionar pur" Petre Vălimăreanu?

Nu crezi că isprăvi similare ale legionarilor necopți, sau ambițioși ca Dtale, și au fost multe din păcate, și nu Sima, au dus la "scoaterea Legiunii din cruciada ei"?

Mai multă corectitudine sufletească se impune și nu uita "că fiecare pasăre pe limba ei piere".

T. P.

● Nu mai am numărul din B. I. R. E. in care René Theo-ii spun pe nume deoarece sunt prieten cu el de mai bine de 25 de ani-Il lua in răspăr cu siguranță doctorală, pe dl Ion V. Emilian. Dar in esență, iată despre ce era vorba: René Theo susținea că generalul De Gaulle a fost un resistent și toată lumea il venerează pentru asta, deci Beza, Rațiu, etc., au fost și ei resistenți și deci trebuiesc venerați ca și generalul francez. Cum nu mă voiu ocupa de caracudele citate mai sus, voiu trece la comparații cu grade mai inalte.

Să facem un raționament:

1) Franța a declarat războiu Germaniei și a fost invinsă de Germani. Mareșalul Petain *a cerut și a obținut un armistițiu*, dar generalul De Gaulle s'a răzvrătit și *a continuat lupta contra ocupantului*.

2) România a declarat războiu Rusiei, dar a fost invinsă și *ocupată* de aceasta din urma. Mihai Viteză, Iuliu Maniu, *Pătrășcanu, Bodnăraș* (da, și Bodnăraș), etc., *au capitulat en rase campagne*. Horia Sima s'a răzvrătit și a constituit Guvernul de la Viena pentru *a continua lupta contra ocupantului*.

Iata deci că pentru a găsi asemănări in România, concluziile care se impun sunt următoarele:

—Horia Sima, egal De Gaulle.

—Mihai Viteză, Maniu, Bodnăraș, etc., egali mareșalul Petain.

Și incă, există deosebiri, dar acestea nu pe linia De Gaulle-Sima, ci pe linia Mihai Viteză-Bodnăraș. Căci mareșalul Petain nu a făcut spionaj pentru Nemți, nu a făcut propagandă ca trupele franceze să depună armele și nici ca cetățenii să dea foc la recolte și, mai ales, a incheiat un armistițiu. In concluzie, *nu a colaborat cu inamicul*. Mihai Viteză și ceilalți au colaborat din plin și, in plus, *au capitulat en rase campagne*. Unii dintre ei au fost răsplătiți, dându-li-se de către inamic decorații sau simple medalii. Tinichele cum le spune Theo. Mareșalul Petain ,cu toate că nu a colaborat cu inamicul, a fost condamnat la moarte.

Acesta este un raționament după toate legile logicei — premise și concluzii — și prietenul Theo nu-l poate răsturna și nici nu poate incerca să-l sdruncine, căci ar insemna că in viața lui nu a auzit nici de raționament, nici de premise și nici de concluzii. Și eu nu vreau să-i aduc această insultă.

● Tot in B. I. R. E., in numărul din 16 Aprilie 1978, la "Cutia cu scrisori", se publică o scrisoare adresată de Părintele Boldeanu, domnului Nicolae Penescu. "Cutia cu scrisori" la o gazetă, insemnează o rubrică — accidentală — in care se publică o scrisoare primită la gazetă. Deobiceiu, aceste scrisori sunt adresate Directorului și acesta, tot de obiceiu, ii dă răspunsul cerut. Rareori — e cazul de față — la gazetă vine o scrisoare, cu rugămintea de a fi publicată, dar nu adresată Directorului, ci altei persoane. In acest caz, Directorul se mulțumește s'o publice, fără comentariu. Ori René Theo publică scrisoarea cu un comentariu, și incă, cu unul care s'ar voi sângeros. Bănuiesc că a făcut aceasta fără să ceară avizul celor in cauză, adică a dlui Penescu sau Părintele Boldeanu. Și aceasta pentru că il cunosc pe Părintele Boldeanu, om cumpănit, care nu caută să-și atragă belele pe cap fără să fie nevoie.

René Theo intrebuințează cuvinte și fraze puțin academice ca: "intr'un mod object"; "Faust Brădescu ne-a dovedit prin acest articol că din punct de vedere mintal se găsește impotmolit intr'un fanatism pe care numai comuniștii il concurează"; "nu a evoluat creerul dsale cu un milimetru"; "diaree scriptică"; "a rămas sclerozat", etc.

Directorul gazetei B. I. R. E. spune că era asasinatelor politice au deschis-o legionarii, numind in primul rând cazul Manciu. Nu le discut pe celelalte, pentrucă e vorba de o simplă notă și nu de un articol. Ei bine in cazul Manciu, proces judecat de o curte cu juri, jurații au găsit că acuzatul se găsea in legitimă apărare. Iarăși nu vreau să-l insult pe René Theo, insinuând că n'ar ști ce-i aceia legitimă apărare. Il intreb totuși dacă n'a auzit de un evreu numit Goldștein. Nu fac antisemitism, dar așa se chema asasinul: Goldștein.

Și are o frază teribilă: "O..re dsa ii ia pe *români* (sublinierea ne aparține), drept idioți care nu știu istoria"? Isbucnirea aceasta se datorește faptului că Faust Brădescu-și lui ii spun pe nume căci mi-e prieten — "relevă că la Nürnberg, Garda de Fier n'a fost socotită organizație de criminali de război". "Cum putea acest tribunal să condamne o organizație care *n'a fost la putere in timpul celui de al doilea război mondial*". De data aceasta sublinierea aparține directorului lui B. I. R. E. Deci René Theo cunoaște istoria! Din cele scrise mai sus, incep să mă indoiesc. E drept, Garda de Fier n'a fost la putere la București, dar a fost la putere la Viena. Mai grav deci: a constituit un guvern rebel, care s'a opus cu armele Națiunilor Unite. Motiv suficient pentru a o considera organizație criminala de războiu. Și acest Guvern de la Viena nu s'a constituit pentru a avea cartele alimentare, ci pentru a lupta efectiv. A constituit a armată *anticomunistă* —două divizii—, a parașutat oameni in Țară, deci in spatele frontului *aliat*, a constituit un serviciu de informații și unul de propagandă, etc. Vorbesc in cunoștință de cauză, din unul din ele am făcut parte.

Și aproape toți membrii acestui guvern — au scăpat doar cei pe care n'au putut pune mâna-au fost arestați. Ne poate spune René Theo de ce au fost ținuți inchiși? Pentrucă erau membri ai Gărzii de Fier, o organizație care nu fusese la putere in Țara, sau pentruca fuseseră membri ai aceleiași organizații care constituise un Guvern la Viena?

Adevărul este că odată terminat războiul, Anglo-americanii și-au dat seama de realitatea comunistă. Cam târziu, dar și-au dat seama. Știe de exemplu René Theo că Churchill a ținut la radio o cuvântare in care a spus englezilor că ar dori să le spună să s'au terminat suferințele, dar că spre regretul lui nu poate s'o facă? Mă găseam intr'un lagăr in Austria când am auzit-o. Știe că un războiu intre Anglo-americani și Ruși a fost pe punctul să isbucnească? Știe că in apropierea liniei de despărtire a armatelor s'a reintrodus camuflajul după ce fusese ridicat? Acest camuflaj a fost menținut până in Octombrie 1945 și până in orașele franceze. In Octombrie am putut fugi de la Metz și ajunge la Paris, tocmai grație acestui camuflaj reintrodus. Și-și poate inchipui René Theo că Francezii reintroduseseră camuflajul pentru a putea fugi eu? Și ași putea continua.

Anglo-americanii și-au dat insfârșit seama că intr'adevăr comunismul e un mare pericol și că cei care-l combatuseră, fără să ucidă prizonieri sau populație civilă etc, nu sunt criminali de războiu, ci *patrioți*. Exact ce gândesc și acum. Adică René Theo crede că dacă acuma unul dintre cei ce fug din Țară și ajung in Occident spune că e legionar, e trimis din nou de unde a venit? Și ca să i se acorde azil politic trebuie să spună că e gomist? Adică prietene Theo, crezi că eu la Paris, in 1947 de exemplu, am ascuns poliției franceze că am făcut parte din unul din serviciile Guvernului de la Viena? Dacă așa crezi, te inșeli. Mai pot adăoga că și Americanilor le-am spus acelaș lucru, ba m'am și lăudat că sunt membru al Gărzii de Fier, celace era un neadevăr. Și crezi că m'au dat pe mâna lui Dej? Din contra. Augustin Popa ceruse o viză pentru a se duce in Germania. Și cui crezi că i-au cerut avizul Americanii dacă pot să-i dea sau nu viza? Nici mai mult, nici mau puțin decât "legionarului" care semnează aceste rânduri. (Inițialele sunt transparente, nu-i așa?)

Americanii m'au intrebat dacă Gusti e comunist. Și răspunsul meu a fost *textual*: Dați-i viza, e un mare prost, dar comunist in nici intr'un caz nu e. A colaborat cu ei, dar din prostie, nu pentru că ar avea idei comuniste. Și pasaportul lui Augustin Popa *a stat* 3 *zile in sertarul subsemnatului*. Generalul Chirnoagă, ieșit de la inchisoare venise la Paris dar voia să se intoarcă in Germania pentru a-și aranja niște chestiuni. Și viza i-am scos-o eu, ba incă, *timbrele necesare le-au plătit Americanii*. Da, Americanii au plătit timbrele necesare pașaportului unui fost membru al Guvernului dela Viena, știind că *a comis această crimă!* Asupra acestui ultim punct am un martor: pe Părintele Boldeanu. Părintele Boldeanu, ca orice om, poate comite erori, dar corectitudinea pe care i-o cunosc, il va opri să desminta acest lucru. Pașaportul generalului mi l-a dat Părintele Boldeanu și când i l-am inapoiat vizat, m'a intrebat cat au costat timbrele și a dus mâna la buzunar. Nu e nevoie Părinte, i-am răspuns eu, *au plătit Americanii*.

Și ca să termin cu "laudăroșeniile" mele, adaog că mașina de scris cu care am scos "Chemarea" trei ani, mi-a fost făcută cadou de Americani, deși știau-așa mă lăudasem-că sunt legionar. Cititorii Chemării și-amintesc că mașina mea de scris avea caractere americane, lucru nu prea obișnuit pe atunci la Paris. De-ar fi știut Gusty Popa că-l iau in răspăr cu litere americane?

Deci Garda de Fier nu a fost socotită organizație de criminali de răz-

boiu pentrucă-inainte de a fi prea târziu - Anglo - americanii şi - au dat seama că este o organizaţie anticomunistă, profund anticomunistă, 100 %, nu 10, 20, 30, 40 sau 50 % ca alţii.

Repet, nu doresc că intru in polemică cu prietenul René Theo-mi-ar părea rău dacă al ar vedea lucrurile altfel-dar aceste lucruri sunt adevăruri pentru Istorie, pentru Istoria adevărată, nu pentru acela pe care o cunoaşte Directorul gazetei B. I. R. E.

● Insfârşit, cu ajutorul lui Dumnezeu şi al *moaşei*, mult aşteptatul copil, a văzut lumina zilei. Spuneam in alt număr că după Dreptul românesc dinainte de potopul de la 23 August, un copil care se năştea la mai mult de 10 luni, era considerat fiu al unui tată de pripas.

Bineinţeles că discuţiile şi certurile in jurul paternităţii, aveau loc numai in cazul când exista vreo moştenire. Cum bunicii-Vişoianu, Creţeanu, etc.— s'au intrebuinţat cu toată râvna ca pe urma lor să nu rămână nici un sfanţ, socoteam că nu vor exista certuri. Ori se pare că chiar după primele zile, certurile au isbucnit cu furie. La botez, căci a fost şi botez, membrii faimosului Consiliu - deocamdată numai Consiliu-se priveau ca pisica cu şoarecele. Şi dacă ar fi numai atat! Din informaţiile-neconfirmate incă-a existat şi spargere de veselă.

Şi Mitica din Obor, nu pricepe nimic. Inţeleg, işi spune el, să fie ceartă dacă ar fi pe ce, adică daca ar fi o cât de mică moştenire. Bunicii, Vişoianu Veniamin, etc. (Veniamin e ăla cu cântecul), buni patrioţi, au consumat ultima centină din Fondul Naţional, tocmai cu lăudabilul scop de a evita certurile intre moştenitori, in momentul retragerii la pensie!

Ori aici e nodul gordian al Dlui Amzăr: acest Consiliu e un fel de mizilic, important e celălalt: Comitetul Naţional. Căci membrii acestui Comitet Naţional vor fi, nici mai mult nici mai puţin, decât miniştri. Şi in exilul românesc există indivizi care trăiesc cu acest mare vis: să nu moară inainte de a fi fost miniştri. Dintr'o aruncătură de ochi pe lista Consiliului, am şi descoperit un asemenea specimen sgâlţâit de această ambiţie: e Mihai Fotin Enescu. Tatăl lui, Fotin Enescu, a fost ministru efemer — numai câteva luni-intr'o guvernare liberală. Efemer, efemer, işi spune fiul — Mihail —, dar a fost. Ori el, fiul, nu a reuşit să fie decât consul, numit de Guvernul dela Viena. Nu odată, cu privirile pierdute in nori, Mihai Fotin, a fost auzit spunând: "Şi când te gândeşti că la vârsta mea, tatăl meu a fost ministru!". Nu sunt invenţii, există martori. Şi e sigur că faimosul Mihail Fotin Enescu nu constituie un caz izolat. Deci adevărata bătălie acuma incepe. Se pare deci că noul născut, cu toată gestaţia indelungată, nu e viabil. *Moaşa* a făcut adevarate minuni, dar se pare că acuma e nevoie de un doftor, şi incă, de un doftor priceput.

Şi Mitică, amintindu-şi din nou de filmul "Irma la Douce", se intreabă: Nu cumva Părintele se pricepe şi la doftoricit?

● Bine, bine, moştenire nici un sfanţ, dar oricum, se poate petrece o minune. Văzând şi făcând, banii pot apare pe cursul drumului. Căci bunicii, pe lângă Fondul Naţional, mai primeau şi ceva mizilic de la unchiul Sam, aşa că nu e nici un motiv de disperare. Dar cum să imparţi ipoteticul mizilic de la unchiul Sam la 59 de guri? La zece guri, câte ar putea avea viitorul Comitet Naţional, mai merge! Căci nu e atât de sigur că Mihail Fotin Enescu şi alţi sgâlţâiţi se gândesc numai la onoarea de a fi miniştri. Onoarea e importantă, chiar foarte importantă, dar fără bani nu face două parale. In România, pe lângă onoare, miniştrii mai aveau şi un... *portofel!!!* Nici Vişoianu şi Creţeanu nu impărţeau banuţii la 59 de guri, ci la mult mai puţine, alese pe sprânceană. Firimituri da, mai dădeau pe ici pe colo, in special celor care ştiau să-i laude la gazetă, adica unor condeeri. Dăcă aceste condele erau şi puţin filozofice, atunci firimiturile puteau fi mai substanţiale.

Deci eventualii bani care ar putea apare pe drum, vor fi impărţiţi desigur tot pe sprânceană, aşa cum făceau Vişoianu, Creţeanu, etc., deci in primul rând miniştrilor. Şi, şi aici e nodul... gordian!

● Dar pe lângă glume, se iveşte şi o chestie serioasă: ce facem cu bunicii, adică cu Vişoianu şi Veniamin? Aceştia au consumat Fondul Naţional, un fond ce nu le aparţinea. Au dat cuiva socoteală? Cui şi când? Logica spune că acest nou Comitet Naţional — să sperăm că doftorul va putea insufla viaţă acestui bicisnic copil —, este un moştenitor al celui decedat in imprejurări anormale. Cum Fondul Naţional nu provenea din averea familiilor Vişoianu şi Creţeanu ci era al Naţiei, noul Comitet Naţional care vrea să fie un exponent al Naţiei, e obligat să ceară socoteală consumatorilor veseli. Căci să nu se uite că printre consumatorii de nădejde era şi un armean, reprezentant la Paris al ştrengarilor de la Washington. Şi acest armean a fost dovedit-foarte târziu, e drept-a fi fost omul Bucureştilor.

Desigur, o acţiune judecătorească nu pare a fi sortită izbânzii. Banii au fost depuşi in Elveţia, de către *Mareşalul* Antonescu, pe numele unei persoane. Imprejurările tragice in care a fost făcută operaţia, graba, etc., i-au pus pe bunicii veseli la adapostul unei acţiuni judecătoreşti. S'a văzut aceasta in cazul generalului Rădescu. Dar noul Comitet Naţional poate da un vot de blam, poate pune la stâlpul infamiei pe cei ce au consumat un fond important, creat cu scopuri nobile de către Mareşalul Antonescu, fond ce presupunea o manipulare onestă şi o *comptabilitate*. Consumatorii veseli n'au făcut nici cea mai mică incercare de apărare a memoriei Mareşalului. Din contra, unul dintre consumatorii care nu se mulţumea cu mizilicuri, Ghitza Ionescu, a scris că Fondul Naţional a fost creat de... Vişoianu. Dar chiar in această falsă ipoteză, banii erau tot ai Naţiei şi nu proveneau din averea familiei celui care a jucat cartea ruseasca. Deci, *trebuie să dea socoteală*.

Evident, Costică Vişoianu nu putea apăra memoria Mareşalului Antonescu, căci s'ar fi lovit de adevăratul nod gordian: 23 August.

● Am cercetat lista Consiliului Naţional şi am rămas surprins negăsind pe Iancu Zissu-Jianu-aşa il spuneam acum vreo 30 de ani. Nu ştiu dacă acest Iancu Zissu-Jianu mai trăieşte sau a murit. In cazul că a murit, trebuia căutat un nou Zissu. Consiliu Naţional fără Evreul lui? Costică Vişoianu s'a arătat a fi mult mai prudent. Se pare că ar exista un ministeriabil din neamul lui Zissu, prin Germania. Se cheamă Vinogradschi, sau cam aşa ceva. Dar acesta a fost acaparat de celălalt comitet care se chinuie să iasă la lumina: comitetul lui Iancu (Avram), Raţiu. Acest comitet s'a chinuit-cu multă publicitate-să iasă la lumină la Londra, dar neavând noroc de o moaşă bună, a trebuit să-şi amâne ieşirea la lumină sine die.

Tot din consultarea listei Consiliului fericitului tată Penescu, am ajuns la concluzia că in el nu figureaza nici unul dintre partizanii tribunului de la Londra. Ori acest tribun Iancu, va fi un adversar redutabil al bicisnicului copil născut in chinuri la Paris. Acesta, pe lângă perfidia albionului, are şi artilerie grea, adică pe Paul Goma. In plus, tribunul, prin intermediul Zissu-lui Goma, i-a luat-o inainte lui Penescu: a cerut deja bani unchiului Sam. Practic, tribunul Iancu (Raţiu), şi-a spus: Intâi banii şi pe urmă Comitetul. Dacă am grăunţe, aleargă toate ieruncile.

Şi sunt inclinat să cred că argumentul e departe de a fi rău!

Câte probleme greu de rezolvat i se pun acuma moaşei transformată in doftor!!!

● In numărul trecut al revistei noastre, mi-am spus părerile asupra minunatei cărţi "Mon Calvaire Roumain" de Michel Solomon. Natural, am făcut şi unele rezerve, dar nu am căutat să scot in evidenţă tot celace, după mine, reprezenta o scădere a valorii cărţii. Şi aceasta, pentru a nu-i retrage pasta, dupa ce-i refuzasem peria de dinţi.

Unul dintre "fasciştii" maltrataţi de Michel Solomon este profesorul şi doctrinar al ortodoxismului românesc, Nichifor Crainic. Iată ce citim la pagina 54: "Slăbiciunile umane ies repede la iveală printre cei care suferă de frig şi foame. Singuri preoţii preferau să leşine de foame, decât să se milogeoscă pentru o lingură de supă. Astfel *se povestea* istoria unui ilustru jurnalist, profesor de teologie, membru al unui partid politic de *extremă dreaptă!!!*, fost ministru al Propagandei sub regimul *fascist* al Mareşalului Antonescu, bine cunoscut prin contradicţia care exista intre viaţa fastuoasa pe care o ducea şi celace predica!!! Acest *individ, zdrobit fiziceşte şi moralmente, prin lungii lui ani de inchisoare*, se cobora până la un asemenea punct, incât răspundea afirmativ la orice intrebare i se punea, cu condiţia să i se dea o lingură de supă suplimentară. Tovarăşii săi de celula erau inmărmuriţi de această slăbiciune. Dialogul care se angaja in mod regulat intre gardianul de serviciu şi profesor, avea loc cam in felul acesta:

—Spune-mi profesore, există Dumnezeu?

—Dumnezeu nu există, răspundea cu emfagă teologul.

—Eşti sigur?

—Absolut sigur.

—Bine, dă-mi gamela ca să-ţi servesc un supliment de supă.

A-şi bate joc de foamea deţinuţilor, era una din armele favorite ale administraţiei penitenciare. Ea acţiona astfel pentru a sfărâma rezistenţa morală a intelectualilor in particular şi a deţinutilor in general".

Intenţia dlui Michel Solomon de a lovi nu numai in Nichifor Crainic ci şi in toţi membrii partidelor de dreapta şi in "fascistul" Antonescu, e evidentă. Dar trebuie să recunoaştem că Evreul Solomon are şi cuvinte de inţelegere, de scuze, a "decăderii" lui Nichifor Crainic. Cu tot pejorativul "individ", dl Solomon spune că Nichifor Crainic era *zdrobit fiziceşte şi moralmente prin lungii lui ani de inchisoare*.

Iata insă ce citim in B. I. R. E., numărul aniversar, la pagina 48: "Cotidianul guvernamental din Bucureşti, "România Liberă" din 20 Ianuarie, publică un articol al cunoscutului *fascist* Nichifor Crainic, *trecut in serviciul partidului comunist*, in care jurnalişti români care editează jurnale in limba română in Occident, sunt violent atacaţi".

Deci e vorba de cunoscutul *fascist* Nichifor Crainic, *trecut in serviciul partidului comunist!* Aşa, de florile mărului, nu-i aşa Dle Theo? Am văzut cum dl Michel Solomon, evreu, cu tot atacul veninos, recunoaşte că teologul Nichifor Crainic a fost zdrobit sufleteşte şi fiziceşte prin lungi ani de inchisoare. Ii aduce o scuză. Dl René Theo, nimic. Era *fascist şi, ca toţi fasciştii, a trecut in rândurile partidului comunist!* E cunoscută fobia lui René Theo: e inverşunat antilegionar. Intre criminalii comunişti, caută mereu foşti legionari. Dl Solomon ne spune că şefii legionari erau incarceraţi la zarka, René Theo ii caută mereu in anturajul Anei Pauker! Şi pentrucă nu-i găseşte inventeaza. Astfel, printre foştii şefi legionari, in B. I. R. E., Theo i-a situat şi pe cunoscutul şef comunist, George Invaşcu. Ori Ivaşcu a fost comunist de pe băncile liceului. A fost printre cei 1000 de membri pe care-i avea partidul când "democraţii" lui René l-au adus la putere. A fost mâna dreaptă a lui George Călinescu la "Jurnalul Literar" şi a scos revista comunistă "Manifest" care se găsea la biblioteca Universităţii la secţia *interzise*. Etc., etc. In numărul din Iunie a excelentei gazete "Cuvântul Românesc", Ştefan Baciu vorbeşte — in termeni laudativi fireşte — de o revistă "Manifest", de la Iaşi. Să fie vorba de revista lui George Ivaşcu? M'ar mira, deşi nu prea mult.

Ei bine, René Theo atacă cu ură pe doctrinarul ortodoxismului românesc, pe Nichifor Crainic, fără paleative. Personal socot că René Theo are dreptul să scrie aşa cum gândeşte lucru ce, natural, il revendic şi pentru mine. Dsa e democrat, şi incă democrat vechiu, democratismul său işi are rădăcinile in indepărtata Atenă, deci, in numele lui, poate să atace cu tot venimul posibil pe orice legionar, pe *fascistul* Mareşal Antonescu, etc. Şi tot liberi sunt şi Românii Vişoianu, Ştefan Baciu, C. V. Gheorghiu sau Filitti, să-i dea certificate de românism lui René Theo. Nu m'a mirat certificatul dat de Ştefan Baciu, prieten al "Manifestului", "legionarului" Ivaşcu, dar două dintre aceste certificate m'au mirat. Aceste două mi se par curioase. Le voiu reproduce integral.

"Am primit scrisoarea prin care imi faceţi cunoscut că veţi face să apară un numar special de 80 pagini, consacrate celor 30 de ani de viaţa şi de luptă (antilegionară?) a jurnalului Dvs B. I. R. E.

Aceşti 30 de ani pe care B. I. R. E. i-a atins sunt intr'adevar cei mai frumoşi ani din viaţa Dvs şi constituie viaţa unui om, sunt ani dăruiţi libertăţii omului in general.

Meritul Dvs şi al condeelor care v'au ajutat depăşesc meritul de a aduna şi de a aduce la cunoştinţa cititorilor Dvs informaţii proaspete culese in ţară şi in afară de ţara noastră, trece la acţiunea naţionala, denunţând şi vestejind cu vigoare abuzurile şi cruzimea regimului politic instaurat şi menţinut pe deasupra voinţei şi sufletului românului aservit prin ocuparea colonialistă a Rusiei sovietice.

In aceşti 30 de ani au existat desigur deasemenea lunecări spre mici răfuieli, dar când B. I. R. E. a găsit linia luptei româneşti, el n'a ezitat şi a servit cu o viguroasă persistenţă, cauza românească. Exemplul viei sale prezenţe in apărarea libertăţii religioase a Bisericii româneşti de la Paris, intre ani 1971-1977, am simţit-o ca pe o mare binefacere.

Aduc personal mulţumiri şi urări de sănătate Direcţiei şi condeerilor care asigură viaţa jurnalului B. I. R. E. Tuturor, viaţă lungă.

ss. Preot Vasile Boldeanu"

Şi alta:

"Citind in mod regulat presa românească ce apare in exil, imi dau seama că există adesea in *interpretarea istoriei* şi in comentariile asupra problemelor la ordinea zilei, profunde diferenţe de opinie. Dar celace m'a impresionat in B. I. R. E. este vocea sa constantă de protest contra unui regim care a fost impus României din exterior şi care, in dispreţul declaraţiilor de independenţă naţională continuă să desconsidere cele mai elementare drepturi umane, negându-le cetăţenilor din ţara noastră de origine.

Pentru acest motiv şi deasemeni pentru sprijinul fără rezervă acordat Episcopiei ortodoxe române libere din America, adresez dlui René Theo şi colaboratorilor săi, felicitările noastre şi urările de succes in lupta pe care el o duce pentru libertatea totală a naţiei române.

Al Dvoastră,

ss. Valerian, episcap"

După cum se vede, I. P. S. S. Valerian il ridică pe René Theo la rangul de *interpretator istoric!* Il cunosc pe René Theo şi sunt sigur că a zâmbit: niciodată nu şi-a putut inchipui că va ajunge şi interpretator al Istoriei româneşti şi mondiale.

S. Sa Părintele Boldeanu se referă la unele răfuieli din trecut. Oare atacurile contra S. Sale şi a Bisericii din Paris, atacuri constante şi veninoase, din anii 1948-50-55, erau simple răfuieli? E posibil că Parintele Boldeanu socoteşte că aceste sunt lucruri vechi că acuma e momentul lui Haisă dăm mână cu mână. Dar atacul contra lui Nichifor Crainic e proaspăt, datează din Martie 1978!!!

Sau poate sprijinul dat intre 1971-77 il face pe Sf. Sa să ierte totul directorului lui B. I. R. E.? Desigur Sf Sa poate ierta toate atacurile contra persoanei sale. Mă intreb insă dacă poate ierta atacul contra lui Nichifor Crainic, filozof al ortodoxiei româneşti! Şi acest atac e din Martie 1978!

Şi dacă in calitate de creştin şi preot are *datoria* de a ierta totul, mă intreb dacă are *dreptul* de a da certificate celor care au atacat *memoria* lui Nichifor Crainic! Pentrucă mă intreb ce ar zice Nichifor Crainic dacă ar mai putea să citească nota reprodusă din pagina 48 şi certificatele date de S. Sa Părintele Boldeanu in p. 5 şi al I. P. S. S. Valerian in p. 23!

Repet, nu am nimic contra scrisului lui René Theo: El are dreptul să scrie ce gândeşte, ca un adevărat democrat atenian. Asupra acestui lucru şi asupra dreptului de a da certificate al dlor Ştefan Baciu, C. Virgil Gheorghiu, Filitti, nu am nici o indoială. Indoiala s'a ivit când am citit certificatele semnate de I. P. S. S. Valerian şi de S. Sa Părintele Boldeanu.

N. S. G.

ECOURI

● Cu deosebită plăcere reproducem articolul "Adevăratul nod gordian al exilului" semnat TUDOR, din excelenta gazetă "Cuvântul Românesc", no. 26:

"Articolul Dlui Amzăr ("Nodul gordian al Exilului") este foarte bine venit, insă mi se pare, cum zic englezii, "Hit hit the cat out of the bag".

Dl Penescu are marele curaj de a reveni asupra propunerii de a se constitui un nou Comitet Naţional Român, nepolitic al refugiului.

Dar acest lucru cere o oarecare unanimitate. Zic o oarecare unanimitate căci una complectă nu există decât in comitetele comuniste.

Dl Penescu este un om politic. Dânsul face parte din, azi, neexistentul Partid Naţional Ţărănesc, şi se va lovi, dacă nu s'a lovit incă, de spiritul unui mare număr de români şi de problema acelui pseudo Armistiţiu, anunţat la 23 August 1944, in care aşa zisele "Partide Democratice" au făcut parte din aşa numitul "Bloc Patriotic Democrat" in care Dl Maniu a jucat rolul principal, afară de trădătorul-dezertor Bodnăraş.

Nu doresc să intru in detalii care azi sunt de domeniul public şi destul de inspăimântătoare.

Refugiul este impărţit in zilele noastre intre cei ce ţin mortiş de pseudo Armistiţiul din 23 August 1944 şi cei care nu pot admite acel pseudo Armistiţiu, şi-l numesc trădare.

Domnule Amzăr, acesta este adevăratul "nod gordian" şi nu cearta dintre naţional-ţărănişti şi legionari."

● In acelaş numar al citatei gazete, Dl Colonel Ressel, işi arată indoielile (multe) asupra viabilităţii şi legitimităţii Consiliului Naţional.

● La Madrid a decedat Prinţul Nicolae de Hohenzollern. Corpul i-a fost transportat şi inmormântat in Elveţia. Ne asigură compatrioţii din Madrid care au stat cu el de vorbă cu câteva zile inaintea morţii că Prinţul şi-a exprimat dorinţa ca la inmormântarea lui să oficieze preoţi ortodoxi. Şi şi-a mai exprimat nu dorinta, ci rugămintea, ca atunci când va fi posibil, rămăşiţele lui pământeşti să fie transportate in România, pentruca oasele sale să se amestece cu pământul românesc. Să-i fie ţărâna uşoară.

● In Statele Unite a decedat scriitoarea Mira Simian, soţie a poetului Ştefan Baciu. Sincerele noastre condoleanţe.

● Ne-a făcut o deosebită bucurie reapariţia Stindardului. Şi aceasta pentrucă, cu reapariţia Stindardului, frontul eroic, frontul antidefetist, se intăreşte simţitor.

Numărul 137 (mai-iunie 1978), cuprinde 12 pagini mari, admirabil prezentate, cu un conţinut dens. Semnează articole G. Badea-Lătuceanu, I. V. Emilian, S. Gârleanu, Eugen Lozovan, Mircea Crutzescu, G. I. Silviu, Barbu Petrescu. In afară de mişcătorul articol "Calvarul Mariei Antonescu", dl Lozovan mai semnează o dură punere la punct a solemnei improvizaţii de la Paris, pompos numită seminar.

● De la primele numere am semnalat serioasa prezentare a gazetei "Cuvântul Românesc". De atunci au trecut doi ani şi-in special apariţia regulată -a făcut din "Cuvântul Românesc" o apreciată tribună a exilului românesc.

Şi e curios, directorul şi desigur animatorul acestei gazete, dl G. Bălaşu, pare un om tânăr — judecând după

fotografii —, e farmacist — după câte am auzit — şi, în nici intr'un caz nu e gazetar "profesionist". Şi totuşi a reuşit să facă o bună gazetă celace îi face să merite felicitările nu numai ale noastre, ci ale întregului exil românesc.

Nu însemnează că suntem de acord cu tot ce se publică în această gazetă, exista multe deosebiri în a privi lucrurile între noi, dar socotim că ne găsim pe acelaşi linie mare de apărare a intereşelor Neamului şi ale *adevăratelor* valori ale trecutului nostru mai îndepărtat şi, în special, al celui apropiat.

● Din Montreal s'a primit la redacţie o broşura ce conţine o dare de seamă a felului cum compatrioţii noştri din acest oraş al Canadei au sărbătorit Centenarul Independenţei Ţării moastre. Broşura a fost alcătuită de Dnii Ovidiu Popescu şi Petre Sultana, cei care în fond au fost sufletul acestei comemorări.

Tot din partea dlui Ovidiu Popescu am primit — de data aceasta nu la redacţie ci la adresa mea personală, căci se pare că Ovidiu Popescu nu e de acord cu ce se scrie la revista noastră — un număr de cocarde tricolare admirabil executate. Aceste cocarde au fost făcute tot cu ocazia comemorării de care am vorbit mai sus. CARPAŢII ştiu să aprecieze realizările celorlalţi Români când ele sunt pozitive, chiar dacă acei Români au rezerve sau chiar mai mult decât atât, în celace priveşte revista noastră.

N. S. G.

EPIGRAME

Tribunului Iancu Raţiu.
(Tribunul işi peterece vacanţele la Zermatt.)

«Refugiat» şi «resistent»,
Şi încă dintre cei de frunte.
«Resistă» iarna'n ceţurile Lon-
[drei,
Iar vara, în Elveţia, la munte.

Tribunului Iancu Raţiu, numit viceconsul, în 1939, de unchiuţu Tilea.

Incepu greu «resistenţa»,
Redactând mii de rapoarte,
Şi-asudând zilnic, punând,
Ştampile pe paşapoarte.

I. BRAILEANU

CARPATII

REVISTA CULTURALA SI DE ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL
APARE ODATA LA DOUA LUNI
SUB INGRIJIREA UNUI COMITET DE REDACTIE

★

Redacţia şi Adminisraţia:
Calle Conde de Peñalver, 82, 4.°
Teléf. 402 11 01 - MADRID-6
Correspondenta:
Apartado 9.283 - MADRID (España)

★

Abonamente:
Anual ... ... 20 $ USA
De susţinere ... ... 40 $ USA
Expedicrea Avion plus 5 $ USA

REDACTIONALE

Numărul 13 al Revistei Carpaţii se află sub tipar şi cu el se complectează doi ani de apariţie. Rugăm stăruitor pe toţi abonaţii în restanţă, precum şi pe cei care nu au răspuns în nici un fel apelurilor noastre, să trimită de urgenţă costul abonamentului şi restanţele, altfel cu toată părerea de rău vom fi nevoiţi a suspenda trimiterea revistei.

Cred că este mai corect, că cei ce nu pot suporta această minimă cheltuială, anuală să ne-o comunice, şi noi vom hotări de la caz la caz, decât să-şi aproprie în mod abuziv munca noastră.

Nimeni nu este obligat să accepte revista sau să fie de acord cu părerile exprimate în ea, dar când de doi ani o reţii, o citeşti şi de multe ori o bârfeşti, e un minimum de obligaţie morală să-ţi plateşti această plăcere.

Totdeauna am recomandat celor ce nu sunt interesaţi în lectura revistei sau a publicaţiilor noastre, să refuze primirea, ceace ne pune pe toţi în afară de orice neajunsuri.

Deci mai multă conştiinţă româneasca şi omenească, din partea tuturor celor vizaţi, o aşteptăm să se manifeste.

TRAIAN POPESCU
